



SEJM  
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ  
VII kadencja  
Prezes Rady Ministrów  
RM-10-5-15

**Druk nr 3138**

Warszawa, 6 lutego 2015 r.

Pan  
Radosław Sikorski  
Marszałek Sejmu  
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

## **- o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności.**

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Z poważaniem

(-) Ewa Kopacz

## U S T A W A

z dnia

### **o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności<sup>1)</sup>**

**Art. 1.** Ustawa określa:

- 1) zadania oraz właściwość organów w zakresie określonym w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.), zwanym dalej „rozporządzeniem nr 1303/2013”, w odniesieniu do rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, o którym mowa w części drugiej w tytule III w rozdziale II rozporządzenia nr 1303/2013, zwanego dalej „rozwojem lokalnym kierowanym przez społeczność”;
- 2) zasady:
  - a) organizacji i działania lokalnych grup działania, o których mowa w art. 32 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, zwanych dalej „LGD”,
  - b) dokonywania wyboru strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w rozumieniu art. 2 pkt 19 rozporządzenia nr 1303/2013, zwanych dalej „LSR”,
  - c) udzielania wsparcia z udziałem poszczególnych funduszy wymienionych w art. 32 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013, zwanych dalej „EFSI”, wspólne dla wszystkich EFSI

---

<sup>1)</sup> Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 oraz ustawę z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020.

– w zakresie nieokreślonym w przepisach Unii Europejskiej, o których mowa w pkt 1, lub przewidzianym w tych przepisach do określenia przez państwo członkowskie Unii Europejskiej.

**Art. 2.** 1. Rozwój lokalny kierowany przez społeczność jest wspierany w ramach programów w rozumieniu art. 2 pkt 6 rozporządzenia nr 1303/2013, jeżeli takie wsparcie zostało przewidziane w tych programach, zwanych dalej „programami”.

2. Określone w ustawie zadania w zakresie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność zarząd województwa wykonuje jako:

- 1) instytucja zarządzająca – w przypadku programów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego lub Europejskiego Funduszu Społecznego;
- 2) organ reprezentujący:
  - a) instytucję pośredniczącą właściwą w zakresie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność – w przypadku:
    - programu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, w zakresie zadań dotyczących powoływania komisji, o której mowa w art. 33 ust. 3 rozporządzenia nr 1303/2013, i dokonywania wyboru LSR,
    - programu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego,
  - b) podmiot wdrażający właściwy do przyznawania pomocy w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” objętego programem współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich – w przypadku programu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, w zakresie zadań dotyczących udzielania wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013.

**Art. 3.** 1. Komisję, o której mowa w art. 33 ust. 3 rozporządzenia nr 1303/2013, zwaną dalej „komisją”, powołuje zarząd województwa, w drodze uchwały, określając w szczególności:

- 1) liczbę członków komisji;

- 2) skład komisji, w tym przewodniczącego i jego zastępcę będących przedstawicielami zarządu województwa;
- 3) regulamin działania komisji normujący zasady jej funkcjonowania, w tym podział zadań między członków komisji i zasady wynagradzania członków komisji będących ekspertami.

2. W skład komisji wchodzi przedstawiciele zarządu województwa i eksperci.

3. Eksperti stanowią co najmniej jedną trzecią składu komisji, a do ich powoływania stosuje się odpowiednio art. 49 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146), zwanej dalej „ustawą w zakresie polityki spójności”.

4. Na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, ministra właściwego do spraw rybołówstwa lub ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, zarząd województwa powołuje w skład komisji nie więcej niż po dwóch przedstawicieli wskazanych przez każdego z tych ministrów. Zarząd województwa informuje tych ministrów o powoływaniu komisji w terminie umożliwiającym tym ministrom zgłoszenie do udziału w jej pracach swoich przedstawicieli.

5. Uchwały komisji zapadają zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy składu komisji. W razie równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego.

6. Uchwałę komisji podpisuje przewodniczący komisji albo jego zastępca.

7. Obsługę komisji zapewnia zarząd województwa.

**Art. 4.** 1. LGD działa jako stowarzyszenie posiadające osobowość prawną.

2. Siedziba LGD znajduje się w miejscowości położonej w województwie, którego obszar jest objęty LSR, a w przypadku gdy LSR obejmuje obszar więcej niż jednego województwa – w miejscowości położonej w jednym z tych województw.

3. Do tworzenia i działania LGD stosuje się przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855, z późn. zm.<sup>2)</sup>), z tym że:

- 1) członkami zwyczajnymi LGD mogą być osoby fizyczne i osoby prawne, w tym jednostki samorządu terytorialnego, z wyłączeniem województw;
- 2) nadzór nad LGD sprawuje marszałek województwa;
- 3) LGD, w zakresie określonym w jej statucie, może prowadzić działalność gospodarczą służącą realizacji LSR;

---

<sup>2)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 96, poz. 874, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, z 2007 r. Nr 112, poz. 766 oraz z 2011 r. Nr 112, poz. 654.

4) LGD, oprócz organów wymaganych na podstawie art. 11 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach, jest obowiązana posiadać organ, do którego właściwości należy:

a) wybór operacji w rozumieniu art. 2 pkt 9 rozporządzenia nr 1303/2013, zwanych dalej „operacjami”, które mają być realizowane w ramach LSR, oraz

b) ustalenie kwoty wsparcia

– zgodnie z art. 34 ust. 3 lit. f rozporządzenia nr 1303/2013, zwany dalej „radą”, chyba że w statucie LGD przewidziano, że zadania te należą do właściwości zarządu.

4. Rada jest wybierana przez walne zebranie członków albo przez zebranie delegatów LGD, spośród członków LGD. Członek rady nie może być równocześnie członkiem organu kontroli wewnętrznej LGD, zarządu LGD lub pracownikiem LGD.

5. Członkowie rady będący osobami fizycznymi uczestniczą w jej pracach, w tym biorą udział w głosowaniu nad jej uchwałami, osobiście, a członkowie będący osobami prawnymi – przez organ uprawniony do reprezentowania tej osoby prawnej albo pełnomocnika umocowanego do uczestniczenia w pracach rady. Udzielenie dalszego pełnomocnictwa do uczestniczenia w pracach rady jest niedopuszczalne.

6. W przypadku gdy do właściwości zarządu należy wybór operacji, które mają być realizowane w ramach LSR, i ustalanie kwoty wsparcia, zgodnie z art. 34 ust. 3 lit. f rozporządzenia nr 1303/2013, członkowie zarządu nie mogą być zatrudnieni przez LGD na stanowisku związanym ze świadczeniem doradztwa na rzecz podmiotów ubiegających się o wsparcie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013.

7. Ilekroć w dalszych przepisach ustawy jest mowa o radzie należy przez to rozumieć zarząd, jeżeli do właściwości zarządu należy wybór operacji, które mają być realizowane w ramach LSR, i ustalanie kwoty wsparcia, zgodnie z art. 34 ust. 3 lit. f rozporządzenia nr 1303/2013.

**Art. 5.** 1. Wyboru LSR dokonuje się spośród LSR, które oprócz warunków określonych w regulaminie konkursu spełniają następujące warunki:

1) oprócz elementów określonych w art. 33 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013, LSR zawiera plan komunikacji z lokalną społecznością;

2) obszar objęty LSR jest spójny przestrzennie, zamieszkanym nie więcej niż przez 150 tys. mieszkańców oraz:

a) w przypadku gdy realizacja LSR ma być współfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich – jest

zamieszkały nie mniej niż przez 30 tys. mieszkańców, nie licząc mieszkańców miast zamieszkałych przez więcej niż 20 tys. mieszkańców, a co najmniej dwie gminy spośród gmin objętych tym obszarem nie są miastami zamieszkanymi przez więcej niż 20 tys. mieszkańców,

- b) w przypadku gdy realizacja LSR ma być współfinansowana wyłącznie ze środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Społecznego lub Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, a jej obszarem objęte jest wyłącznie miasto lub część miasta – jest zamieszkały nie mniej niż przez 20 tys. mieszkańców,
  - c) w pozostałych przypadkach – obejmuje co najmniej dwie gminy i jest zamieszkały nie mniej niż przez 30 tys. mieszkańców;
- 3) LSR będzie realizowana przez LGD spełniającą wymagania określone w przepisach, o których mowa w art. 1 pkt 1, oraz w art. 4, a wszystkie gminy, których obszar jest objęty LSR, są członkami tej LGD i nie są członkami innych LGD, które ubiegają się o wybór LSR albo których LSR została wybrana.

2. W przypadku gdy obszar gminy jest objęty LSR, której realizacja ma być współfinansowana ze środków EFSI innych niż Europejski Fundusz Morski i Rybacki, obszar tej gminy może być objęty również inną LSR, która będzie realizowana przez inną LGD, o ile realizacja tej LSR ma być współfinansowana wyłącznie ze środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego.

3. Wyboru LSR dokonuje się:

- 1) przy zastosowaniu kryteriów wyboru jednakowych dla wszystkich programów, dotyczących:
  - a) charakterystyki obszaru objętego LSR,
  - b) reprezentatywności składu rady,
  - c) wiedzy i doświadczenia osób zaangażowanych w opracowanie i realizację LSR,
  - d) zasad funkcjonowania LGD,
  - e) zasad wyboru operacji,
  - f) doświadczenia LGD w zakresie realizacji strategii lub projektów o charakterze podobnym odpowiednio do LSR lub operacji realizowanych w jej ramach,
  - g) jakości diagnozy obszaru objętego LSR,
  - h) adekwatności celów i przedsięwzięć określonych w LSR do diagnozy obszaru objętego LSR i wniosków wynikających z konsultacji projektu LSR z lokalną społecznością,

- i) zgodności LSR z celami określonymi w programach,
  - j) opracowania LSR z udziałem lokalnej społeczności i zasad udziału tej społeczności w realizacji LSR,
  - k) poprawności określenia wskaźników realizacji LSR i ich adekwatności do celów i przedsięwzięć określonych w LSR,
  - l) innowacyjnego charakteru LSR,
  - m) zintegrowania LSR,
  - n) zgodności i komplementarności LSR z innymi dokumentami planistycznymi opracowanymi dla obszaru objętego LSR,
  - o) monitorowania i oceny przez LGD realizacji LSR,
  - p) poziomu zaangażowania w realizację LSR środków innych niż środki przewidziane na realizację programu;
- 2) do wysokości dostępnych środków przeznaczonych na realizację LSR.

4. Liczbę mieszkańców, o których mowa w ust. 1 pkt 2, ustala się według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. na podstawie wynikowych informacji statystycznych ogłaszanych, udostępnianych lub rozpowszechnianych zgodnie z przepisami o statystyce publicznej.

**Art. 6.** Wyboru LSR dokonuje się na wniosek LGD w ramach konkursu ogłoszonego przez zarząd województwa.

**Art. 7.** Wniosek o wybór LSR składa się do zarządu województwa:

- 1) na formularzu opracowanym przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi oraz ministra właściwego do spraw rybołówstwa i udostępnionym przez zarząd województwa;
- 2) w terminie wskazanym w ogłoszeniu o konkursie na wybór LSR, uzgodnionym przez zarząd województwa z ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi i ministrem właściwym do spraw rybołówstwa.

**Art. 8.** 1. Ogłoszenie o konkursie:

- 1) zawiera w szczególności wskazanie:
  - a) terminu składania wniosków o wybór LSR,
  - b) miejsca i trybu składania wniosków o wybór LSR,
  - c) sposobu ustalania wysokości dostępnych środków przeznaczonych na realizację LSR,

- d) miejsca zamieszczenia formularza wniosku o wybór LSR, formularza umowy o warunkach i sposobie realizacji LSR, zwanej dalej „umową ramową”, oraz regulaminu konkursu,
  - e) dokumentów potwierdzających spełnienie warunków oraz kryteriów wyboru LSR,
  - f) EFSI, z których środków będą współfinansowane LSR wybrane w ramach tego konkursu;
- 2) jest podawane do publicznej wiadomości przez zarząd województwa, w szczególności na stronie internetowej województwa, co najmniej 30 dni przed dniem rozpoczęcia terminu składania wniosków o wybór LSR.

2. Termin składania wniosków o wybór LSR nie może być krótszy niż 14 dni i dłuższy niż 60 dni.

**Art. 9.** 1. Zarząd województwa przeprowadza wybór LSR na podstawie regulaminu konkursu.

2. Regulamin konkursu w szczególności określa:

- 1) tryb składania wniosków o wybór LSR i sposób uzupełniania w nich braków oraz poprawiania w nich oczywistych omyłek;
- 2) kryteria wyboru LSR wraz z podaniem ich znaczenia i sposobu oceny;
- 3) minimalną liczbę punktów, której uzyskanie jest niezbędne do wyboru LSR;
- 4) sposób ustalania wysokości dostępnych środków przeznaczonych na realizację LSR;
- 5) sposób podania do publicznej wiadomości wysokości środków dostępnych w ramach konkursu przeznaczonych na realizację LSR;
- 6) sposób podania do publicznej wiadomości wyników konkursu;
- 7) formę i sposób udzielania LGD wyjaśnień w kwestiach dotyczących konkursu.

3. Regulamin konkursu może określić minimalną liczbę punktów dla danego kryterium wyboru, której uzyskanie jest niezbędne do wyboru LSR.

4. Zarząd województwa podaje do publicznej wiadomości, w szczególności na stronie internetowej województwa, regulamin konkursu. Do czasu rozstrzygnięcia konkursu niedopuszczalna jest zmiana regulaminu konkursu skutkująca nierównym traktowaniem LGD.

**Art. 10.** 1. W przypadku gdy:

- 1) wniosek o wybór LSR:
  - a) nie został złożony w terminie lub



- b) nie zawiera nazwy LGD, lub
- c) nie zawiera adresu LGD i nie można ustalić tego adresu na podstawie posiadanych danych, lub

2) do wniosku o wybór LSR nie dołączono LSR

– zarząd województwa pozostawia wniosek bez rozpatrzenia.

2. W razie stwierdzenia, że wniosek o wybór LSR zawiera braki inne niż określone w ust. 1 lub oczywiste omyłki, zarząd województwa wzywa LGD do usunięcia tych braków lub poprawienia oczywistych omyłek w terminie 7 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

3. Usunięcie braków we wniosku o wybór LSR lub poprawienie w nim oczywistych omyłek nie może prowadzić do jego istotnej modyfikacji.

4. Jeżeli nie są spełnione warunki wyboru LSR, zarząd województwa informuje LGD o odrzuceniu LSR z podaniem przyczyn odrzucenia LSR oraz pouczeniem o możliwości wniesienia skargi, o której mowa w ust. 5.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, LGD przysługuje prawo wniesienia do sądu administracyjnego skargi na zasadach i w trybie określonych dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270, późn. zm.<sup>3)</sup>).

6. Jeżeli są spełnione warunki wyboru LSR, LSR podlega ocenie pod względem spełnienia kryteriów wyboru LSR dokonywanej przez komisję.

**Art. 11.** 1. Wybór LSR jest dokonywany w drodze uchwały komisji. Jeżeli realizacja LSR ma być współfinansowana ze środków więcej niż jednego spośród EFSI, w uchwale o wyborze LSR wyznacza się spośród EFSI fundusz wiodący, o którym mowa w art. 32 ust. 4 rozporządzenia nr 1303/2013, biorąc pod uwagę wysokość wkładu poszczególnych EFSI w realizację LSR oraz dostępność środków w ramach poszczególnych programów.

2. Komisja przygotowuje i zamieszcza na stronie internetowej województwa listę ocenionych LSR zawierającą liczbę punktów otrzymanych przez poszczególne LSR oraz wskazanie LSR, które zostały wybrane.

3. Komisja informuje LGD o wyniku wyboru LSR, przesyłając uchwałę o wyborze LSR zawierającą informację o liczbie punktów otrzymanych w ramach oceny poszczególnych

---

<sup>3)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 1101 i 1529 oraz z 2014 r. poz. 183 i 543.

kryteriów wyboru LSR, uzasadnienie tej oceny i pouczenie o możliwości wniesienia skargi, o której mowa w ust. 6.

4. Jeżeli LSR otrzymała minimalną liczbę punktów, której uzyskanie jest niezbędne do wyboru LSR, jednakże nie otrzymała minimalnej liczby punktów, której uzyskanie jest niezbędne do wyboru LSR, określonej dla co najmniej jednego kryterium w regulaminie konkursu na podstawie art. 9 ust. 3, a są dostępne środki przeznaczone na realizację tej LSR, uchwała, o której mowa w ust. 3, zawiera również informację o wyborze LSR pod warunkiem wprowadzenia zmian w LSR zapewniających otrzymanie w ramach oceny każdego kryterium wyboru co najmniej minimalnej liczby punktów, której uzyskanie jest niezbędne do wyboru LSR, określonej dla tych kryteriów w regulaminie konkursu na podstawie art. 9 ust. 3.

5. Wyboru LSR dokonuje się w terminie 4 miesięcy od dnia upływu terminu składania wniosków o wybór LSR.

6. Od uchwały komisji LGD przysługuje prawo wniesienia do sądu administracyjnego skargi na zasadach i w trybie określonych dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

**Art. 12.** 1. Do postępowania w sprawie oceny spełniania warunków wyboru i w sprawie wyboru LSR nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, z wyjątkiem przepisów dotyczących:

- 1) właściwości miejscowej organów, wyłączenia pracowników organu, doręczeń, udostępniania akt, skarg i wniosków,
- 2) wezwań – w przypadku postępowania w sprawie oceny spełniania warunków wyboru – o ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

2. W postępowaniu w sprawie oceny spełniania warunków wyboru i w sprawie wyboru LSR zarząd województwa oraz komisja, przed którymi toczy się postępowanie:

- 1) stoją na straży praworządności;
- 2) są obowiązane w sposób wyczerpujący rozpatrzyć wniosek o wybór LSR i załączone do niego dokumenty oraz dowody przedstawione przez LGD w toku postępowania w sprawie oceny spełniania warunków wyboru.

3. W postępowaniu w sprawie oceny spełniania warunków wyboru zarząd województwa, przed którym toczy się postępowanie, udziela LGD, na ich żądanie, niezbędnych pouczeń co do okoliczności faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania.

4. LGD uczestnicząca w postępowaniu w sprawie oceny spełniania warunków wyboru jest obowiązana przedstawiać dowody oraz dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek; ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne.

**Art. 13.** Do LSR nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2014 r. poz. 1649).

**Art. 14.** 1. Niezwłocznie po dokonaniu wyboru LSR zarząd województwa zatwierdza LSR, zawierając z LGD, która będzie realizowała tę LSR, umowę ramową.

2. Umowa ramowa jest zawierana pod rygorem nieważności w formie pisemnej na formularzu opracowanym przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi oraz ministra właściwego do spraw rybołówstwa, udostępnionym przez zarząd województwa.

3. W przypadku, o którym mowa w art. 11 ust. 4, umowa ramowa jest zawierana pod warunkiem wprowadzenia, w terminie 30 dni od dnia jej zawarcia, zmian w LSR zapewniających otrzymanie w ramach oceny każdego kryterium wyboru co najmniej minimalnej liczby punktów określonej dla tych kryteriów w regulaminie konkursu na podstawie art. 9 ust. 3.

4. Umowa ramowa, oprócz wskazania wysokości środków oraz obowiązków, o których mowa w art. 33 ust. 5 rozporządzenia nr 1303/2013, zawiera co najmniej określenie:

- 1) terminu i miejsca realizacji LSR;
- 2) zasad realizacji LSR, w tym dokonywania wyboru:
  - a) operacji realizowanych przez podmioty inne niż LGD,
  - b) operacji własnych LGD,
  - c) grantobiorców w ramach projektów grantowych;
- 3) zasad monitorowania, oceny i kontroli realizacji LSR;
- 4) zasad współpracy LGD z podmiotami zaangażowanymi we wdrażanie LSR;
- 5) harmonogramu naborów wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013;
- 6) wysokości środków na realizację poszczególnych celów LSR z podziałem na środki pochodzące z poszczególnych EFSI;
- 7) warunków zmiany albo rozwiązania umowy w zakresie przewidzianym do wsparcia w ramach poszczególnych programów;

- 8) zobowiązania LGD do zamieszczenia umowy ramowej wraz z LSR na stronie internetowej LGD;
- 9) zobowiązania LGD do stosowania wytycznych, o których mowa w art. 8 ust. 2 ustawy z dnia ... o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. ...).

5. Projekt grantowy jest operacją, której beneficjent będący LGD udziela innym podmiotom wybranym przez LGD, zwanym dalej „grantobiorcami”, grantów będących środkami finansowymi programu powierzonymi przez LGD grantobiorcom na realizację zadań służących osiągnięciu celu tej operacji.

6. Wybrana LSR stanowi załącznik do umowy ramowej.

**Art. 15.** 1. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi i minister właściwy do spraw rybołówstwa opracowują formularze, o których mowa w art. 7 pkt 1 i art. 14 ust. 2, oraz regulamin, o którym mowa w art. 9 ust. 1:

- 1) w uzgodnieniu z zarządami województw będącymi instytucjami zarządzającymi programami;
- 2) po zasięgnięciu opinii Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz zarządów województw niebędących instytucjami zarządzającymi programami.

2. Regulamin, o którym mowa w art. 9 ust. 1, w zakresie kryteriów wyboru LSR minister właściwy do spraw rozwoju wsi i minister właściwy do spraw rybołówstwa opracowują po zasięgnięciu opinii komitetów monitorujących ustanowionych dla programów.

**Art. 16.** 1. Wsparcie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1303/2013, temu samemu podmiotowi lub na przygotowanie LSR obejmującej tą samą gminę może być udzielone tylko raz i tylko w ramach jednego programu.

2. Wsparcie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1303/2013, jest udzielane, jeżeli są spełnione warunki jego udzielenia określone w przepisach regulujących zasady wsparcia z udziałem poszczególnych EFSI lub na podstawie tych przepisów oraz:

- 1) obszar planowany do objęcia LSR spełnia warunki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2;
- 2) wszystkie gminy, których obszar jest planowany do objęcia LSR, są członkami tego podmiotu lub zobowiązały się do współpracy z tym podmiotem i nie są członkami innego podmiotu ubiegającego się o to wsparcie ani podmiotami, które zobowiązały się

do współpracy z innym podmiotem ubiegającym się o to wsparcie; przepis art. 5 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

**Art. 17.** 1. Wsparcie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, jest udzielane, jeżeli są spełnione warunki jego udzielenia określone w przepisach regulujących zasady wsparcia z udziałem poszczególnych EFSI lub na podstawie tych przepisów:

- 1) na operację wybraną przez LGD, która jest stroną umowy ramowej;
- 2) do wysokości środków, o których mowa w art. 33 ust. 5 rozporządzenia nr 1303/2013, przewidzianych w umowie ramowej.

2. Wsparcie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, nie przysługuje, jeżeli podczas dokonywania wyboru operacji:

- 1) nie zastosowano określonych w LSR:
  - a) procedury zapewniającej bezstronność członków rady lub
  - b) kryteriów wyboru operacji, lub
- 2) nie zachowano:
  - a) składu rady zgodnego z wymaganiami określonymi w art. 32 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, lub
  - b) parytetu określonego w art. 34 ust. 3 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013.

3. Wsparcie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, może być udzielone również LGD, która jest stroną umowy ramowej, na operacje, które dzielą się na:

- 1) projekty grantowe;
- 2) operacje własne LGD.

4. Do projektów grantowych i grantobiorców stosuje się odpowiednio przepisy art. 35 i art. 36 ustawy w zakresie polityki spójności.

5. Do wyboru:

- 1) projektów grantowych nie stosuje się przepisów ust. 1 pkt 1 i ust. 2;
- 2) grantobiorców przepisy ust. 1 pkt 1 i ust. 2 stosuje się odpowiednio.

6. W przypadku operacji własnych LGD, wsparcie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, może być udzielone LGD, pod warunkiem że nikt inny uprawniony do wsparcia, w terminie 30 dni od dnia zamieszczenia przez LGD na jej stronie internetowej informacji o planowanej do realizacji operacji własnej, nie zgłosił LGD zamiaru realizacji takiej operacji.

**Art. 18.** 1. Wsparcie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. c–e rozporządzenia nr 1303/2013, jest udzielane LGD, która jest stroną umowy ramowej, jeżeli są spełnione warunki udzielenia tego wsparcia określone w przepisach regulujących zasady wsparcia z udziałem poszczególnych EFSI lub na podstawie tych przepisów.

2. Wsparcie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. d i e rozporządzenia nr 1303/2013, jest udzielane do wysokości środków, o których mowa w art. 33 ust. 5 rozporządzenia nr 1303/2013, przewidzianych w umowie ramowej na wsparcie w tym zakresie.

**Art. 19.** 1. Ogłoszenie o naborze wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, na operacje realizowane przez podmioty inne niż LGD, podaje do publicznej wiadomości LGD, która jest stroną umowy ramowej, po uzgodnieniu terminu naboru tych wniosków z zarządem województwa.

2. LGD występuje o uzgodnienie terminu naboru wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, na operacje realizowane przez podmioty inne niż LGD nie później niż 30 dni przed planowanym terminem rozpoczęcia biegu terminu składania tych wniosków.

3. LGD zamieszcza ogłoszenie o naborze wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, na operacje realizowane przez podmioty inne niż LGD, w szczególności na swojej stronie internetowej, nie wcześniej niż 30 dni i nie później niż 14 dni przed planowanym terminem rozpoczęcia biegu terminu składania tych wniosków.

4. Ogłoszenie o naborze wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, na operacje realizowane przez podmioty inne niż LGD zawiera w szczególności:

- 1) wskazanie:
  - a) terminu i miejsca składania tych wniosków,
  - b) formy wsparcia,
  - c) zakresu tematycznego operacji;
- 2) obowiązujące w ramach naboru:
  - a) warunki udzielenia wsparcia,
  - b) kryteria wyboru operacji wraz ze wskazaniem minimalnej liczby punktów, której uzyskanie jest warunkiem wyboru operacji;
- 3) informację o wymaganych dokumentach, potwierdzających spełnienie warunków udzielenia wsparcia oraz kryteriów wyboru operacji;

- 4) wskazanie wysokości limitu środków w ramach ogłaszanego naboru;
- 5) informację o miejscu udostępnienia LSR, formularza wniosku o udzielenie wsparcia, formularza wniosku o płatność oraz formularza umowy o udzielenie wsparcia.

**Art. 20.** 1. Wniosek o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, na operację realizowaną przez podmiot inny niż LGD składa się do LGD.

2. Wniosek o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, na projekt grantowy lub operację własną LGD składa się do zarządu województwa, z którym LGD zawarła umowę ramową.

**Art. 21.** 1. W terminie 45 dni od dnia następującego po ostatnim dniu terminu składania wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, na operacje realizowane przez podmioty inne niż LGD, LGD dokonuje oceny zgodności operacji z LSR, wybiera operacje oraz ustala kwotę wsparcia.

2. Przez operację zgodną z LSR rozumie się operację, która:

- 1) zakłada realizację celów głównych i szczegółowych LSR, przez osiągnięcie zaplanowanych w LSR wskaźników;
- 2) jest zgodna z programem, w ramach którego jest planowana realizacja tej operacji.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do projektów grantowych i operacji własnych.

4. Rada LGD dokonuje wyboru operacji realizowanych przez podmioty inne niż LGD:

- 1) spośród operacji, które:
  - a) są zgodne z LSR,
  - b) zostały złożone w miejscu i terminie wskazanym w ogłoszeniu o naborze wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013,
  - c) są zgodne z zakresem tematycznym, który został wskazany w ogłoszeniu o naborze wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013;
- 2) na podstawie kryteriów wyboru określonych w LSR.

5. W terminie 7 dni od dnia zakończenia wyboru operacji, LGD:

- 1) przekazuje podmiotowi ubiegającemu się o wsparcie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, pisemną informację o wyniku oceny zgodności jego operacji z LSR lub wyniku wyboru, w tym oceny w zakresie spełniania przez jego

operację kryteriów wyboru wraz z uzasadnieniem oceny i podaniem liczby punktów otrzymanych przez operację, a w przypadku pozytywnego wyniku wyboru – zawierającą dodatkowo wskazanie, czy w dniu przekazania wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, do zarządu województwa operacja mieści się w limicie środków wskazanym w ogłoszeniu o naborze tych wniosków;

- 2) zamieszcza na swojej stronie internetowej listę operacji zgodnych z LSR oraz listę operacji wybranych, ze wskazaniem, które z operacji mieszczą się w limicie środków wskazanym w ogłoszeniu o naborze wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013.

6. Jeżeli operacja:

- 1) uzyskała negatywną ocenę zgodności z LSR albo
- 2) nie uzyskała minimalnej liczby punktów, o której mowa w art. 19 ust. 4 pkt 2 lit. b, albo
- 3) w dniu przekazania przez LGD wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, do zarządu województwa nie mieści się w limicie środków wskazanym w ogłoszeniu o naborze tych wniosków

– informacja, o której mowa w ust. 5 pkt 1, zawiera pouczenie o możliwości wniesienia protestu na zasadach i w trybie określonych w art. 22.

7. Do pouczenia, o którym mowa w ust. 6, stosuje się odpowiednio przepis art. 46 ust. 5 ustawy w zakresie polityki spójności.

**Art. 22.** 1. Od:

- 1) negatywnej oceny zgodności operacji z LSR albo
- 2) nieuzyskania przez operację minimalnej liczby punktów, o której mowa w art. 19 ust. 4 pkt 2 lit. b, albo
- 3) wyniku wyboru, który powoduje, że operacja nie mieści się w limicie środków wskazanym w ogłoszeniu o naborze wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013

– przysługuje podmiotowi ubiegającemu się o wsparcie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, prawo wniesienia protestu.

2. Protest wnosi się w terminie 7 dni od dnia doręczenia informacji, o której mowa w art. 21 ust. 5 pkt 1.

3. Do protestu stosuje się odpowiednio przepisy art. 54 ust. 2–6 ustawy w zakresie polityki spójności.



4. Oprócz elementów określonych w art. 54 ust. 2 ustawy w zakresie polityki spójności, protest od negatywnej oceny zgodności operacji z LSR zawiera wskazanie, w jakim zakresie podmiot ubiegający się o wsparcie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, nie zgadza się z tą oceną oraz uzasadnienie stanowiska tego podmiotu.

5. Protest jest rozpatrywany przez zarząd województwa, a jest wnoszony za pośrednictwem LGD.

6. O wniesionym proteście LGD informuje niezwłocznie zarząd województwa.

7. Wniesienie protestu nie wstrzymuje przekazywania do zarządu województwa wniosków o udzielenie wsparcia dotyczących wybranych operacji.

8. Do wnoszenia protestu i postępowania wszczętego na skutek jego wniesienia przepisy art. 53 ust. 2 i 3, art. 56 ust. 2 oraz art. 57–67 ustawy w zakresie polityki spójności stosuje się odpowiednio, z tym że:

- 1) termin na dokonanie czynności określonych w art. 56 ust. 2 ustawy w zakresie polityki spójności wynosi 14 dni;
- 2) protest pozostawia się bez rozpatrzenia również w przypadku, gdy nie spełnia wymagań określonych w ust. 4 – gdy dotyczy negatywnej oceny zgodności operacji z LSR;
- 3) art. 66 ust. 2 ustawy w zakresie polityki spójności ma zastosowanie, gdy zostanie wyczerpana kwota środków, o których mowa w art. 33 ust. 5 rozporządzenia nr 1303/2013, przewidzianych w umowie ramowej na realizację danego celu LSR w ramach środków pochodzących z danego EFSI.

**Art. 23.** 1. W terminie 7 dni od dnia dokonania wyboru operacji realizowanych przez podmioty inne niż LGD, LGD przekazuje zarządowi województwa wnioski o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, dotyczące wybranych operacji wraz z dokumentami potwierdzającymi dokonanie wyboru operacji.

2. W przypadku gdy w dokumentach, o których mowa w ust. 1, zarząd województwa stwierdzi braki lub będzie konieczne uzyskanie wyjaśnień, zarząd województwa wzywa LGD do uzupełnienia braków lub złożenia wyjaśnień w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 7 dni.

3. Jeżeli nie są spełnione warunki udzielenia wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, zarząd województwa informuje podmiot ubiegający się o wsparcie o odmowie udzielenia tego wsparcia, zgodnie z przepisami regulującymi zasady wsparcia z udziałem poszczególnych EFSI.

4. Jeżeli są spełnione warunki udzielenia wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, zarząd województwa udziela wsparcia zgodnie z przepisami regulującymi zasady wsparcia z udziałem poszczególnych EFSI, do limitu środków wskazanego w ogłoszeniu o naborze wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013.

5. W razie stwierdzenia, że wniosek o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, zawiera braki lub oczywiste omyłki, zarząd województwa wzywa podmiot ubiegający się o wsparcie do usunięcia tych braków lub poprawienia oczywistych omyłek w terminie 7 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

6. Usunięcie braków we wniosku o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, lub poprawienie w nim oczywistych omyłek nie może prowadzić do jego istotnej modyfikacji.

7. Jeżeli po upływie 6 miesięcy od dnia przekazania wniosków do zarządu województwa okaże się, że nie jest możliwe udzielenie wsparcia w ramach limitu środków wskazanego w ogłoszeniu o naborze wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, zarząd województwa informuje podmiot ubiegający się o udzielenie wsparcia o braku dostępnych środków na udzielenie tego wsparcia i pozostawia wniosek bez rozpatrzenia.

**Art. 24.** Właściwym miejscowo w sprawie udzielenia wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b–e rozporządzenia nr 1303/2013, na daną operację jest zarząd województwa, z którym została zawarta umowa ramowa dotycząca LSR, w ramach której będzie realizowana ta operacja.

**Art. 25.** W ustawie z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. z 2013 r. poz. 173) w art. 15 ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Do działania lokalnych grup działania stosuje się przepisy o stowarzyszeniach, z tym że:”.

**Art. 26.** W ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146) po art. 30 dodaje się art. 30a w brzmieniu:

„Art. 30a. 1. Rozwój lokalny kierowany przez społeczność, zwany dalej „RLKS” jest instrumentem rozwoju, o którym mowa w części drugiej w tytule III w rozdziale II rozporządzenia ogólnego.

2. RLKS może być realizowany wyłącznie w ramach regionalnych programów operacyjnych.

3. Realizacja RLKS odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia ... o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz. U. poz. ...), a w zakresie nieuregulowanym w tej ustawie – na zasadach określonych w niniejszej ustawie.”.

**Art. 27.** Lokalną grupę działania, o której mowa w art. 15 ustawy wymienionej w art. 25, oraz stowarzyszenie wybrane zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 3 kwietnia 2009 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Rybackiego (Dz. U. Nr 72, poz. 619 i Nr 157, poz. 1241), uznaje się za LGD, jeżeli spełniają wymagania określone w przepisach, o których mowa w art. 1 pkt 1, oraz w art. 4.

**Art. 28.** Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

## UZASADNIENIE

Zasadniczym celem projektowanej regulacji jest stworzenie podstaw prawnych realizacji rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS), o którym mowa w części drugiej w tytule II w rozdziale II (art. 32–35) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1303/2013”. To z kolei umożliwi wdrożenie m.in. działania LEADER, o którym mowa w art. 42–44 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1305/2013” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (PROW 2014–2020). Powyższe wynika z celu nadrzędnego, jakim jest wprowadzenie do krajowego porządku prawnego regulacji dotyczących wsparcia w ramach instrumentu RLKS, w tym wykonanie dyspozycji skierowanych do państw członkowskich Unii Europejskiej (UE), a wyrażonych w art. 32–35 rozporządzenia nr 1303/2013.

Konieczność opracowania ustawy w obszarze RLKS wynika z rozpoczęcia nowej, siedmioletniej perspektywy finansowania polityk UE z budżetu UE (2014–2020) na podstawie nowego pakietu unijnych aktów prawnych, regulujących zasady ich wdrażania. RLKS bazuje na metodzie LEADER, która w ramach perspektywy finansowej 2007–2013 ma zastosowanie w realizacji osi 4 Leader (podejścia LEADER) w ramach programów rozwoju obszarów wiejskich oraz osi priorytetowej 4 zrównoważony rozwój obszarów zależnych głównie od rybactwa w ramach programów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rybackiego (EFR)

w perspektywie finansowej 2007–2013. Niemniej jednak RLKS stanowi nowy instrument rozwoju terytorialnego UE możliwy do zastosowania nie tylko w ramach polityki rozwoju obszarów wiejskich (II filara wspólnej polityki rolnej), przy udziale Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), oraz wspólnej polityki rybackiej, przy udziale Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR – zastępującego EFR), ale także w ramach polityki spójności realizowanej przy udziale Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Zgodnie bowiem z art. 32 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013 RLKS jest wspierany ze środków EFRROW, określany nazwą LEADER i może być wspierany ze środków EFRR, EFS lub EFMR (EFRROW, EFMR, EFRR i EFS zwane dalej są „EFSI”). Z kolei w Polsce realizacja polityki rozwoju obszarów wiejskich, wspólnej polityki rybackiej i polityki spójności przy udziale funduszy UE, w tym EFSI następuje na podstawie odrębnych ustaw. Skoro zatem RLKS jest wspólnym instrumentem ww. polityk, a zgodnie z art. 32 ust. 3 rozporządzenia nr 1303/2013 wsparcie z właściwych EFSI na rzecz RLKS jest spójne i skoordynowane (poprzez m.in. skoordynowany wybór, zatwierdzanie i finansowanie), konieczne jest przyjęcie wspólnych przepisów mających zastosowanie do wszystkich trzech ww. polityk w osobnej ustawie – projektowanej ustawie o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności, zwanej dalej „ustawą RLKS”.

Wspólne zasady mające zastosowanie do EFSI, w tym podstawowe zasady realizacji RLKS, wspólne dla wszystkich programów (wszystkich EFSI) określone zostały w rozporządzeniu nr 1303/2013. W odniesieniu do RLKS są to przede wszystkim przepisy umiejscowione w części drugiej w tytule III w rozdziale II, tj. w art. 32–35. Kwestie szczegółowe dotyczące poszczególnych EFSI zostały dookreślone w częściach trzeciej i czwartej rozporządzenia nr 1303/2013 oraz w rozporządzeniach dotyczących poszczególnych funduszy, jednak część kwestii pozostawiono Komisji Europejskiej (KE) do regulacji w aktach wykonawczych i delegowanych wydanych w trybie tych rozporządzeń.

Szczególne przepisy dotyczące EFRR i EFS ustanowione są odpowiednio w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 (Dz. Urz.

UE L 347 z 20.12.2013, str. 289) oraz rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 470).

W odniesieniu do EFRROW szczególne przepisy ustanowione są w rozporządzeniu nr 1305/2013, w tym w odniesieniu do LEADER (RLKS) – w szczególności w art. 42–44. Niemniej jednak zasady finansowania EFRROW określone są przede wszystkim w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającym rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 485) i w wydanym na jego podstawie rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 809/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiającym zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, środków rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 69), w tym w odniesieniu do LEADER (realizowanego w ramach RLKS) – w szczególności w art. 60.

W odniesieniu zaś do EFMR szczególne przepisy ustanowione są w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającym rozporządzenia Rady (WE) nr 2328/2003, (WE) nr 861/2006, (WE) nr 1198/2006 i (WE) nr 791/2007 oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1255/2011 (Dz. Urz. UE L 149 z 20.05.2014, str. 1), w tym w odniesieniu do zrównoważonego rozwoju obszarów rybackich i obszarów akwakultury (realizowanego w ramach RLKS) – w tytule V w rozdziale III, tj. w art. 58–64.

Przepisy prawa Unii Europejskiej ustanawiają ogólne założenia systemu realizacji RLKS, powierzając jednocześnie państwom członkowskim odpowiedzialność za realizację zadań w tym zakresie. Z tego względu oraz biorąc pod uwagę, że zgodnie z art. 288 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej przepisy rozporządzeń wydawanych przez organy UE wiążą w całości i są bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich, projektowana ustawa zawiera regulacje określające podstawowe założenia systemu realizacji RLKS w Polsce poprzez przepisy

szczególne zapewniające pewność prawną w zakresie, w jakim przepisy unijne są nieprecyzyjne albo niewystarczające z punktu widzenia systemu prawa krajowego.

Główne cele projektowanej ustawy to:

- określenie podmiotów zaangażowanych w proces realizacji RLKS i ich zadań,
- określenie wspólnych zasad realizacji RLKS.

Projekt ustawy określa w szczególności:

- zadania oraz właściwość organów – przede wszystkim zarządów województw i lokalnych grup działania (LGD), w odniesieniu do RLKS, w szczególności w zakresie dokonywania wyboru strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (LSR),
- zasady organizacji LGD,
- proces i zasady wyboru LSR oraz ogólny zakres umów o realizacji LSR (umów ramowych),
- wspólne dla wszystkich programów (funduszy EFSI) zasady realizacji RLKS, w tym zasady wyboru operacji przez LGD oraz wspólne zasady udzielania wsparcia.

W odniesieniu do podstawowych zasad realizacji RLKS, w ustawie proponuje się odesłanie do zasad określonych w przepisach wspólnotowych oraz bezpośrednie odesłanie do art. 32–35 rozporządzenia nr 1303/2013, co pozwoli uniknąć zbędnego powielania przepisów, a więc superfluum ustawowego.

Mając na uwadze, że przepisy rozporządzenia nr 1303/2013 posługują się pojęciem „strategia rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”, a za sprawą realizacji podejścia LEADER w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (PROW 2007–2013) w Polsce, dla określenia strategicznego dokumentu mającego zastosowanie w oddolnym podejściu utrwaliło się użycie nazwy „lokalna strategia rozwoju” (w skrócie LSR), w projektowanej ustawie (w art. 1 pkt 2 lit. b) wprowadzono skrót „LSR” (zamiast „SRLKS”), konsekwentnie stosowany w jej przepisach.

Jak już wspomniano wyżej RLKS jest wspierany przez EFRROW i może być wspierany przez pozostałe fundusze EFSI (EFRR, EFS i EFMR). Zgodnie z zapisami umowy partnerstwa, o której mowa w art. 14 rozporządzenia nr 1303/2013 przyjętej przez KE w dniu 23 maja 2014 r., zwanej dalej „UP”, w Polsce realizacja RLKS odbywać się będzie w ramach PROW 2014–2020 (z udziałem EFRROW), w ramach Programu Operacyjnego „Rybnictwo i Morze”, zwanego dalej „PO Rybnictwo i Morze”,

(z udziałem EFMR) oraz w ramach regionalnych programów operacyjnych (RPO, z udziałem EFRR i EFS), przy czym w przypadku tych ostatnich – zgodnie z decyzją instytucji zarządzających tymi RPO. W praktyce zatem przepisy projektowanej ustawy zastosowanie będą miały jedynie do programów, w których przewidziana jest realizacja RLKS. Zaznaczyć należy jednak, że chodzi tutaj o realizację RLKS w tzw. formule bezpośredniej, o której mowa w UP. Realizacja RLKS w tzw. formule bezpośredniej następuje zgodnie z przepisami części drugiej tytułu II rozdziału II (art. 32–35) rozporządzenia nr 1303/2013, co zasadniczo odróżnia ją od tzw. formuły pośredniej. Ilekroć zatem w ustawie mowa jest o programach należy przez to rozumieć jedynie programy, w ramach których wspierany jest RLKS w tzw. formule bezpośredniej, czego wyrazem jest art. 2 ust. 1 projektowanej ustawy. Biorąc pod uwagę projekty poszczególnych RPO, wspieranie RLKS w formule bezpośredniej przewidziane jest w ramach RPO Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz RPO Województwa Podlaskiego.

Obligatoryjność realizacji RLKS w ramach programu współfinansowanego z EFRROW potwierdzona została w przepisach równoległe projektowanej ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014–2020, zwanej dalej „ustawą PROW 2014–2020”, w art. 3 ust. 1 pkt 14 (działanie LEADER), przy czym zgodnie z art. 3 ust. 3 tego samego projektu wspieranie RLKS (a więc zgodnie z nomenklaturą przyjętą w przepisach dotyczących PROW 2014–2020 – przyznawanie pomocy), w ramach działania LEADER, odbywać się będzie na zasadach określonych w projektowanej ustawie o RLKS, a w zakresie nieuregulowanym w tych przepisach – na zasadach określonych w projektowanej ustawie PROW 2014–2020.

Decyzja dotycząca realizacji RLKS w ramach „PO Rybactwo i Morze” i analogicznie odniesienie do przepisów projektowanej ustawy będzie miało odzwierciedlenie także w projekcie ustawy o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, na podstawie której udzielane będzie wsparcie w ramach tego programu, zwanej dalej „ustawą EFMR”.

Jeśli zaś chodzi o realizację RLKS w ramach RPO, w ramach których udzielanie wsparcia będzie następowało zgodnie z obowiązującą już ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych



w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146), zwaną dalej „ustawą w zakresie polityki spójności”, projektowana ustawa o RLKS (art. 26) przewiduje zmianę przepisów ustawy w zakresie polityki spójności, tj. dodanie w rozdziale 11 „Szczegółowe instrumenty realizacji programów operacyjnych” nowego art. 30a. Zgodnie z ust. 2 nowo projektowanego art. 30a ustawy w zakresie polityki spójności RLKS będzie mógł być wspierany jedynie w ramach RPO (w zakresie polityki spójności), co będzie potwierdzeniem strategicznej decyzji podjętej w tym zakresie w UP. Z kolei ust. 3 analogicznie do przypadku art. 3 ust. 3 projektu ustawy PROW 2014–2020 wskazywał będzie relację pomiędzy przepisami ustawy RLKS i ustawy zmienianej przepisami ustawy RLKS.

Zgodnie z zapisami UP kluczową rolę w realizacji RLKS (poza LGD) odgrywać będą samorzady województw. Zgodnie bowiem z art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy w zakresie polityki spójności instytucjami zarządzającymi RPO są zarządy województw. Z kolei, mimo że instytucjami zarządzającymi PROW 2014–2020 i „PO Rybactwo i Morze” będą odpowiednio minister właściwy do spraw rozwoju wsi i minister właściwy do spraw rybołówstwa, to jednak zadania te w odniesieniu do RLKS powierzone zostaną samorządom województw jako instytucjom pośredniczącym, które reprezentowane są przez zarządy województw. W przypadku PROW 2014–2020 znajduje to wyraz w art. 5 ust. 1 i 5 równolegle projektowanej ustawy PROW 2014–2020, a w przypadku „PO Rybactwo i Morze” powinno znaleźć odzwierciedlenie w ustawie EFMR. Ponieważ zadania związane z samym przyznawaniem pomocy w ramach PROW 2014–2020, a więc także w ramach LEADER, zgodnie z art. 6 ust. 2 projektowanej ustawy PROW 2014–2020 należą do agencji płatniczej (Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa), dla zachowania kluczowej roli samorządów województw w realizacji RLKS, zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 3 projektowanej ustawy PROW 2014–2020, zadania te w odniesieniu do działania LEADER wykonywać będzie także samorząd województwa. Mając jednak na uwadze, że w ustawie w zakresie polityki spójności zadania adresowane są do zarządu województwa, a w przypadku projektowanej ustawy PROW 2014–2020 do samorządu województwa, w celu uniknięcia wątpliwości w art. 2 ust. 2 projektowanej ustawy o RLKS, wskazano rolę, jaką pełni zarząd województwa w odniesieniu do poszczególnych programów współfinansowanych ze środków EFSI. Takie jasne i precyzyjne wskazanie zadań

zarządu województwa powoduje, że w dalszej części ustawy możliwe jest posługiwanie się pojęciem „zarząd województwa”.

Stosownie do art. 33 ust. 3 rozporządzenia nr 1303/2013 LSR wybierane są przez komisję utworzoną w tym celu przez odpowiedzialną instytucję lub instytucje zarządzające (i zatwierdzane przez odpowiedzialną instytucję lub instytucje zarządzające). W art. 3 projektowanej ustawy określono podstawowe wymagania co do składu tej komisji, wskazując, że jej członkami będą przedstawiciele zarządu województwa (w tym przewodniczący i jego zastępca), eksperci (stanowiący co najmniej 1/3 składu komisji i powoływani na zasadach określonych w art. 49 ustawy w zakresie polityki spójności) oraz na wniosek ministrów właściwych do spraw rozwoju wsi, rybołówstwa i rozwoju regionalnego – ich przedstawiciele. W projektowanej ustawie określono także tryb powoływania tej komisji, sposób podejmowania przez nią uchwał oraz wskazano, kto zapewnia jej obsługę. Mając na uwadze kluczową rolę samorządu województwa i zapisy UP, zgodnie z art. 3 ust. 1 projektowanej ustawy, komisję powołuje zarząd województwa, co w praktyce oznaczać będzie utworzenie osobnych komisji we wszystkich 16 województwach.

Zgodnie z art. 32 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013 RLKS jest kierowany przez LGD, w skład których wchodzi przedstawiciele władz publicznych, lokalnych partnerów społecznych i gospodarczych oraz mieszkańców, a na poziomie podejmowania decyzji ani władze publiczne – określone zgodnie z przepisami krajowymi – ani żadna z grup interesu nie posiada więcej niż 49% praw głosu. Z kolei zgodnie z art. 34 ust. 2 rozporządzenia nr 1303/2013 odpowiedzialne instytucja lub instytucje zarządzające zapewniają, aby LGD wybrały jednego partnera w ramach grupy jako partnera wiodącego w kwestiach administracyjnych i finansowych albo zrzeszyły się w ustanowionej na podstawie prawa wspólnej strukturze. Art. 4 ust. 1 projektowanej ustawy przesądza, że w przypadku Polski zastosowanie ma drugi ze wskazywanych przez prawodawcę unijnego wariantów i wymagane jest, aby LGD działało jako stowarzyszenie. Dodatkowo projektowany przepis wskazuje, że stowarzyszenie to musi posiadać osobowość prawną, stąd wykluczona jest możliwość zrzeszenia się LGD w formie stowarzyszenia zwykłego, o którym mowa w rozdziale 6 (art. 40–43) ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855, z późn. zm.), z uwagi m.in. na brak osobowości prawnej zawarty w art. 40 ust. 1 tej ustawy. Zatem, co do zasady, do tworzenia i działania LGD

zastosowanie mają przepisy ustawy – Prawo o stowarzyszeniach, przy czym wzorem regulacji mających zastosowanie do LGD w ramach PROW 2007–2013, tj. art. 15 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. z 2013 r. poz. 173), zwanej dalej „ustawą PROW 2007–2013”, oraz do lokalnych grup rybackich (LGR) w ramach Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007–2013” (PO RYBY 2007–2013), tj. w art. 16 ustawy z dnia 3 kwietnia 2009 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Rybackiego (Dz. U. Nr 72, poz. 619 i Nr 157, poz. 1241), zwanej dalej „ustawą EFR”, projektowana ustawa (art. 4 ust. 3) zawiera szczególne przepisy (odmienne w stosunku do przepisów ustawy – Prawo o stowarzyszeniach) mające zastosowanie jedynie do LGD w ramach RLKS.

Zgodnie z art. 4 ust. 3 pkt 1 projektowanej ustawy członkami zwyczajnymi LGD oprócz osób fizycznych mogą być także osoby prawne, w tym jednostki samorządu terytorialnego, co pozwoli LGD spełnić warunek zawarty w art. 32 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013 dotyczący składu LGD. Z uwagi na zadania samorządu województwa w zakresie RLKS z możliwości bycia członkiem LGD wyłączone są natomiast województwa. Przepis ten wyklucza także klasyfikowanie LGD jako stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w art. 84 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.) oraz w art. 75 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 595, z późn. zm.), nad działalnością których, zgodnie z art. 8 ust. 5 pkt 1 ustawy – Prawo o stowarzyszeniach, nadzór sprawuje właściwy wojewoda. W praktyce, jeśli chodzi o jednostki samorządu terytorialnego, w skład LGD będą mogły wchodzić jedynie gminy i powiaty.

Kluczowa rola samorządów województwa znalazła wyraz także w art. 4 ust. 3 pkt 2, zgodnie z którym nadzór nad LGD sprawuje marszałek województwa, a nie starosta, jak by wynikało to z art. 8 ust. 5 pkt 2 ustawy – Prawo o stowarzyszeniach.

Co do zasady, stowarzyszenie, zgodnie z art. 34 ustawy – Prawo o stowarzyszeniach, może prowadzić działalność gospodarczą według ogólnych zasad określonych w odrębnych przepisach, a dochód z tej działalności służy realizacji celów statutowych i nie może być przeznaczony do podziału między jego członków. Z uwagi jednak na specjalną rolę jaką LGD odgrywać będzie w systemie realizacji RLKS projektowana

ustawa (wzorem ustawy PROW 2007–2013 i ustawy EFR) wskazuje, że LGD może prowadzić działalność gospodarczą służącą realizacji LSR i w zakresie określonym w jej statucie (art. 4 ust. 3 pkt 3).

Zgodnie z art. 34 ust. 3 lit. f rozporządzenia nr 1303/2013 zadania LGD obejmują m.in. wybór operacji i ustalanie kwoty wsparcia. O ile jednak w ramach PROW 2007–2013, czy PO RYBY 2007–2013, wybór operacji dokonywany był przez odrębny organ LGD/LGR (inny niż organy wymagane ustawą – Prawo o stowarzyszeniach), w przypadku RLKS proponuje się, aby zadania z art. 34 ust. 3 lit. f rozporządzenia nr 1303/2013 realizowane były albo przez oddzielny organ (radę), albo przez zarząd LGD. Przesądzenie tej kwestii powinno znaleźć się w statucie LGD, zgodnie z art. 4 ust. 3 pkt 4 projektowanej ustawy. Jeśli jednak LGD (walne zebranie członków albo zebranie delegatów) zdecyduje o powołaniu rady, zgodnie z art. 4 ust. 4 projektowanej ustawy, członkowie rady nie mogą być równocześnie ani członkami organu kontroli wewnętrznej LGD, ani członkami jej zarządu, ani pracownikami tej LGD.

Niezależnie od tego, czy wyboru operacji i ustalania kwoty wsparcia w danej LGD dokonuje rada czy zarząd organ ten powinien spełniać zasady dotyczące podejmowania decyzji wynikające z art. 32 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013 (zakaz dominującej pozycji dla którejkolwiek z grup interesu). Mając na uwadze powyższe oraz znaczenie wiedzy i doświadczenia osób realizujących te zadania, projektowana ustawa (art. 4 ust. 5) przewiduje ograniczenie, co do możliwości udzielania pełnomocnictw przez członków rady.

Mając na uwadze dotychczas funkcjonujące LGD oraz LGR, zgodnie z przepisem dostosowującym (art. 27 projektowanej ustawy), za LGD uznaje się także LGD w rozumieniu ustawy PROW 2007–2013 oraz LGR w rozumieniu ustawy EFR, o ile spełnią wymagania określone w art. 4 ustawy i przepisach rozporządzenia nr 1303/2013. Z kolei z uwagi na podstawę tworzenia LGD określoną w art. 4 proponuje się, aby projektowana ustawa (art. 25) zmieniła art. 15 ustawy PROW 2007–2013, uchylając możliwość tworzenia nowych LGD na podstawie tej ostatniej ustawy.

Mając na uwadze kluczową rolę samorządów województw w realizacji RLKS oraz postulat skoordynowanego wsparcia, zawarty w art. 32 ust. 3 rozporządzenia nr 1303/2013, istotne jest, aby w sprawach związanych z daną LSR właściwy był zawsze ten sam samorząd województwa – dotyczy to zarówno udzielania wsparcia, jak

i wyboru LSR. W przypadku udzielania wsparcia w ramach LSR właściwy będzie zarząd województwa, z którym została zawarta umowa ramowa dotycząca LSR, w ramach której realizowana ma być operacja. Dotyczy to wszystkich poddziałań (zakresów wsparcia) RLKS z wyjątkiem wsparcia przygotowawczego, które udzielane jest przed wyborem LSR. W przypadku wsparcia przygotowawczego i samego wyboru LSR właściwy będzie samorząd województwa, na obszarze którego znajduje się siedziba wnioskodawcy, zgodnie z art. 21 § 1 pkt 3 Kodeksu postępowania administracyjnego (k.p.a.). W przypadku wyboru LSR wynika to z art. 12 ust. 1 projektowanej ustawy, który, wyłączając stosowanie k.p.a. w postępowaniu w sprawie oceny spełnienia warunków wyboru i w sprawie wyboru LSR, wskazuje, że przepisy dotyczące m.in. właściwości miejscowej wskazane w k.p.a. mają zastosowanie. Ponieważ stowarzyszenie ma swobodę w określaniu swojej siedziby, a właściwym samorządem województwa powinien być ten, na obszarze którego realizowana ma być LSR, projektowana ustawa zawiera ograniczenie, zgodnie z którym siedziba LGD może być jedynie w miejscowości położonej w województwie, którego obszar objęty jest LSR (art. 4 ust. 2). Podejście się nie zmienia w przypadku LSR, których obszar wykracza poza granice jednego województwa (LGD/LSR tzw. międzywojewódzkie) – grono potencjalnych właściwych samorządów województw ograniczone jest jedynie do województw, których obszary (fragmenty obszarów) objęte są LSR, a rozstrzygające jest położenie siedziby LGD. W przypadku udzielania wsparcia w ramach pozostałych poddziałań właściwy będzie zarząd województwa, z którym zawarta jest umowa ramowa, zgodnie z art. 24 projektowanej ustawy.

Art. 5–14 projektowanej ustawy dotyczą zasad wyboru LSR. W art. 5 projektu ustawy określono warunki, jakie musi spełniać LSR oraz wskazano obszary tematyczne, jakich dotyczyć będą kryteria wyboru LSR, a także wprowadzono zastrzeżenie, iż wyboru LSR dokonuje się do wysokości dostępnych środków przeznaczonych na realizację LSR wskazanych w ogłoszeniu o naborze wniosków o wybór LSR.

Zgodnie z art. 33 ust. 6 rozporządzenia nr 1303/2013 liczba ludności obszaru objętego LSR nie może być mniejsza niż 10 000 i większa niż 150 000 mieszkańców, jednak w należycie uzasadnionych przypadkach i na wniosek państwa członkowskiego, Komisja może przyjąć lub zmienić te limity w decyzji akceptującej lub zmieniającej odpowiednio umowę partnerstwa, na podstawie art. 15 ust. 2 lub 3, w przypadku tego państwa w celu uwzględnienia obszarów o bardzo niskiej lub wysokiej gęstości

zaludnienia lub w celu zapewnienia spójności terytorialnej obszarów objętych strategiami rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność. Zapisy UP wskazują, że w Polsce w przypadku LGD na obszarach wiejskich i rybackich liczba ludności objęta LSR powinna wynosić minimum 30 000, a maksimum 150 000 mieszkańców oraz obszar realizacji LSR musi obejmować co najmniej dwie gminy, natomiast w przypadku LGD na obszarach miejskich minimalna liczba ludności objętych LSR wynosi 20 000 mieszkańców, niezależnie czy dotyczy całego miasta, dzielnicy czy grupy dzielnic. Powyższe znalazło odzwierciedlenie w projektowanym art. 5 ust. 1 pkt 2. Jako uzasadnienie podniesienia limitu do 30 000 powołano się na rekomendacje wynikające z niezależnej ekspertyzy oraz realizację większej liczby operacji dzięki ograniczeniu wydatków na koszty bieżące LGD oraz spójność terytorialną obszaru objętego LSR. Zgodnie z PROW 2014–2020 działanie LEADER (RLKS realizowany z udziałem EFRROW) realizowane może być na obszarach wiejskich, przez które rozumieć należy obszar całego kraju, z wyłączeniem obszaru miast o liczbie mieszkańców większej niż 20 000. Zatem w przypadku LSR, która finansowana ma być z udziałem środków EFRROW, warunki dotyczące minimalnej liczby ludności i minimalnej liczby gmin muszą być spełnione w odniesieniu do obszaru wiejskiego, co znalazło wyraz w art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. a projektowanej ustawy.

Zgodnie z zapisami UP dopuszcza się realizację strategii jedno- lub wielofunduszowych, jednak przy zachowaniu podstawowej zasady 1 LGD – 1 obszar – 1 LSR. Wyjątek może dotyczyć obszarów zdominowanych przez sektor rybacki, na których w szczególnie uzasadnionych przypadkach zarząd województwa może dopuścić funkcjonowanie dwóch spójnych LSR – ogólnej i branżowej rybackiej. Podstawowym obszarem realizacji LSR, na którym funkcjonuje tylko jedna LGD, jest obszar gminy. Mając na uwadze doświadczenia wynikające z wyboru LGD do realizacji LSR w ramach PROW 2007–2013, zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 3 projektowanej ustawy, zachowanie powyższej zasady wymagać będzie, aby gminy, których obszar objęty jest LSR, były członkami LGD realizującej tę LSR i nie były członkami innych LGD. Wyjątkiem od tej zasady mogą być LSR współfinansowane jedynie ze środków EFMR (LSR rybacka) – w takim przypadku dopuszcza się objęcie przez LSR rybacką obszaru, który jest również objęty LSR współfinansowaną z innych niż EFMR funduszy EFSI. W konsekwencji oznacza to, że dana gmina będzie mogła być członkiem zarówno LGD realizującej LSR rybacką, jak i LGD realizującej LSR współfinansowaną z innych niż

EFMR funduszy EFSI bez uszczerbku dla możliwości wybrania tych LSR do finansowania (art. 5 ust. 2).

W art. 5 ust. 3 pkt 1 projektowanej ustawy wskazano obszary, których dotyczyć będą kryteria wyboru LSR. Jeśli chodzi o „poziom zaangażowania w realizację LSR środków innych niż środki przewidziane na realizację programu”, to kryterium w tym obszarze powinno dotyczyć poziomu zaangażowania środków własnych wnioskodawcy/beneficjenta oraz LGD. Jednak same kryteria wskazane zostaną w regulaminie konkursu, którego szczegółowe wymogi wskazane są w art. 9 projektowanej ustawy.

Aby uniknąć wątpliwości dotyczącej spełniania warunków powiązanych z liczbą ludności, w art. 5 ust. 4 projektowanej ustawy wskazano, że liczba ludności powinna być ustalana na podstawie danych ogłoszonych przez Główny Urząd Statystyczny według stanu na 31 grudnia 2013 r.

Ponadto, w projektowanej ustawie wskazano, iż wyboru LSR dokonuje się na wniosek LGD (art. 6) składany do właściwego zarządu województwa na odpowiednim formularzu i w określonym terminie (art. 7), określono zawartość ogłoszenia oraz miejsce i termin jego podania do publicznej wiadomości (art. 8), a także podmiot odpowiedzialny za opracowanie formularza wniosku o wybór LSR, tj. ministra właściwego do spraw rozwoju wsi oraz ministra właściwego do spraw rybołówstwa oraz jego udostępnienie, tj. zarząd województwa (art. 7 pkt 1).

Wybór LSR dokonywany jest w drodze konkursu (art. 9. ust. 1) przeprowadzanego na podstawie regulaminu konkursu. W art. 9 ust. 2 określono następujące elementy, które w szczególności powinien zawierać regulamin:

- 1) tryb składania wniosków o wybór LSR i sposób uzupełniania w nich braków oraz poprawiania w nich oczywistych omyłek;
- 2) kryteria wyboru LSR wraz z podaniem ich znaczenia i sposobu oceny;
- 3) minimalną liczbę punktów, której uzyskanie jest niezbędne do wyboru LSR;
- 4) sposób ustalania wysokości dostępnych środków przeznaczonych na realizację LSR;
- 5) sposób podania do publicznej wiadomości wysokości środków dostępnych w ramach konkursu przeznaczonych na realizację LSR;
- 6) sposób podania do publicznej wiadomości wyników konkursu;
- 7) formę i sposób udzielania LGD wyjaśnień w kwestiach dotyczących konkursu.

Istotnym elementem regulaminu jest wskazanie sposobu ustalania wysokości dostępnych środków, co pozwoli nie tylko na określenie dostępnych w ramach danego konkursu środków, ale umożliwi poszczególnym LGD wyliczenie maksymalnej alokacji na poszczególne LSR, o której mowa w art. 33 ust. 5 rozporządzenia nr 1303/2013.

Postępowanie wszczynane złożeniem wniosku o wybór LSR i kończone zawarciem umowy ramowej podzielone jest na dwa etapy – ocenę spełniania warunków wyboru (o których mowa w art. 5 ust. 1 projektowanej ustawy) uregulowaną w art. 10 projektowanej ustawy oraz ocenę spełnienia kryteriów wyboru LSR (dotyczących obszarów wymienionych w art. 5 ust. 3 pkt 1 projektowanej ustawy i określonych w regulaminie konkursu) uregulowaną w art. 11 projektowanej ustawy, przy czym warunkiem uwzględnienia wniosku o wybór LSR w drugim etapie (w ocenie spełnienia kryteriów wyboru LSR) jest pozytywny wynik oceny spełnienia warunków wyboru, zgodnie z art. 10 ust. 6 projektowanej ustawy.

W celu uniknięcia wątpliwości, czy informacja o odrzuceniu LSR, kierowana do LGD zgodnie z art. 10 ust. 4 projektowanej ustawy (w razie niespełnienia warunków wyboru), stanowi akt/czynność z zakresu administracji publicznej, który podlega kontroli sądów administracyjnych (w ramach skargi), o której mowa w art. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą PPSA”, art. 10 ust. 5 projektowanej ustawy jednoznacznie przesądza o możliwości złożenia w tym zakresie skargi w ramach kontroli sądownoadministracyjnej, na zasadach i w trybie określonych dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy PPSA. Takie odesłanie do ustawy PPSA oznacza, że zastosowanie mają m.in. przepisy art. 52 § 3 tej ustawy, zgodnie z którymi skargę można wnieść po uprzednim wezwaniu na piśmie właściwego organu – w terminie 14 dni od dnia, w którym skarżący dowiedział się lub mógł się dowiedzieć o wydaniu aktu lub podjęciu innej czynności – do usunięcia naruszenia prawa oraz art. 53 § 3, zgodnie z którym skargę wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia odpowiedzi organu na wezwanie do usunięcia naruszenia prawa, a jeżeli organ nie udzielił odpowiedzi na wezwanie, w terminie 60 dni od dnia wniesienia wezwania o usunięcie naruszenia prawa. Kontroli sądownoadministracyjnej na tych samych zasadach podlega także uchwała komisji wybierającej LSR (zawierająca



wyniki dokonanego przez komisję wyboru), zgodnie z art. 11 ust. 6 projektowanej ustawy.

Zgodnie z art. 32 ust. 4 rozporządzenia nr 1303/2013, w przypadku gdy komisja odpowiedzialna za wybór stwierdzi, że realizacja wybranej LSR wymaga wsparcia ze strony więcej niż jednego funduszu, może ona wyznaczyć – zgodnie z krajowymi przepisami i procedurami – fundusz wiodący w celu wspierania wszystkich kosztów bieżących i kosztów animacji na mocy art. 35 ust. 1 lit. d i e związanych z daną LSR. Mając na uwadze powyższe, art. 11 ust. 1 projektowanej ustawy dodatkowo przesądza, że w przypadku LSR, które mają być finansowane z więcej niż jednego EFSI, w uchwale o wyborze LSR wskazuje się fundusz wiodący, przy czym w wyznaczaniu tego funduszu pod uwagę należy wziąć wysokość wkładu poszczególnych EFSI w realizację LSR oraz dostępność środków w ramach poszczególnych programów.

Art. 11 ust. 4 zawiera przepis o warunkowym wyborze LSR, w przypadku gdy LSR otrzymała minimalną liczbę punktów, której uzyskanie jest niezbędne do wyboru LSR, jednakże nie otrzymała minimalnej liczby punktów, określonej w regulaminie konkursu co najmniej dla jednego kryterium. W takim przypadku, zgodnie z art. 14 ust. 3, LGD zobowiązana jest do wprowadzenia odpowiednich zmian w LSR w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy ramowej. Taki zabieg pozwoli na zapewnienie wysokiej jakości wszystkich wybranych LSR.

Art. 12 projektowanej ustawy statuuje podstawowe reguły, jakimi kieruje się zarząd województwa oraz komisja, prowadząc postępowanie w sprawie oceny spełniania warunków wyboru LSR i w sprawie wyboru LSR. Mając na uwadze, że postępowanie to kończy się zawarciem umowy cywilnoprawnej, zgodnie z art. 12 ust. 1 projektowanej ustawy, do postępowania w sprawie oceny spełniania warunków wyboru i w sprawie wyboru LSR nie będą stosowane przepisy k.p.a. z wyjątkiem przepisów dotyczących właściwości miejscowej organów, wyłączenia pracowników organu, doręczeń, udostępniania akt, skarg i wniosków, o ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej. Takie odesłanie do k.p.a. oznacza, że chociażby przepisy dotyczące wyłączenia pracowników organu zastosowanie będą miały także do ekspertów będących członkami komisji wybierającej LSR. Dodatkowo w przypadku postępowania w sprawie oceny spełniania warunków wyboru stosuje się określone w k.p.a. zasady dotyczące wezwań, bowiem tylko na tym etapie przewiduje się wzywianie LGD do wykonania określonych czynności. Na etapie oceny w sprawie wyboru LSR komisja wybierająca LSR ocenia

materiał dowodowy w takim kształcie, jaki został jej przedłożony. Z kolei art. 12 ust. 2–4 projektowanej ustawy wskazują pozostałe reguły mające zastosowanie w prowadzonym przez zarząd województwa oraz komisję wybierającą LSR postępowaniu w sprawie oceny spełnienia warunków wyboru i w sprawie wyboru LSR. Jest to podejście odmienne w stosunku do tego, które wynika z art. 7 i art. 9 oraz art. 77 § 1 k.p.a., a wzorowane jest na zasadach mających zastosowanie do wyboru LGD w ramach PROW 2007–2013 (art. 21 ust. 2 i 3 w związku z art. 23 ust. 2 oraz art. 14 ust. 2b ustawy PROW 2007–2013). Zgodnie z art. 7 k.p.a. w toku postępowania administracyjnego organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na uwadze interes społeczny i słuszny interes obywateli. Natomiast zgodnie z art. 12 ust. 2 pkt 1 projektowanej ustawy w postępowaniu w sprawie oceny spełniania warunków wyboru i w sprawie wyboru LSR, zarząd województwa oraz komisja, przed którymi toczy się postępowanie, stoją na straży praworządności. Stojąc na straży praworządności, ograniczają swoją aktywność w takim postępowaniu do czynności, które mają podstawę w przepisach prawa, a jednocześnie dbają o to, aby ich rozstrzygnięcia były zgodne z prawem. Zgodnie z art. 77 § 1 k.p.a. organ administracji publicznej jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy. Natomiast zgodnie z art. 12 ust. 2 pkt 2 projektowanej ustawy zarząd województwa oraz komisja są obowiązane jedynie rozpatrzyć wniosek o wybór LSR i załączone do niego dokumenty oraz dowody przedstawione przez LGD w toku postępowania w sprawie oceny spełniania warunków wyboru (w sposób wyczerpujący). Natomiast w miejsce obowiązku organu dotyczącego zebrania materiału dowodowego, zgodnie z art. 12 ust. 4, LGD uczestnicząca w postępowaniu w sprawie oceny spełniania warunków wyboru jest obowiązana przedstawiać dowody oraz dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek, a ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Tym samym zarząd województwa i komisje, rozstrzygając czy LSR może być wybrana, opierają się na wniosku o wybór LSR i załączonych do niego dokumentach oraz dowodach przedstawionych przez LGD w toku postępowania w sprawie oceny spełniania warunków wyboru. Zatem ustalenia faktyczne poczynione w toku takiego postępowania powinny uwzględniać cały materiał dowodowy, a nie jedynie jego

wybrane fragmenty – ustalenia faktyczne powinny być logicznie spójne z całym materiałem dowodowym. Jednocześnie zarząd województwa i komisja nie są obowiązane do zbierania materiału dowodowego, a jedynie do jego rozpatrzenia w całości. Opierają się zatem na dowodach dostarczonych przez LGD, a przede wszystkim na wniosku oraz dołączonych do niego dokumentach. Nie są obowiązane do zbierania materiału dowodowego, ale jednocześnie, stosując na podstawie art. 12 ust. 1 projektowanej ustawy przepisy k.p.a. dotyczące wezwań (m.in. art. 50 k.p.a.), zarząd województwa może wzywać LGD do udziału w podejmowanych czynnościach i składania wyjaśnień, jeżeli jest to niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy. Z kolei zgodnie z art. 12 ust. 4 projektowanej ustawy na LGD spoczywa obowiązek zadośćuczynienia tym wezwaniom, a także przedstawiania dowodów potwierdzających, że spełnia zarówno warunki, jak i kryteria wyboru LSR. Dlatego też materiał dowodowy, na którym opierają swoje rozstrzygnięcia zarząd województwa oraz komisja, może obejmować swoim zakresem nie tylko wniosek i dołączone do niego dokumenty. LGD uczestnicząca w postępowaniu w sprawie oceny spełniania warunków wyboru i w sprawie wyboru LSR jest obowiązana przedstawiać dowody oraz dawać wyjaśnienia, co do okoliczności sprawy, zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek. Regulacja zawarta w art. 12 ust. 4 projektowanej ustawy wskazująca, że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne jest analogiczna do tej zawartej w art. 6 Kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 9 k.p.a. organy administracji publicznej są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego i organy czuwają nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące w postępowaniu nie poniosły szkody z powodu nieznajomości prawa, i w tym celu udzielają im niezbędnych wyjaśnień i wskazówek. Natomiast zgodnie z art. 12 ust. 3 projektowanej ustawy zarząd województwa w postępowaniu w sprawie oceny spełniania warunków wyboru udziela LGD, na ich żądanie (a nie z urzędu), niezbędnych pouczeń co do okoliczności faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania w sprawie oceny spełniania warunków wyboru i w sprawie wyboru LSR. Zgodnie z art. 12 ust. 3 i 4 projektowanej ustawy, wezwania, wyjaśnienia składane przez LGD lub pouczenia mają miejsce na etapie postępowania w sprawie oceny spełniania

warunków wyboru LSR. Postępowanie w sprawie wyboru LSR prowadzone przez komisję odbywa się bez udziału LGD, na tym etapie nie przewiduje się już również żadnych wyjaśnień czy wezwań. W ten sposób zostaje zapewnione równe traktowanie wszystkich LGD biorących udział w konkursie.

Zgodnie z art. 13 projektowanej ustawy do LSR nie mają zastosowania przepisy ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, w szczególności przepisy dotyczące strategii rozwoju (Dz. U. z 2014 r. poz. 1649).

W art. 14 projektowanej ustawy określono, że zatwierdzenie LSR odbywa się w drodze umowy niezwłocznie po dokonaniu wyboru LSR. Przyjęcie tej formy związane jest ze złożonością jej przedmiotu. Załącznikiem do umowy ramowej jest LSR, która jest dokumentem rozbudowanym, zawierającym przede wszystkim cele rozwoju danego obszaru, wskaźniki pomiaru osiągnięcia tych celów, a także harmonogram ich osiągnięcia (plan działania). Realizacja strategii przewidziana jest do 2022 r., a więc z pewnością pierwotne założenia będą podlegały aktualizacji. Konieczne będzie dostosowanie, np. diagnozy obszaru, do zmieniających się warunków społecznych czy gospodarczych. Mając na uwadze powyższe, przyjęcie jako formy zatwierdzenia LSR umowy jest rozwiązaniem właściwym, zapewniającym odpowiednią elastyczność. Dodatkowo należy wskazać, że realizacja LSR w okresie 2007–2013 również odbywała się na podstawie umowy.

Umowa ramowa zawierana jest pod rygorem nieważności, w formie pisemnej.

Ponadto art. 14 zawiera elementy, które w szczególności zawierać będzie umowa ramowa.

Dodatkowo, zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 3 projektowanej ustawy, regulamin konkursu na LSR określa w szczególności kryteria wyboru LSR wraz z podaniem minimalnej liczby punktów dla każdego kryterium, z kolei pkt 4 wskazuje na konieczność określenia minimalnej liczby punktów (ze wszystkich kryteriów) niezbędnej do wyboru LSR. Zgodnie z art. 11 ust. 4, w przypadku gdy LSR uzyska minimalną liczbę punktów w ramach wszystkich kryteriów przy jednoczesnym niespełnieniu minimum w ramach któregośkolwiek z kryteriów, LSR jest wybrana pod warunkiem wprowadzenia odpowiednich zmian w LSR, co zostało doprecyzowane w art. 14 ust. 3. Zgodnie z tym przepisem LGD zobowiązana jest do wprowadzenia do LSR zmian, które pozwolą na osiągnięcie minimalnych poziomów punktów w ramach poszczególnych kryteriów.

Ponadto art. 14 ust. 4 pkt 7 projektowanej ustawy wskazuje, że umowa ramowa określać będzie m.in. warunki zmiany albo rozwiązania umowy, a w szczególności dotyczyć to powinno zmiany ewentualnej zmiany alokacji funduszy EFSI, w przypadku gdy w LSR zwiększany jest poziom wskaźników realizacji tej LSR lub z uwagi na wyniki przeprowadzonych kontroli realizacji LSR. Jednocześnie wśród elementów umowy ramowej wskazano zobowiązanie LGD do stosowania wytycznych, o których mowa w art. 8 ust. 2 projektu ustawy PROW 2014–2020.

Art. 15 projektowanej ustawy wskazuje, że formularze wniosku o wybór LSR i umowy ramowej, a także regulamin wyboru tworzone przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi i rybołówstwa powinny być uzgodnione i zaopiniowane przez odpowiednie podmioty, przy czym uzgodnienie powinno dotyczyć instytucji zarządzających pozostałymi programami, a opiniowanie pozostałych podmiotów zaangażowanych w realizację RLKS.

Mając na uwadze postulat skoordynowanego udzielania wsparcia, wyrażony w art. 32 ust. 3 rozporządzenia nr 1303/2013, zgodnie z art. 16 ust. 1 projektowanej ustawy, wsparcie przygotowawcze, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1303/2013, temu samemu podmiotowi może być udzielone tylko raz i tylko w ramach jednego programu współfinansowanego z EFSI. Projektowany art. 16 ust. 2 pkt 2, w tym odesłanie do projektowanego art. 5 ust. 2, wyklucza także udzielenie wsparcia na przygotowanie dwóch LSR dla tego samego obszaru z uwzględnieniem wyjątków związanych z branżowymi rybackimi LSR. Z kolei zgodnie z art. 16 ust. 2 pkt 1 do obszaru planowanego do objęcia LSR zastosowanie mają wymogi określone w art. 5 ust. 2 pkt 2 projektowanej ustawy, dotyczące obszaru objętego LSR (podczas późniejszego wyboru LSR), a więc minimalne i maksymalne liczby ludności oraz gmin objętych przygotowywanymi LSR.

W art. 17 projektowanej ustawy określono warunki udzielenia wsparcia na wdrażanie operacji w ramach LSR, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013. Pozostałe wspólne zasady dotyczące tego wsparcia przewidziane są w art. 19–23 projektowanej ustawy. Zgodnie z art. 17 ust. 1 projektowanej ustawy wsparcie na wdrażanie operacji w ramach LSR może być udzielone, jeżeli spełnione są warunki udzielenia wsparcia (przyznania pomocy lub dofinansowania projektu) określone m.in. w odpowiednich ustawach (w ustawie w zakresie polityki spójności, równoległe projektowanej ustawie PROW 2014–2020, czy przyszłej ustawie EFR).

Wsparcie może być udzielone tylko na operacje wybrane przez LGD i w ramach dostępnych środków wskazanych w umowie ramowej. W art. 17 ust. 2 projektowanej ustawy określono przesłanki, których zaistnienie z mocy prawa będzie stanowiło o nieprawidłowości dokonania wyboru operacji przez LGD w ramach zakresu dotyczącego realizacji operacji w ramach lokalnych strategii rozwoju. Do przesłanek tych należy brak zastosowania określonych w LSR: procedury zapewniającej bezstronność członków rady, brak prawidłowej oceny według kryteriów wyboru operacji, a także brak zachowania wymaganego przepisami rozporządzenia nr 1303/2013 składu rady oraz parytetu. Zgodnie z art. 17 ust. 3 projektowanej ustawy wsparcie to może być udzielone także LGD – w ramach projektu grantowego, tj. operacji, która obejmuje swoim zakresem grupę projektów realizowanych w jej ramach przez podmioty inne niż LGD ubiegająca się o to wsparcie oraz operacji własnych LGD. Zgodnie z art. 17 ust. 4 projektowanej ustawy do projektów grantowych zastosowanie będą miały art. 35 i art. 36 ustawy w zakresie polityki spójności, a zgodnie z art. 17 ust. 5 projektowanej ustawy art. 17 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 projektowanej ustawy, zamiast do wyboru projektu grantowego zastosowanie będą miały do wyboru grantobiorców. Natomiast zgodnie z art. 17 ust. 6 wsparcie na operacje własne LGD może być udzielone, pod warunkiem że nikt inny uprawniony do wsparcia nie zgłosił zamiaru realizacji takiej operacji.

Z kolei wsparcie przygotowania i realizacji przedsięwzięć LGD w zakresie współpracy, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 1303/2013, oraz kosztów bieżących i animowania, o których mowa w art. 35 ust. 1 lit. d i e rozporządzenia nr 1303/2013, zgodnie z art. 18 ust. 1 projektowanej ustawy, udzielane będzie jedynie LGD, które zawrą umowę ramową, przy czym zgodnie z art. 18 ust. 2 wsparcie kosztów bieżących i animowania udzielane będzie do wysokości środków określonych na to wsparcie w ramach umowy ramowej.

W art. 19 projektowanej ustawy określono termin i sposób podawania do publicznej wiadomości ogłoszenia o naborze wniosków o wsparcie wdrażania operacji w ramach LSR, które będą wybrane przez LGD w trybie konkursowym. Wskazano także elementy, które w szczególności będzie ogłoszenie zawierać. Z kolei art. 20 wskazuje, do kogo składa się wnioski o wsparcie wdrażania operacji w ramach LSR (co do zasady do właściwej LGD, jednak w przypadku gdy LGD jest wnioskodawcą – do właściwego zarządu województwa).

Art. 21–23 projektowanej ustawy dotyczą kwestii procedowania z wnioskami o wsparcie wdrażania operacji w ramach LSR, przy czym art. 21 dotyczy wyboru operacji, art. 22 – procedury odwoławczej od tego wyboru, a art. 23 – udzielania wsparcia (przyznawania pomocy lub dofinansowania projektu) przez właściwą instytucję.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 projektowanej ustawy LGD niezwłocznie po przyjęciu wniosku dokonuje oceny zgodności operacji z LSR. Stosownie do art. 21 ust. 4 projektowanej ustawy operacje zgodne z LSR są przedmiotem wyboru dokonywanego przez radę LGD. Zgodnie z art. 21 ust. 5 projektowanej ustawy wyniki oceny zgodności operacji z LSR oraz wyboru dokonanego przez radę LGD przekazywane są do podmiotów ubiegających się o wsparcie (w zakresie poszczególnych operacji) oraz zamieszczane są na stronie internetowej LGD (lista operacji zgodnych z LSR i lista operacji wybranych, w tym mieszczących się w limicie środków wskazanym w ogłoszeniu o naborze).

Zgodnie z art. 22 projektowanej ustawy od negatywnej oceny zgodności operacji z LSR, niezyskania przez operację minimalnej liczby punktów, której uzyskanie jest warunkiem wyboru operacji albo od wyniku wyboru, który powoduje, że operacja nie mieści się w limicie środków wskazanym w ogłoszeniu o naborze wniosków, podmiotowi ubiegającemu się o wsparcie na realizację operacji w ramach LSR przysługuje prawo wniesienia protestu. Zgodnie z art. 22 ust. 2–8 projektowanej ustawy zastosowanie mają w tym przypadku reguły wynikające z rozdziału 15 (procedura odwoławcza) ustawy w zakresie polityki spójności, z pewnymi modyfikacjami dotyczącymi m.in.:

- 1) terminu wniesienia tego protestu (ust. 2);
- 2) dodatkowego elementu, który zawierać musi protest (ust. 4 i ust. 8 pkt 2);
- 3) jednoznacznego wskazania podmiotu, który rozpatruje protest, oraz podmiotu, za pośrednictwem którego składany jest protest (ust. 5);
- 4) obowiązku niezwłocznego poinformowania właściwej instytucji (SW) przez LGD o wpłynięciu protestu (ust. 6);
- 5) niewstrzymywania (przez protest) przekazywania wniosków o wsparcie do zarządu województwa (ust. 7);
- 6) terminu weryfikacji protestu przez LGD (ust. 8 pkt 1);
- 7) przypadków, gdy zarząd województwa pozostawia protest bez rozpatrzenia, a sąd nie przekazuje sprawy do ponownego rozpatrzenia (ust. 8 pkt 3).

Zgodnie z art. 23 ust. 1 projektowanej ustawy wnioski wybrane zgodnie z art. 21 (wraz z dokumentacją dotyczącą wyboru), LGD przekazuje do właściwego zarządu województwa, który przeprowadza weryfikację warunków udzielenia wsparcia, zgodnie z przepisami dotyczącymi wsparcia z poszczególnych EFSI.

Zgodnie z art. 23 ust. 2 zarząd województwa wzywa LGD do uzupełnienia braków i złożenia wyjaśnień w zakresie przekazanych wniosków i dokumentacji związanej z wyborem operacji.

Zgodnie z art. 23 ust. 4 udzielanie wsparcia następuje zgodnie z przepisami regulującymi zasady wsparcia z udziałem poszczególnych funduszy EFSI (ustawa w zakresie polityki spójności, równolegle projektowana ustawa PROW 2014–2020 oraz przyszła ustawa EFMR), oczywiście pod warunkiem, że operacja spełnia warunki udzielenia tego wsparcia, a więc również jest wybrana zgodnie z art. 17 ust. 1 projektowanej ustawy. Jeśli jednak okaże się, że operacja nie spełnia tych warunków, zgodnie z art. 23 ust. 3 projektowanej ustawy, zarząd województwa informuje podmiot ubiegający się o wsparcie (wnioskodawcę) o odmowie tego wsparcia.

Zgodnie z art. 23 ust. 5 projektowanej ustawy wnioskodawcy wzywani są przez zarząd województwa do usunięcia braków lub poprawienia oczywistych omyłek, jednak zgodnie z art. 23 ust. 6 nie może to prowadzić do istotnej modyfikacji wniosku o udzielenie wsparcia, z kolei nieusunięcie przez wnioskodawcę braków skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

W art. 23 ust. 7 zawarto regulację, zgodnie z którą po upływie 6 miesięcy od dnia przekazania wniosków do właściwej instytucji okaże się, że nie ma możliwości udzielenia wsparcia operacjom wybranym, ale niemieszczącym się w limicie środków wskazanym w ogłoszeniu o naborze, tj. że w wyniku postępowań w stosunku do wniosków wybranych i mieszczących się w tym limicie nie zostały uwolnione środki pozwalające na wsparcie kolejnych na liście wniosków, właściwa instytucja informuje podmiot ubiegający się o wsparcie o braku dostępnych środków i pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia.

Projektowana ustawa nie reguluje wspólnych zasad mających zastosowanie do informowania podmiotu ubiegającego się o wsparcie o jego przyznaniu bądź odmowie ani środków odwoławczych w tym zakresie, stąd zgodnie z art. 3 ust. 3 projektowanej równolegle ustawy PROW 2014–2020, zgodnie z projektowanym nowym art. 30a ust. 3 ustawy w zakresie polityki spójności oraz zgodnie z przepisami przyszłej EFMR,



zastosowanie będą miały odpowiednie przepisy tych ustaw. W szczególności możliwość sądowej kontroli rozstrzygnięć zarządu województwa w zakresie udzielania wsparcia wynikać będzie z rozdziału 15 ustawy w zakresie polityki spójności (w przypadku EFS i EFRR) oraz art. 35 projektowanej równoległe ustawy PROW 2014–2020.

Projekt ustawy jest zgodny z przepisami Unii Europejskiej.

Projektowana ustawa nie zawiera przepisów technicznych, w związku z tym jej projekt nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt ustawy został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Ponadto projekt został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji oraz został zgłoszony do wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów.

<p><b>Nazwa projektu</b> Projekt ustawy o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności</p> <p><b>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące</b> Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju</p> <p><b>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu</b> Tadeusz Nalewajk, Podsekretarz Stanu w MRiRW</p> <p><b>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu</b> Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich MRiRW, tel. 22 623-18-42</p>	<p><b>Data sporządzenia</b> 23.01.2015 r.</p> <p><b>Źródło:</b> Prawo UE</p> <p><b>Nr w wykazie prac</b> UC148</p>
---	--

## OCENA SKUTKÓW REGULACJI

### 1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Brak krajowych przepisów ustawowych pozwalających na wprowadzenie do porządku prawnego regulacji niezbędnych do realizacji „rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” (RLKS), który z kolei umożliwi wdrożenie działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” (działanie LEADER) w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014–2020 (PROW 2014–2020). Konieczność realizacji RLKS została wskazana w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320), zwanym dalej „rozporządzeniem nr 1303/2013”.

### 2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Utworzenie na gruncie prawa krajowego ram ustawowych do realizacji zadań z zakresu RLKS określonych w rozporządzeniu nr 1303/2013. Stworzenie regulacji prawnych dających podstawę wdrażania RLKS w szczególności poprzez określenie zadań oraz właściwości organów i jednostek organizacyjnych w zakresie dokonywania wyboru strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (LSR), stworzenie systemu instytucjonalnego i określenie szczegółowych zadań poszczególnych podmiotów, określenie procesu wyboru LSR oraz zasad nadzoru nad tym procesem, zasad realizacji RLKS oraz ich kontroli.

Projektowana ustawa nie reguluje kwestii dotyczących przyznawania pomocy ze środków poszczególnych Programów właściwych dla funduszy objętych instrumentem RLKS, pozostawiając tę kwestię do uregulowania w przepisach dotyczących tych Programów.

Stworzenie podstaw prawnych realizacji RLKS umożliwi dokonanie wyboru LSR oraz w szczególności wdrożenie działania LEADER w ramach PROW 2014–2020. Ponadto możliwa będzie realizacja LSR finansowanych ze środków wielu funduszy, nie tylko Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) objętych instrumentem RLKS.

### 3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Stanowienie przez pozostałe kraje członkowskie Unii Europejskiej (UE) wewnętrznych przepisów prawa na podstawie wskazanych w pkt 1 przepisów prawa unijnego trwa równoległe do procesu prowadzonego w Polsce. Biorąc pod uwagę fakt, że unijne rozporządzenia, stanowiące podstawę wdrażania programów rozwoju obszarów wiejskich, zostały opublikowane w grudniu 2013 r., trudno oczekiwać, aby wprowadzono już na ich podstawie odpowiednie regulacje prawne w porządku prawnym krajów członkowskich UE.

### 4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Podmioty zaangażowane w realizację RLKS – MRiRW, MiR, samorządy województw, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR)	W zależności od szczegółowych rozwiązań $\geq 20$	Konsultacje z podmiotami zaangażowanymi we wdrażanie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 oraz MiR	Wpływ na zatrudnienie i organizację tych podmiotów z uwagi na przypisane im zadania związane z zarządzaniem, wdrażaniem lub kontrolą RLKS, którym na wykonywanie ich zadań zostaną zapewnione środki w ramach poszczególnych Programów właściwych dla funduszy objętych

			instrumentem RLKS. Kwestia ta zostanie uregulowania w przepisach dotyczących tych Programów)
Lokalne grupy działania (LGD)	W zależności od wyników wyboru lokalnych strategii rozwoju $\geq 300$	Konsultacje z podmiotami zaangażowanymi we wdrażanie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność	Wpływ na zatrudnienie i organizację tych podmiotów z uwagi na przypisane im zadania związane z realizacją LSR
Wnioskodawcy ubiegający się o wybór LSR	Szczegółowe informacje na temat zasad wyboru LSR oraz jego realizacji zostaną doprecyzowane w przepisach wydanych na podstawie projektowanej regulacji	Rozporządzenie nr 1303/2013	Umożliwienie LGD realizacji LSR finansowanych ze środków wielu funduszy objętych instrumentem RLKS

### 5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy został przesłany do konsultacji publicznych, uzgodnień i opiniowania stosownie do postanowień uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979).

W szczególności, poza członkami Rady Ministrów, Szefem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz Prezesem Rządowego Centrum Legislacji, projekt otrzymali: Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego, Krajowa Rada Sądownictwa, Naczelny Sąd Administracyjny, Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych, Agencja Rynku Rolnego, Agencja Nieruchomości Rolnych, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Prezes Urzędu Zamówień Publicznych, Pełnomocnik Rządu do Spraw Zwalczania Nieprawidłowości Finansowych na Szkodę Rzeczypospolitej Polskiej lub Unii Europejskiej, Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa oraz samorządy województw.

Ponadto projekt został przekazany również do: Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, Sekretariatu Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Związku Zawodowego Rolnictwa „Samoobrona”, Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Federacji Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników, Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych, Krajowej Rady Izb Rolniczych, Krajowej Izby Gospodarczej: Komitet Rolnictwa i Obrotu Rolnego, Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna”, Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich, Krajowej Rady Spółdzielczej, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Związku Zawodowego Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”, Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa w RP, Krajowego Związku Rewizyjnego Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych; Rady Gospodarki Żywnościowej, Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”, Związku Rzemiosła Polskiego, Business Centre Club, Forum Związków Zawodowych, Związku Zawodowego Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”, Związku Polskich Plantatorów Chmielu, Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej, Związku Zawodowego Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”, Krajowego Związku Grup Producentów Rolnych, Rady Działalności Pożytku Publicznego.

W ramach konsultacji publicznych swoje stanowisko przedstawiły następujące podmioty: Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich, Krajowa Rada Izb Rolniczych, Dolnośląska Sieć Partnerstw LGD, Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki”, Fundacja Partnerstwo Dorzecze Słupi, Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Krajny i Pałuk”, Kujawsko-Pomorska Sieć LEADER, Podlaska Sieć Lokalnych Grup Działania, Polska Sieć LGD Federacja Regionalnych Sieci LGD, Związek Stowarzyszeń Pomorska Sieć Leader.

Opinię przedstawiły także: Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz samorządy województw.

### 6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)	
<b>Dochody ogółem</b>													
budżet środków europejskich													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
<b>Wydatki ogółem</b>													

budżet środków europejskich													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
<b>Saldo ogółem (dochody – wydatki)</b>													
budżet środków europejskich													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania	Projekt ustawy nie wymaga określenia źródeł finansowania wobec neutralności w zakresie dochodów i wydatków jednostek sektora finansów publicznych.												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Wprawdzie projekt przewiduje wspólne zasady mające zastosowanie do wsparcia udzielanego z udziałem poszczególnych funduszy UE, jednak podstawą udzielania tego wsparcia będą odrębne ustawy, tj.:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146), zwana dalej „ustawą w zakresie polityki spójności”, w odniesieniu do pomocy udzielanej w ramach regionalnych programów operacyjnych finansowanych przez Europejski Fundusz Społeczny i Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego;</li> <li>2) projektowana ustawa o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, zwana dalej „ustawą PROW 2014–2020”, oraz</li> <li>3) projektowana ustawa o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, zwana dalej „ustawą EFMR”.</li> </ol> <p>Tym samym projekt ustawy nie powoduje skutków finansowych dla jednostek sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, polegających na zwiększeniu wydatków lub zmniejszeniu dochodów tych jednostek w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów bądź przepisów projektowanych ale odrębnych ustaw.</p> <p>Mając na uwadze projekty programów operacyjnych i programu rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014–2020, na realizację RLKS planuje przeznaczyć się:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 – 434 416 805 euro wkładu z EFRROW oraz 248 324 614 euro krajowego wkładu publicznego – kwoty uwzględnione w OSR projektowanej równolegle ustawy PROW 2014–2020;</li> <li>2) w ramach Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze” – 79 700 000 euro wkładu z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR) oraz 14 064 705,88 euro krajowego wkładu publicznego – kwoty, które powinny być uwzględnione w OSR projektu ustawy EFMR;</li> <li>3) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014–2020 – 89 623 551 euro, w tym 49 854 560 euro z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz 39 768 991 euro z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) – kwoty uwzględnione w OSR projektu ustawy w zakresie polityki spójności;</li> <li>4) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014–2020 – 58 960 000 euro, w tym 28 960 000 euro z EFS oraz 30 000 000 euro z EFRR – kwoty uwzględnione w OSR projektu ustawy w zakresie polityki spójności.</li> </ol> <p>Z kolei w ramach poprzedniej perspektywy finansowej Unii Europejskiej (2007–2013) na wsparcie realizowane według metody LEADER (będącej podstawą RLKS) przewidziano 787 500 000 euro, w tym 630 000 000 euro wkładu EFRROW w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 oraz 253 429 963 euro, w tym 190 072 472 euro wkładu Europejskiego Funduszu Rybackiego w ramach Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007–2013”. Mając na uwadze, że RLKS realizowany jest w ramach poszczególnych programów (których projekty nie zostały jeszcze przyjęte przez Komisję Europejską), jednak poprzez LSR wdrażane w okresie wieloletnim (o nieznanym obecnie rozkładzie wsparcia w poszczególnych latach), niemożliwe jest przedstawienie skwantyfikowanych skutków w okresie 10 lat od wejścia</p>												

w życie projektowanych regulacji.

W ramach RLKS ze środków EFS realizowane będą działania w zakresie:

- 1) dostępu do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspierania mobilności pracowników;
- 2) aktywnego włączenia, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększania szans na zatrudnienie;
- 3) ułatwiania dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym;
- 4) wspierania przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia.

Ze środków EFRR realizowane będą działania w zakresie wspierania rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich.

Z udziałem środków EFRROW realizowane będą przedsięwzięcia mające na celu:

- 1) wspieranie włączenia społecznego, ograniczania ubóstwa i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich;
- 2) poprawę konkurencyjności głównych producentów w drodze lepszego ich zintegrowania z łańcuchem rolno-spożywczym poprzez systemy zapewnienia jakości, dodawanie wartości do produktów rolnych, promocję na rynkach lokalnych i krótkie cykle dostaw, grupy i organizacje producentów i organizacje międzybranżowe; w ramach podejścia LEADER wspierane będą operacje z zakresu małego przetwórstwa oraz tworzenie sieci w zakresie utworzenia krótkich łańcuchów dostaw i rynków lokalnych oraz działań promocyjnych i marketingowych;
- 3) ułatwiania różnicowania działalności, zakładania i rozwoju małych przedsiębiorstw i tworzenia miejsc pracy; w ramach podejścia LEADER realizowane będą operacje w zakresie przedsiębiorczości, a także inwestycje w infrastrukturę do świadczenia usług dla ludności (techniczną, w zakresie turystyki, rekreacji, kultury, dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego);
- 4) zwiększania dostępności technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) na obszarach wiejskich oraz podnoszenia poziomu korzystania z nich i poprawiania ich jakości; w ramach podejścia LEADER wspierane będą operacje z zakresu wykorzystania technologii informacyjnych w rozwoju pozarolniczych miejsc pracy czy udostępniania zasobów kulturowych, przyrodniczych i turystycznych obszarów wiejskich.

Z udziałem środków EFMR realizowane będą przedsięwzięcia mające na celu:

- 1) promowanie wzrostu gospodarczego, włączenia społecznego, tworzenia miejsc pracy oraz wspieranie mobilności na rynku pracy w społecznościach obszarów przybrzeżnych i śródlądowych zależnych od rybołówstwa i akwakultury oraz
- 2) różnicowanie działalności związanej z rybołówstwem również w kierunku innych sektorów gospodarki morskiej.

Źródłem finansowania zadań wykonywanych w ramach RLKS przez właściwe instytucje jest Pomoc techniczna właściwych funduszy EFSI. W przypadku EFRROW mechanizm finansowania zadań delegowanych do samorządów województwa w ramach PROW 2014–2020 będzie analogiczny do przypadku PROW 2007–2013 i polegać będzie na wyprzedzającym finansowaniu wydatków kwalifikowalnych ze środków publicznych. W związku z tym, jak określono w OSR równolegle projektowanej ustawy PROW 2014–2020, w projektowanej ustawie o finansowaniu wspólnej polityki rolnej zostaną wprowadzone odpowiednie przepisy w tym zakresie.

Powyższe wyjaśnienia mają również zastosowanie do pkt 7 OSR.

## 7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-
	(dodaj/usuń)							

W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Stworzenie podstaw prawnych do wdrożenia RLKS będzie miało pośredni pozytywny wpływ na sektor mikro i małych przedsiębiorstw oraz gospodarstwa rolne poprzez umożliwienie wdrażania lokalnych strategii rozwoju, realizujących m.in. działania wspierające rozwój małego przetwórstwa i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Stworzenie podstaw prawnych do wdrożenia RLKS będzie miało pośredni pozytywny wpływ na obywateli oraz gospodarstwa domowe poprzez umożliwienie wdrażania lokalnych strategii rozwoju, realizujących m.in. działania aktywizujące społeczność lokalną obszarów wiejskich oraz działania wpływające na wzrost poziomu jakości życia na obszarach wiejskich. Zgodnie z założeniami PROW 2014–2020 planuje się, że lokalnymi strategiami rozwoju, w ramach których wspierany będzie RLKS z udziałem środków EFRROW, objęty zostanie obszar zamieszkały przez ponad 80% mieszkańców Polski, wyłączając z tego mieszkańców miast o liczbie ludności większej niż 20 tys.
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	
--	--

### 8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

X nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	<input type="checkbox"/> tak <input type="checkbox"/> nie <input type="checkbox"/> nie dotyczy
<input type="checkbox"/> zmniejszenie liczby dokumentów <input type="checkbox"/> zmniejszenie liczby procedur <input type="checkbox"/> skrócenie czasu na załatwienie sprawy <input type="checkbox"/> inne:	<input type="checkbox"/> zwiększenie liczby dokumentów <input type="checkbox"/> zwiększenie liczby procedur <input type="checkbox"/> wydłużenie czasu na załatwienie sprawy <input type="checkbox"/> inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	<input type="checkbox"/> tak <input type="checkbox"/> nie <input type="checkbox"/> nie dotyczy
Komentarz:	

### 9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie projektowanej ustawy poprzez stworzenie podstaw wdrażania instrumentu RLKS będzie miało pozytywny wpływ na rynek pracy przez m.in. aktywizację mieszkańców obszarów wiejskich w ramach realizacji lokalnych strategii rozwoju.  
Zgodnie z PROW 2014–2020 zakłada się, że w ramach działania LEADER utworzonych zostanie ok. 5 900 miejsc pracy.

### 10. Wpływ na pozostałe obszary

<input type="checkbox"/> środowisko naturalne <input checked="" type="checkbox"/> sytuacja i rozwój regionalny <input type="checkbox"/> inne:	<input type="checkbox"/> demografia <input type="checkbox"/> mienie państwowe	<input type="checkbox"/> informatyzacja <input type="checkbox"/> zdrowie
Omówienie wpływu	Realizacja RLKS przyczyni się do rozwoju regionalnego zgodnie z jego specyfiką, ponieważ w ramach tego instrumentu realizowane będą lokalne strategie rozwoju przygotowywane przez społeczności lokalne i zawierające analizę obszaru, jego słabych i mocnych stron oraz	



propozycje działań mających na celu jego rozwój. Dodatkowo RLKS przyczyni się do aktywizacji mieszkańców poprzez ich aktywny udział w projektowaniu rozwoju i realizowaniu projektów.

### 11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

### 12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Wejście w życie projektowanej ustawy stworzy podstawy prawne wdrożenia RLKS, przyczyniając się tym samym do realizacji przyjętych m.in. w PROW 2014–2020 założeń. Ewaluację PROW 2014–2020, a także innych programów operacyjnych organizuje się na bazie wieloletniej i obejmuje ona okres 2014–2023. Ewaluacja prowadzona będzie zgodnie ze wspólnym systemem monitorowania i oceny opracowywanym wspólnie przez Komisję i państwa członkowskie i przyjętym przez KE w drodze aktu wykonawczego. Wykonana zostanie ocena *ex ante* oraz ocena *ex post* Programu. Ponadto realizowane będą ewaluacje zgodnie z zawartym w Programie Planem Ewaluacji.

Zgodnie z art. 49 rozporządzenia ramowego oraz art. 72 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487), instytucja zarządzająca oraz komitet monitorujący monitorują jakość realizacji programu poprzez wskaźniki finansowe oraz wskaźniki produktów i celów.

Wskaźniki monitorowania zostaną zdefiniowane dla programów w systemie monitorowania i ewaluacji określonym na poziomie unijnym, przy uwzględnieniu ich specyfiki.

### 13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Umowa partnerstwa –

[http://www.mir.gov.pl/fundusze/Fundusze\\_Europejskie\\_2014\\_2020/Programowanie\\_2014\\_2020/Umowa\\_partnerstwa/Dokumenty/UP\\_pl.pdf](http://www.mir.gov.pl/fundusze/Fundusze_Europejskie_2014_2020/Programowanie_2014_2020/Umowa_partnerstwa/Dokumenty/UP_pl.pdf)

PROW 2014–2020 – <http://www.minrol.gov.pl/Wsparcie-rolnictwa-i-rybolowstwa/PROW-2014-2020>

Raport z badania Ocena funkcjonowania LGD realizujących LSR w ramach PROW 2007–2013 –

[http://www.google.pl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CCAQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.minrol.gov.pl%2Fcontent%2Fdownload%2F37011%2F206108%2Fversion%2F1%2Ffile%2FRaport\\_LGD\\_i\\_studia\\_przypadku\\_20092012.pdf&ei=iuPJVNC1Isz9UqDIgYAH&usg=AFQjCNE7njV8Drj6\\_a7Vn32WMMuy3wZX3w&bvm=bv.84607526,d.d24](http://www.google.pl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CCAQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.minrol.gov.pl%2Fcontent%2Fdownload%2F37011%2F206108%2Fversion%2F1%2Ffile%2FRaport_LGD_i_studia_przypadku_20092012.pdf&ei=iuPJVNC1Isz9UqDIgYAH&usg=AFQjCNE7njV8Drj6_a7Vn32WMMuy3wZX3w&bvm=bv.84607526,d.d24)

Projekt Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze – <http://www.minrol.gov.pl/Wsparcie-rolnictwa-i-rybolowstwa/PO-RYBY-2014-2020>

Zasady realizacji instrumentu Rozwój lokalny kierowany przez społeczność w Polsce –

[http://www.google.pl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CCAQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.minrol.gov.pl%2Fcontent%2Fdownload%2F47000%2F258710%2Fversion%2F1%2Ffile%2FZASADY\\_REALIZACJI\\_RLKS\\_02\\_04\\_2014.pdf&ei=3-TJVPiJHMH5yQPWpoK4Aw&usg=AFQjCNEWWemG4Y-BwpREXH2MTLraz7DmEg&bvm=bv.84607526,d.bGQ](http://www.google.pl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CCAQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.minrol.gov.pl%2Fcontent%2Fdownload%2F47000%2F258710%2Fversion%2F1%2Ffile%2FZASADY_REALIZACJI_RLKS_02_04_2014.pdf&ei=3-TJVPiJHMH5yQPWpoK4Aw&usg=AFQjCNEWWemG4Y-BwpREXH2MTLraz7DmEg&bvm=bv.84607526,d.bGQ)

**RAPORT Z KONSULTACJI**  
**(§ 51 Regulamin pracy Rady Ministrów)**

<b>L.p.</b>	<b>Dotyczy</b>	<b>Zgłaszający</b>	<b>Treść uwagi</b>	<b>Odpowiedź</b>
1.	Ogólna	SW Wielkopolskiego	W zapisach całej ustawy należy sprecyzować stwierdzenie „niezwłocznie”. Brak konkretnych zapisów może wprowadzić rozbieżności interpretacyjne w odniesieniu terminowości działań.	Uwaga uwzględniona
2.	Ogólna	SW Podkarpackiego	Proszę o rozważenie możliwości zrezygnowania z dotychczas planowanej liczby rozporządzeń wykonawczych do przedmiotowego projektu ustawy.	Uwaga uwzględniona poprzez rezygnację z wydawania wszelkich rozporządzeń na podstawie projektowanej ustawy.
3.	Ogólna	SW Podlaskiego	Należałoby podkreślić, że ilekroć mowa w ustawie o „samorządzie województwa”, rozumiane jest to jako „zarząd województwa działający w imieniu samorządu województwa”. Jednocześnie zwracamy uwagę, że w ustawie pozycja SW jako IZ RPO w województwach wdrażających RLKS w formule bezpośredniej powinna być równoważna z pozycją IZ PROW i PO RYBY.	Uwaga uwzględniona poprzez wprowadzenie pojęcia „właściwe instytucje”. Instytucje te wyznaczone będą na podstawie odrębnych przepisów dotyczących poszczególnych EFSI. Jeśli chodzi o równoważność pozycji instytucji zarządzających poszczególnymi programami wdrażającymi RLKS należy wyjaśnić, że nie jest możliwa pełna realizacja tego postulatu. Wynika to z faktu, że w przypadku programów krajowych zadania IZ będą realizowane przez instytucje pośredniczące, stąd pozycja tych instytucji jest inna niż w przypadku regionalnych programów operacyjnych. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi jest IZ w odniesieniu do



				<p>krajowych programów realizujących RLKS, tj. PO RYBY i PROW(dla którego realizacja RLKS jest obligatoryjna). W przypadku PROW i PO RYBY IZ jest ten sam organ. Z kolei IZ w odniesieniu do RPO jest jednocześnie instytucją pośredniczącą, której IZ dla krajowych programów delegował zadania związane z RLKS. Projektowana ustawa w sposób szczególny traktuje instytucję zarządzającą dla PROW i PO RYBY chociażby dając jej kompetencję opracowania formularza wniosku o wybór LSR, formularza umowy ramowej i regulaminu wyboru LSR, jednak wskazuje, że powinno to nastąpić w uzgodnieniu z IZ dla pozostałych programów realizujących RLKS.</p>
4.	Ogólna	SW Świętokrzyskiego	<p>w ustawie brak regulacji dotyczących właściwości miejscowej SW w odniesieniu do LGD międzyregionalnych. Należy wprowadzić zapis umożliwiający rozpatrywanie wniosków i przyznawanie pomocy w ramach wdrażania LSR przez ten samorząd, na terenie którego jest umiejscowiona siedziba LGD. Przydałby się chyba także przepis, który dopuszcza w ogóle LGD międzywojewódzkie. Należałoby także przesądzić sprawę, czy jedna gmina może być członkiem więcej niż</p>	<p>Uwaga uwzględniona w zakresie zasady 1 LSR – 1 LGD – 1 obszar poprzez dodanie zasady członkostwa gminy tylko w jednej LGD już na etapie składania wniosku o wybór LSR z uwzględnieniem odstępstwa w odniesieniu do rybackich LGD</p>

			<p>jednej LGD wybranej do realizacji LSR i kiedy ewentualnie ten warunek musi być spełniony. Wydaje się, że jest to materia, która powinna być uregulowana przepisem ustawowym. Ponadto z konstrukcji przepisu art. 6 wynika, że wybiera się wyłącznie LSR, a nie LGD do realizacji LSR, co wydaje się być błędem, bowiem wybór dotyczy także podmiotu, który ten LSR będzie wdrażał i to ten podmiot ma być gwarantem opracowania i wdrożenia LSR przez cały okres finansowy. Proponuje się także przemyślenie przepisu dotyczącego delegacji do wydawania rozporządzeń. Wydaje się, że przy dość szczegółowych przepisach ustawy dotyczących trybu wdrażania LSR można byłoby zrezygnować z rozporządzenia wykonawczego na rzecz regulacji w umowach z LGD i beneficjentami.</p>	<p>zakładających wsparcie jedynie w ramach programu współfinansowanego z EFMR.</p> <p>Uwaga uwzględniona w zakresie LGD międzywojewódzkich poprzez doprecyzowanie właściwości miejscowej.</p> <p>Uwaga nieuwzględniona w zakresie wyboru LSR/LGD. Wybór LSR (a nie LGD) wynika wprost z rozporządzenia 1303/2013 - art. 33 ust. 3. Natomiast obawa o to, że nie jest wskazana LGD jest nieuzasadniona, bo to LGD jest wnioskodawcą, stroną postępowania i stroną umowy ramowej.</p> <p>Uwaga uwzględniona w zakresie redukcji wydawanych rozporządzeń, poprzez rezygnację z wydawania wszelkich rozporządzeń na podstawie projektowanej ustawy.</p>
5.	Ogólna	Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych	<p>Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 51 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych, kwestie związane z przetwarzaniem danych osobowych powinny być uregulowane na podstawie przepisów rangi ustawowej. Z uwagi na powyższe,</p>	<p>Uwaga nie wymaga zmiany w projektowanej ustawie.</p> <p>W zakresie przyznawania pomocy projektowana ustawa określa</p>

			<p>wyjaśnienia wymaga w szczególności:</p> <p>1) czy w ramach realizacji zadań określonych w niniejszym projekcie będą zbierane dane osobowe, a jeśli tak, jakie zasady określać będą ten proces i kto wskutek powyższego uzyska status administratora danych osobowych;</p> <p>2) jakie dane na temat członków komisji, o których mowa w art. 4 ust. 3 projektu będą zbierane i komu udostępniane (mając na względzie zasadę adekwatności danych, wyrażoną w art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie danych osobowych, zgodnie z którą dane powinny być adekwatne w stosunku do celów, w jakich są przetwarzane);</p> <p>3) czy formularz, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 projektu oraz ogłoszenia, o którym mowa w art. 9 oraz art. 18 projektu (i zbierane w związku z nimi wnioski) zawierać będą dane osobowe – jeśli tak, jaki będzie zakres danych pozyskiwanych za ich pośrednictwem, z uwzględnieniem wyżej powołanej zasady adekwatności.</p> <p>Podkreślenia wymaga, iż przetwarzanie danych osobowych każdorazowo powinno znajdować podstawę w przepisach rangi ustawowej. Kwestie zasadnicze powinny być zatem uregulowane w przepisach o randze ustawy</p>	<p>jedynie wspólne zasady zaś podstawą przyznawania pomocy będą ustawy mające zastosowanie do poszczególnych programów wspierających RLKS.</p> <p>W przypadku wyboru wnioskodawcami będą osoby prawne – LGD działające w formie stowarzyszeń.</p> <p>Zasady dotyczące ochrony danych osobowych będą realizowane wprost z ustawy z o ochronie danych osobowych i nie będą.</p> <p>Formularz wniosku o wybór przewiduje zbieranie danych osobowych w zakresie niezbędnym do ustalenia osób reprezentujących LGD lub osób kontaktowych.</p> <p>Podmiot ubiegający się o pomoc wyrażać będzie zgodę na przetwarzanie danych osobowych w celach dotyczących podejmowanych czynności, podpisując stosowne oświadczenie zawarte w formularzach wniosków.</p> <p>Powyższe ma umocowanie w art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie danych osobowych.</p> <p>Ponadto zagadnienie ochrony danych osobowych, w tym</p>
--	--	--	--	---

				dopuszczalnego zakresu ich przetwarzania są określone w przepisach rozporządzeń UE dotyczących wsparcia z udziałem poszczególnych EFSI. Przykładowo, w odniesieniu do wsparcia z EFRROW zastosowanie w tym zakresie mają przepisy art. 86 rozporządzenia nr 1305/2013 oraz art. 117 rozporządzenia nr 1306/2013. Zastosowanie mają również przepisy o publikacji wykazu beneficjentów określone w art. 111-114 rozporządzenia nr 1306/2013.
6.	Art. 1 pkt 1	ARiMR	<p>W treści art. 1 pkt 1 projektu ustawy użyto sformułowania: „oraz w przepisach Unii Europejskiej wydanych w jego trybie” podczas gdy np. w art. 2 ust. 2 posłużono się zwrotem: „oraz w przepisach wydanych w trybie tego rozporządzenia”. Proponujemy ujednoczenie zatem terminologii w ww. zakresie w całego projektu ustawy.</p> <p><b>Uzasadnienie:</b> Uwaga redakcyjna; ujednoczenie terminologii w treści projektu ustawy.</p>	Uwaga uwzględniona.
7.	Art. 2 ust. 2	SW Małopolskiego	<p>proponuje się usunięcie z zapisu słów „(...) działający przez zarząd województwa”.</p> <p><b>Uzasadnienie:</b> Ustawa o samorządzie województwa precyzuje dokładnie, co jest organem samorządu województwa – zarząd oraz sejmik województwa.</p>	Uwaga uwzględniona poprzez korektę art. 2 i wskazanie, iż zadania w zakresie RLKS wykonują „właściwe instytucje”
8.	Art. 2.	Polska Sieć LGD	Czy zapis oznacza, że w każdym województwie zasady	Uwaga nieuwzględniona.

	ust. 2		<p>realizacji RLKS mogą być inne?</p> <p><b>Uzasadnienie:</b> Brak podjęcia zagadnienia przez jedną krajową instytucję skutkuje tym, że bardzo ważny z punktu widzenia potrzeb kraju, ze względu na bardzo niski poziom kapitału społecznego mechanizm, jest realizowany tylko w małej części kraju. Dalsze rozproszenie zarządzania mechanizmem spowoduje niezrozumiałe zróżnicowanie w jego zastosowaniu w Polsce, choć poziom kapitału społecznego jest tragicznie niski w całym kraju</p>	<p>Przepis nie wskazuje na możliwość regulowania kwestii RLKS odmiennie w każdym województwie. Co więcej w art. 1 wskazuje się, że ustawa reguluje przepisy w zakresie RLKS, wspólne dla wszystkich programów gdzie takie wsparcie zostało przewidziane.</p>
9.	Art. 2 ust. 3	Polska Sieć LGD	<p>Czy KE nie oczekiwała, aby dla RLKS była wskazana jedna instytucja zarządzająca?</p> <p><b>Uzasadnienie:</b> To, aby jedna instytucja zarządzała RLKS jest całkowicie zasadne – tak postąpiono np. w Szwecji, powołując nawet nową instytucję</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Rozporządzenie nr 1303/2013 wskazuje na instytucje zarządzające właściwe dla danych funduszy. W Wytycznych dla RLKS wydanych przez 4 Dyrekcje Generalne sugerowano ustanowienie jednej instytucji pośredniczącej co w istocie zostało w przypadku Polski uczynione poprzez wskazanie samorządu województwa jako instytucji zarządzającej dla programów regionalnych oraz jako instytucji pośredniczącej dla programów krajowych.</p>
10.	Art. 3 ust. 1	SW Małopolskiego	<p>brak informacji o możliwości nakładania sankcji w przypadku wykrycia nieprawidłowości w działalności LGD i realizacji LSR. Proponuje się zmianę ust. 1 na następujące brzmienie: „Art. 3.1. Instytucja zarządzająca w zakresie dotyczącym programów finansowanych z EFRROW i EFMR oraz samorząd województwa mogą przeprowadzać kontrole</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Art. 13 (obecnie 14) ust. 3 nie zawiera zamkniętego katalogu elementów umowy stąd nie ma przeszkód aby umowa zawierała</p>

			<p>realizacji LSR pod względem jej zgodności z przepisami prawa i procedurami określonymi w tej strategii, w tym osiągnięcia wskaźników założonych w tej strategii, nakładać sankcje w przypadku stwierdzenia niezgodności, a także wydawać wiążące wytyczne w tym zakresie.”</p> <p>Uzasadnienie:</p> <p>Mając na uwadze, iż dotychczasowe doświadczenia związane z działalnością LGD oraz kontrolą prawidłowości realizacji LSR wskazujące na liczne uchybienia oraz nieprawidłowości proponuje się wprowadzenie przepisów dotyczących sankcji przewidzianych dla LGD w przypadku nie wykonywania swoich obowiązków. Umożliwi to sprawniejsze egzekwowanie obowiązujących przepisów prawa.</p>	<p>także kary umowne, o których mowa w kodeksie cywilnym.</p>
11.	Art. 3 ust. 2	SW Małopolskiego	<p>proponuje się zmianę ust. 2 na:</p> <p>„ 2. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi określi w drodze rozporządzenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) tryb i zasady przeprowadzania kontroli, o których mowa w ust. 1</li> <li>2) rodzaje i sposób nakładania sankcji, o których mowa w ust. 1.” <p>Uzasadnienie:</p> <p>Rozporządzenie powinno zawierać informacje dotyczące zakresu oraz trybu kontroli uwzględniające specyfikę LEADERA. Ponadto należy określić precyzyjnie procedury, które pozwolą na sprawne przeprowadzanie kontroli.</p> </li></ol>	<p>Uwaga nieaktualna w związku z rezygnacją regulowania przedmiotowej kwestii w projektowanej ustawie i uwzględnieniem uwagi do art. 3 (usunięcie regulacji odnośnie kontroli)</p> <p>Możliwość kontroli realizacji LSR powinna wynikać z przepisów właściwych dla poszczególnych programów wdrażających RLKS – stosowna zmiana została wprowadzona do projektu ustawy o PROW 2014-2020. Ustawa o PROW 2014-2020 wskazuje że kontrole prowadzone będą w trybie i na zasadach określonych w przepisach o kontroli w</p>

				administracji rządowej.
12.	Art. 4	Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa	<p>Należałoby określić:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) tryb zgłaszania kandydatów, o których mowa w ust. 3 pkt 2 i 3 tego artykułu, na członków komisji, o której mowa w art. 33 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013, zwanej dalej „komisją”;</li> <li>2) kadencję komisji oraz jej rodzaj (indywidualna każdego członka albo wspólna);</li> <li>3) przesłanki oraz tryb odwołania członków komisji oraz wygaśnięcia członkostwa, a także sposób i tryb powołania uzupełniającego.</li> </ol> <p>W projektowanej ustawie należałoby dodać przepis określający, w jakim terminie powinny być składane wnioski kandydatów na członków komisji na pierwszą kadencję.</p>	Uwaga nieaktualna z uwagi na zmianę przepisów dot. zadań i składu komisji. Dopracowano jednak skład Komisji.
13.	Art. 4	SW Wielkopolskiego	<p>W odniesieniu do zapisów art. 4 w przepisach niższego rzędu (rozporządzeniach, procedurach lub wytycznych) należy doprecyzować zasady funkcjonowania komisji, sposobu jej finansowania, zasad wyboru składu komisji (zwłaszcza w przypadku partnerów gospodarczych i społecznych oraz podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie). Proponuję również doprecyzowanie sposobu w jaki zostanie zweryfikowana wiedza specjalistyczna w zakresie niezbędnym do oceny LSR (na przykład wybór ekspertów na poziomie regionalnym, zgodnie z wytycznymi wydanymi przez instytucję zarządzającą).</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona – w zakresie doprecyzowania sposobu w jaki zostanie zweryfikowana wiedza specjalistyczna, poprzez wskazanie, że eksperci powoływani będą na zasadach określonych w art. 49 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności.</p> <p>Nie przewiduje się uszczegóławiania przepisów dotyczących organizacji Komisji, ponieważ będzie to przedmiotem regulacji zawartych w regulaminie pracy Komisji.</p>
14.	Art. 4	SW Małopolskiego	należy uwzględnić zapisy (procedurę) dotyczącą	Uwaga uwzględniona poprzez

			<p>wprowadzania uwag do treści LSR na skutek uwag zgłoszonych przez oceniających.</p> <p>Uzasadnienie:</p> <p>Podczas posiedzeń m.in. GTL oraz spotkań z przedstawicielami LGD wielokrotnie wskazywano, że w celu zapewnienia wysokiej jakości strategii, poza wsparciem przygotowawczym, LGD będą miały możliwość wprowadzenia zmian do LSR na etapie ich wyboru. Pozwoli to na zapewnienie jednolitości zapisów (np. w zakresie monitorowania, formułowania wskaźników) w różnych strategiach, co będzie miało znaczący wpływ na ich wdrażanie.</p>	<p>wprowadzenie wymogu poprawy LSR w określonym terminie po podpisaniu umowy ramowej, pod rygorem jej unieważnienia (dotyczy LSR, które nie otrzymały minimalnej liczby punktów w ramach danego kryterium).</p>
15.	Art. 4	Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich	<p>Uwaga: W tym artykule konieczne jest zapewnienie, że przedstawiciele LGD będą mieli zarezerwowaną określoną liczbę miejsc w komisji, o której mowa – niekoniecznie w momencie wyboru strategii, ale na pewno potem w trakcie monitorowania i oceny.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Ze względu na potencjalny konflikt interesu nie jest zasadne uwzględnienie LGD w komisji wybierającej, ponieważ przedmiotem oceny komisji będą LSR składane przez LGD. Ponadto w projekcie ustawy zadania Komisji ograniczono jedynie do wyboru LSR.</p>
16.	Art. 4	SW Małopolskiego	<p>należy dodać zapis dotyczący zapewnienia bezstronności komisji (wykluczając osoby, które są powiązane z LGD lub uczestniczyły w przygotowaniu LSR ocenianych w konkursie).</p> <p>Uzasadnienie:</p> <p>Powyższe pozwoli na zapewnienie przejrzystości wyboru LSR.</p>	<p>Uwaga niezasadna, ponieważ projekt ustawy w art. 12 przewiduje już stosowanie w zakresie wyłączeń pracowników przepisów kodeksu postępowania administracyjnego.</p> <p>Celem wyjaśnienia tej kwestii, w uzasadnieniu dodano informację, że przepisy art. 12 stosują się również do ekspertów.</p>



17.	Art. 4	SW Zachodniopomorskiego	Z projektu ustawy wynika, że wyboru realizacji lokalnych strategii-zarówno z nowego PROW i nowego PO RYBY będzie dokonywała jedna komisja skupiona wokół Zarządu Województwa. Komisja ta będzie określała również czy realizacja wybranej strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność wymaga wsparcia ze strony więcej niż jednego funduszu. Tym samym wynika z tego, że na jednym obszarze będzie mogła być realizowana tylko jedna strategia (czyli jedno LGD), które będzie mogło korzystać zarówno ze środków nowego PROW i nowego PO RYBY (wielofunduszowość). Powyższe wskazuje również na to, że wybór LGD i LGR będzie musiał odbywać się w tym samym czasie. Trudno to sobie wyobrazić znając różnice w stanie zaawansowania prac nad poszczególnymi programami operacyjnymi.	Uwaga niezasadna. Ustawa o wspieraniu rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność z udziałem środków EFRROW, EFRR, EFS oraz EFMR w projektowanym brzmieniu nie przesądza o konieczności wyboru wszystkich LGD w tym samym czasie. Co więcej art. 33 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. wskazuje, że o ile pierwsza runda wyboru LSR powinna zostać ukończona w terminie dwóch lat od daty przyjęcia umowy partnerstwa, to Państwa członkowskie mogą wybrać dodatkowe LSR po tej dacie, jednak nie później niż do dnia 31 grudnia 2017 r.
18.	Art. 4 ust. 1	SW Małopolskiego	usunięcie w całości art.4 ust.1 Uzasadnienie: Brak określonych kompetencji oraz narzędzi, za pomocą, których komisja ma udzielić wsparcia samorządowi województwa w zakresie monitorowania i oceny realizacji rozwoju lokalnego. Ze względu na udział w komisji przedstawiciele samorządu województwa oraz fakt, iż obsługę komisji zapewnia zarząd województwa, może dojść do wykonywania tych samych czynności przez przedstawiciele jednego organu. Ponadto komisja ma tylko pomóc w wyborze LSR.	Uwaga uwzględniona, na poziomie ustawy nie będą regulowane dodatkowe zadania Komisji, jej rola zostanie ograniczona do wyboru LSR.

			<p>Ponadto w ramach PROW 2007-2013 nie funkcjonuje tego typu ciało doradcze, dotychczasowy system działa w sposób sprawny. Doświadczenia Województwa Małopolskiego nie wskazują również potrzeby stałego funkcjonowania tego typu podmiotu.</p>	
19.	Art. 4 ust. 3	Krajowa Rada Izb Rolniczych	<p>Proponuje się następujące brzmienie przepisu:</p> <p>„Art. 4. 1. Komisja, o której mowa w art. 33 ust. 3 rozporządzenia nr 1303/2013, zwana dalej „komisją”, oprócz zadań określonych w tym przepisie wykonuje również zadania mające na celu wsparcie samorządu województwa w zakresie monitorowania i oceny realizacji rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w województwie.</p> <p>2. Komisję powołuje zarząd województwa w drodze uchwały określając w szczególności liczbę jej członków, skład oraz regulamin jej działania.</p> <p>3. W skład komisji wchodzi:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) przedstawiciele samorządu województwa;</li> <li>2) przedstawiciele podmiotów, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. b i c rozporządzenia nr 1303/2013, w tym przedstawiciele LGD, którzy powinni stanowić min. 50% przedstawicieli podmiotów, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. b i c rozporządzenia nr 1303/2013</li> <li>3) osoby posiadające wiedzę specjalistyczną w zakresie niezbędnym do oceny LSR.”. <p>Niezbędne jest, by w tej Komisji, która poza wyborem LSR będzie dokonywała prac w zakresie monitorowania i oceny wdrażania LSR, znaleźli się reprezentowani przedstawiciele LGD. Nie jest to aż tak istotne przy wyborze LSR, ale trudno sobie wyobrazić partnerskie i skuteczne monitorowanie i ocenę wdrażania LSR bez udziału przedstawicieli podmiotów odpowiedzialnych bezpośrednio za to zadanie.</p> <p>Ponadto należy zweryfikować, czy przepis ten jest spójny z</p> </li></ol>	<p>Uwaga nieaktualna w związku z rezygnacją z dodatkowych zadań komisji niezasadne jest zasiadanie w jej składzie przedstawicieli partnerów społecznych i gospodarczych, a w szczególności LGD bo jest to ciało powołane jedynie do eksperckiej oceny LSR.</p>

			brzmieniem art. 32 ust. 2 lit. b) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.	
20.	Art. 4 ust. 3 pkt 3	SW Małopolskiego	zbyt ogólny zapis, należałoby doprecyzować, o jakie osoby chodzi, poprzez wskazanie wymagań/doświadczenia takich osób. Obecny zapis nie daje możliwości zweryfikowania „wiedzy specjalistycznej” niezbędnej do oceny LSR.	Uwaga uwzględniona poprzez odesłanie do art. 49 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020.
21.	Art. 4 ust. 3 i 4	Polska Sieć LGD	<p>Art. 4, ust. 3 W skład komisji wchodzi:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) przedstawiciele samorządu województwa;</li> <li>2) przedstawiciele podmiotów, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. b i c rozporządzenia nr 1303/2013, w tym przedstawiciele LGD, którzy powinni stanowić min. 50% przedstawicieli podmiotów, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. b i c rozporządzenia nr 1303/2013.</li> <li>3) osoby posiadające wiedzę specjalistyczną w zakresie niezbędnym do oceny LSR.</li> </ol> <p><b>Uzasadnienie:</b>  Niezbędne jest, by w tej Komisji, która poza wyborem LSR będzie dokonywała prac w zakresie monitorowania i oceny wdrażania LSR, znaleźli się odpowiednio liczbowo reprezentowani przedstawiciele LGD. Nie jest to aż tak istotne przy wyborze LSR, ale trudno sobie wyobrazić partnerskie i skuteczne monitorowanie i ocena wdrażania LSR bez udziału przedstawicieli podmiotów odpowiedzialnych bezpośrednio za to zadanie.</p> <p><b>Inna propozycja:</b>  Przedstawiciele, o których mowa w ust. 3 pkt 2, i osoby, o których mowa w ust. 3 pkt 3, stanowią 50% składu komisji</p> <p><b>Uzasadnienie:</b></p>	Uwaga nieaktualna, zrezygnowano z dodatkowych zadań Komisji ograniczając jej rolę jedynie do wyboru LSR. Ze względu na potencjalny konflikt interesów niezasadne jest uwzględnianie członkostwa LGD w tej komisji w przypadku gdy jej jedynym zadaniem będzie ocena LSR. Dodatkowo usunięto również innych przedstawicieli sektora społecznego i gospodarczego ograniczając członkostwo w Komisji jedynie do pracowników właściwej instytucji i ekspertów.

			Określono tylko górną granicę, co może prowadzić w realizacji do karykatury zapisu, patrząc na składy zespołów roboczych RPO w niektórych województwach	
22.	Art. 4 ust. 3, 4 oraz 7	Kujawsko-Pomorska Sieć LGD	<p>W związku z faktem, iż <i>osoby posiadające specjalistyczną wiedzę w zakresie oceny LSR oraz przedstawiciele podmiotów partnerów gospodarczych oraz społecznych, a także przedstawiciele podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie</i> nie mogą stanowić więcej niż 50% składu Komisji może wystąpić sytuacja, że o wyborze LSR do realizacji decydować będzie w głównej mierze Samorząd Województwa. W ust. 7 wskazuje się bowiem, iż uchwały Komisji zapadają zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy składu Komisji. Z zapisu wynika zatem, iż mogą to być np. tylko przedstawiciele SW.</p> <p>Dla przejrzystości procesu oceny LSR i wyboru LGD należałoby zatem dookreślić, iż koniecznym jest aby w wyborze uczestniczyli przedstawiciele wszystkich grup wymienieni w ust. 3 pkt. 1-3 w przeciwnym razie wybór nie może być dokonany.</p> <p>Powstaje również pytanie kogo mamy na myśli pisząc „osoby posiadające wiedzę specjalistyczną w zakresie niezbędnym do oceny LSR” wydaje się oczywistym, iż wymienieni w pkt. 1-2 powinni takową wiedzę posiadać. Jeśli nie to jak ocenić wiedzę specjalistyczną w zakresie...?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Zapis o konieczności obecności przedstawicieli innych niż pracownicy właściwej instytucji (SW) może doprowadzić do niemożności podjęcia uchwały.</p> <p>Uwaga odnośnie wiedzy specjalistycznej uwzględniona poprzez odesłanie do art. 49 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020.</p>
23.	Art.4 ust.6	Kujawsko-Pomorska Sieć LGD	Po co wybierać przewodniczącego skoro przewodniczącym ma być przedstawiciel SW, nie lepiej go już wskazać w uchwale Zarządu Województwa?	Uwaga uwzględniona, poprzez wskazanie wprost, że przewodniczący i zastępca będą wybrani spośród właściwej instytucji (SW). Brzmienie zmienionego ust. 2 w art. 4 (obecnie art. 3): 2. W skład komisji wchodzi:

				<p>1) przewodniczący i jego zastępca powołani spośród przedstawicieli właściwej instytucji;</p> <p>2) pozostali przedstawiciele właściwej instytucji;</p> <p>3) eksperci.</p>
24.	Art. 4 ust. 7	SW Małopolskiego	<p>proponuje się doprecyzowanie zapisu o informację o maksymalnej liczbie członków komisji oraz o podziale głosów w komisji. Ponadto należy wskazać, czy każdy członek komisji ma prawo głosu.</p> <p>Uzasadnienie: Zapis ten pozwoli na ustalenie optymalnej liczby członków komisji. Ponadto określić kto i jakie ma prawo głosu.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona poprzez wskazanie, że w skład Komisji musi wchodzić co najmniej 1/3 ekspertów. Liczba członków powinna być uregulowana w uchwale zarządu województwa powołującym tę komisję.</p>
25.	Art. 4 ust. 9	SW Małopolskiego	<p>zmiana zapisu na: „Art. 4 ust. 9 Obsługę komisji zapewnia samorząd województwa.”</p> <p>Uzasadnienie: Ze względu na inny charakter pracy zarządu województwa brak jest możliwości aby obsługę komisji zapewniał zarząd.</p>	<p>Uwaga uwzględniona poprzez wskazanie na właściwą instytucję.</p>
26.	Art. 5	SW Małopolskiego	<p>w art. 5 po ust.7 proponowane jest dodanie ust. 8 w brzmieniu: „8. Członkowie Zarządu LGD nie mogą wykonywać odpłatnie czynności na rzecz LGD.”</p> <p>Uzasadnienie: W ramach PROW 2007-2013 miały miejsce sytuacje, kiedy członek Zarządu LGD był jednocześnie zatrudniony w LGD na innym stanowisku (np. kierownik biura LGD), co powodowało ryzyko co do transparentności działań LGD. Klasyczny problem związany jest wówczas z zapewnieniem skutecznego nadzoru Zarządu LGD nad działalnością biura</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, zastosowanie mają przepisy o stowarzyszeniach. Jednocześnie wprowadzono przepis, że w przypadku gdy zarząd pełni funkcję organu wybierającego projekty jego członkowie nie mogą jednocześnie wykonywać w LGD zadań związanych z doradztwem na rzecz podmiotów ubiegających się o wsparcie.</p>

			LGD/kierownika biura LGD (ta sama osoba sama siebie nadzoruje).	
27.	Art. 5	SW Małopolskiego	<p>należy doprecyzować kwestię LGD międzywojewódzkich w ustawie. Czy takie LGD będą dopuszczone do realizacji LSR.</p> <p>Uzasadnienie:</p> <p>Informacja ta jest konieczna ze względu na zapisy Art. 70 rozporządzenia Nr 1303/2013, który wskazuje, że operacje otrzymujące wsparcie są zlokalizowane na obszarze objętym programem oraz na podział środków na poszczególne województwa. Ze względu na możliwość wykorzystania podejścia RLKS w ramach innych programów (np. RPO) należy ograniczyć obszar realizacji tego podejścia przez jedną LGD do jednego województwa.</p>	<p>Uwaga uwzględniona poprzez wskazanie na właściwość miejscową w przypadku LGD międzywojewódzkich.</p> <p>Jeśli zaś chodzi o art. 70 rozporządzenia 1303/2013 to oprócz ust. 1 wskazującego, że co do zasady operacje powinny być zlokalizowane na obszarze objętym programem zawiera także ust. 2 wskazujący na możliwe odstępstwa wymagające zgody IZ właściwej dla danego programu</p>
28.	Art. 5	SW Małopolskiego	<p>należy jednoznacznie wskazać, że gmina może być członkiem tylko jednej LGD, realizującej zadania wynikające z niniejszej ustawy (już na etapie wyboru LSR).</p> <p>Uzasadnienie:</p> <p>Już na etapie tworzenia nowych Strategii w celu ich realizacji ze środków perspektywy 2014-2020 Lokalne Grupy Działania powinny mieć jednoznacznie określony obszar działania gwarantujący brak możliwości częściowego pokrywania się obszarów działania różnych potencjalnych LGD. Możliwość zadeklarowania przez daną gminę na etapie konkursu na wybór LSR zgody na współtworzenie różnych LGD spowodować może brak możliwości wyboru Strategii na podstawie kryteriów wyboru. Alternatywą byłoby wprowadzenie możliwości zmiany LSR po ich wstępnej ocenie w celu zmiany obszaru oddziaływania Strategii (przykładowo wyłączenie jednej gminy, która została</p>	<p>uwaga uwzględniona.</p>

			uwzględniona w innej wysoko ocenionej strategii). Spowoduje to jednak ciągnącą się miesiącami ocenę (konieczność ponownej oceny strategii po każdej zmianie).	
29.	Art. 5 i 8	SW Podlaskiego	Ww. przepisy powinny dodatkowo zawierać informację o właściwości samorządu województwa w wypadku LGD międzywojewódzkich. Uzasadnienie: Przepisy nieprecyzyjne w przypadku LGD międzywojewódzkich.	Uwaga uwzględniona.
30.	Art. 5 ust. 1	Kujawsko-Pomorska Sieć LGD	Zmienić zapis na: „LGD działa jako stowarzyszenie specjalne posiadające osobowość prawną”. Wydaje się, iż zasadnym jest ujednolicanie nazewnictwa z innymi dokumentami.	Nieuwzględniona. „stowarzyszenie specjalne” to robocze (potoczne) określenie, które nie jest potrzebne w samej ustawie. Nie ma potrzeby wprowadzania w ustawie osobnej nazwy dla stowarzyszeń, o których mowa w art. 5 projektowanej ustawy.
31.	Art. 5 ust. 2	SW Łódzkiego	zapis: „Siedziba LGD znajduje się w województwie, którego obszar objęty jest LSR” sugeruje zastąpić: „Siedziba LGD znajduje się w województwie, na terenie którego znajduje się obszar objęty LSR”. LSR nie obejmuje całego obszaru województwa, a jedynie jego wybraną część.	Uwaga uwzględniona. Regulacje dotyczące obszaru możliwego do objęcia przez LSR zawarte są w art. 5 ust. 1 – m.in. maksymalna liczba ludności 150 tys., a więc wielokrotnie mniej niż liczba ludności któregośkolwiek województwa.
32.	Art. 5 ust. 2	Kujawsko-Pomorska Sieć LGD	Zapis wyklucza realizację LSR przez międzywojewódzkie LGD!. Ponadto, który marszałek sprawuje nadzór w przypadku takich grup?	Uwaga uwzględniona. Doprecyzowano właściwość miejscową w przypadku LGD międzywojewódzkich.
33.	Art. 5 ust.	Podlaska Sieć LGD	<b>Treść projektu:</b>	Uwaga uwzględniona.

	2		<p><b>Art. 5, ust. 2</b> Siedziba LGD znajduje się w województwie, którego obszar jest objęty LSR.</p> <p><b>Propozycja zmiany:</b></p> <p><b>Art. 5, ust. 2.</b> Siedziba LGD znajduje się w województwie, którego obszar jest objęty LSR, a w przypadku LGD, których obszar działania obejmuje więcej niż jedno województwo.... (lub usunąć pkt. 2)</p> <p><b>Uzasadnienie:</b></p> <p>Zapis, iż siedziba LGD znajduje się w województwie, którego obszar jest objęty LSR nie uwzględnia istnienia LGD „międzywojewódzkich”, co jest dopuszczalne w dalszej części ustawy.</p>	Doprecyzowano właściwość miejscową w przypadku LGD międzywojewódzkich
34.	Art. 5 ust. 2	Krajowa Rada Izb Rolniczych	Przepis ust. 2 w art. 5, iż siedziba LGD znajduje się w województwie, którego obszar jest objęty LSR nie uwzględnia istnienia LGD „międzywojewódzkich”, co jest dopuszczalne w dalszej części projektu ustawy. Dlatego też należy w przepisie uwzględnić takie przypadki lub usunąć ust. 2	Uwaga uwzględniona. Doprecyzowano właściwość miejscową w przypadku LGD międzywojewódzkich.
35.	Art. 5 ust. 2	Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich	Pytanie: Co z grupami obejmującymi więcej niż jedno województwo? Który marszałek sprawuje nad nimi nadzór?	Uwaga uwzględniona. Doprecyzowano właściwość miejscową w przypadku LGD międzywojewódzkich.
36.	Art. 5 ust. 3 pkt 2	SW Mazowieckiego	<p>Proponujemy nadanie następującego brzmienia:          „2) nadzór nad LGD, wybranymi do realizacji LSR sprawuje marszałek województwa;”;</p> <p>Uzasadnienie:          Nadzór marszałka województwa jest uzasadniony jedynie w przypadku tych LGD, które zostały wybrane do realizacji LSR i spełniają wymagania określone w ustawie. Nadzór nad pozostałymi stowarzyszeniami, które również mogą posługiwać się nazwą LGD, należy do właściwości starosty powiatowego.</p>	Uwaga nieuwzględniona, ze względu na konieczność wymagania od wszystkich istniejących LGD wskazania w statutach nadzoru starosty, by potem ponownie wskazać, po wyborze LSR, marszałka co jest rozwiązaniem bardzo niepraktycznym.



37.	Art. 5 ust. 3 pkt 4	Polska Sieć LGD	<p>LGD, oprócz walnego zebrania członków, zarządu i organu kontroli wewnętrznej, jest obowiązana posiadać radę, do której właściwości należy wybór operacji w rozumieniu art. 2 pkt 9 rozporządzenia nr 1303/2013, zwanej dalej „operacją”, zgodnie z art. 34 rozporządzenia nr 1303/2013, które mają być realizowane w ramach LSR opracowanej przez LGD.</p> <p><b>Propozycja zmiany:</b> LGD jest obowiązana posiadać radę, do której właściwości należy wybór operacji w rozumieniu art. 2 pkt 9 rozporządzenia nr 1303/2013, zwanej dalej „operacją”, zgodnie z art. 34 rozporządzenia nr 1303/2013, które mają być realizowane w ramach LSR opracowanej przez LGD.</p> <p><b>Uzasadnienie:</b> Rozporządzenie 1303/2013 zobowiązuje do posiadania rady, jednak nie zobowiązuje do odrębnego organu od innych organów LGD, opisuje jedynie skład i zachowanie parytetów itp... W przypadku niedużych LGD, nie ma potrzeby tworzyć oddzielnych ciał statutowych do oceny wniosków.</p> <p><b>I/lub:</b> Nie ma potrzeby takiego zapisu. Wystarczy zapisać, że LGD jest zobowiązana posiadać organ, do którego właściwości należy wybór operacji. Może to być – podobnie jak w innych krajach – zarząd do pewnego pułapu wniosków i walne powyżej pewnego pułapu, a może być osobne ciało, ale decyzja powinna należeć do LGD. W obecnym okresie wiele problemów wynikało z nieokreśloności rady i tego przed kim ona jest odpowiedzialna za swoje decyzje.</p> <p><b>I/lub:</b> Zapis, że LGD musi posiadać radę jest dobry, ale ważne, aby nie było, że tylko to do jej kompetencji należy wybór projektów. Brak zapisu spowoduje, że będą tylko zarządy wybierały projekty, a nie wiem czy to dobrze.</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Przepis zmieniono wskazując, iż zadania związane z wyborem operacji wykonuje rada bądź zarząd LGD.</p>
-----	------------------------	-----------------	--	---

38.	Art. 5 ust. 3 pkt 4	Dolnośląska Sieć Partnerstw LGD	<p><b>Treść projektu:</b> LGD, oprócz walnego zebrania członków, zarządu i organu kontroli wewnętrznej, jest obowiązana posiadać radę, do której właściwości należy wybór operacji w rozumieniu art. 2 pkt 9 rozporządzenia nr 1303/2013, zwanej dalej „operacją”, zgodnie z art. 34 rozporządzenia nr 1303/2013, które mają być realizowane w ramach LSR opracowanej przez LGD.</p> <p><b>Propozycja zmiany:</b> Art. 5 ust. 3, pkt. 4) LGD jest obowiązana posiadać radę, do której właściwości należy wybór operacji w rozumieniu art. 2 pkt 9 rozporządzenia nr 1303/2013, zwanej dalej „operacją”, zgodnie z art. 34 rozporządzenia nr 1303/2013, które mają być realizowane w ramach LSR opracowanej przez LGD.</p> <p><b>Uzasadnienie:</b> Rozporządzenie 1303/2013 zobowiązuje do posiadania rady, jednak nie zobowiązuje do odrębnego organu od innych organów LGD, opisuje jedynie skład i zachowanie parytetów itp... W przypadku niedużych LGD, nie ma potrzeby tworzyć oddzielnych ciał statutowych do oceny wniosków.</p>	Uwaga uwzględniona: Przepis zmieniono wskazując, iż zadania związane z wyborem operacji wykonuje rada bądź zarząd LGD.
39.	Art. 5 ust. 3 pkt 4	Fundacja Partnerstwo Dorzecze Słupi	Należy doprecyzować, że „LGD, oprócz walnego zebrania członków, a w przypadku gdy jej statut przewiduje walne zebranie delegatów zastępujące walne zebranie członków, oprócz walnego zebrania delegatów, zarządu i organu kontroli wewnętrznej jest obowiązana posiadać radę lub rady, do których właściwości należy wybór operacji ...”	Uwaga uwzględniona odnośnie zebrania delegatów. Jeśli chodzi o uwagę odnośnie więcej niż jednej rady to wymóg taki nie wynika z przepisów UE w szczególności z rozporządzeń 1303/2013 czy 508/2014.
40.	Art. 5 ust. 3 pkt 4	LGD Dorzecze Mleczki	postuluję, aby organ podejmujący decyzje w sprawie wyboru operacji nie był władzą LGD i aby organu podejmującego decyzje w sprawie wyboru operacji nie nazywać radą. Organ, o którym mowa powyżej, winien być organem wewnętrznym LGD, a przyjęcie odpowiedniej nazwy należy pozostawić w gestii LGD lub przyjąć obowiązującą, jednolitą nazwę, np.:	Uwaga uwzględniona poprzez wskazanie, iż zadania związane z wyborem operacji wykonuje rada bądź zarząd LGD. Zmiana nazwy w przypadku powyższego organu nie znajduje uzasadnienia, gdyż

		<p>Komisja ds. wyboru operacji lub Grupa robocza ds. wyboru operacji.</p> <p><b>Uzasadnienie:</b></p> <p>Przyjęcie nazwy rada dla organu decyzyjnego w poprzednim okresie programowania było nie jasne dla społeczności lokalnej. Rada, poprzez zbieżność nazwy, utożsamiana była z radą gminy, co było źródłem nieporozumień. Bycie wybranym do rady LGD traktowane było prestiżowo, a nie w aspekcie rzeczywistych wymagań co do nałożonych obowiązków w zakresach określonych stosownymi przepisami. Jediną kompetencją rady był wybór operacji, natomiast nie zostały jej przyznane żadne uprawnienia zarządcze lub kontrolne. W tego można wysnuć wniosek, że organ decyzyjny jest organem typowo roboczym, który ma do wykonania określone zadania i jako taki nie powinien być władzą LGD. Przyjęcie zasady, że organ podejmujący decyzję w sprawie wyboru operacji nie jest władzą LGD, z jednoczesnym podkreśleniem ciężaru obowiązków nałożonych na członków tegoż organu, służyć będzie lepszej realizacji lokalnej strategii rozwoju w przyszłym okresie programowania poprzez dobrze przemyślany system organizacyjny na poziomie podejmowania decyzji w sprawie wyboru operacji. Wówczas nadzór zarządu nad pracą organu wewnętrznego jest oczywisty, a dodatkowe uprawnienia zarządu w zakresie uchylania uchwał organu decyzyjnego muszą być precyzyjnie zapisane w statucie. Należy rozumieć, że intencją ustawodawcy, poprzez zapisy <b>Art. 5.</b> ust. 5. i ust. 6. jest przyznanie uprawnień nadzorczych władzy Stowarzyszenia, jaką jest zarząd, nad organem wewnętrznym. Potwierdza to tezę, że organ decyzyjny nie jest władzą Stowarzyszenia, a jedynie organem wewnętrznym wyposażonym w moc podejmowania decyzji w sprawie</p>	<p>w takiej formie (rada) funkcjonuje już od kilku lat. Dodatkowo usunięto ust. 5 w art. 5 (obecnie art. 4) o nadzorze zarządu nad radą.</p>
--	--	---	--

			wyboru operacji.	
41.	Art. 5 ust. 3 pkt 4	Związek Stowarzyszeń Pomorska Sieć Leader	Należy doprecyzować, że „LGD, oprócz walnego zebrania członków, zarządu i organu kontroli wewnętrznej jest obowiązana posiadać radę <b>lub rady</b> , do których właściwości należy wybór operacji ...”, aby przepis jasno wskazywał, iż możliwe jest posiadanie kilku organów decydujących o wyborze projektów, co znajduje swoje odzwierciedlenie w Art. 5 ust 5 projektowanej ustawy, gdzie jest mowa o sprawowaniu nadzoru przez zarząd nad każdą radą którą posiada LGD.	Uwaga nieuwzględniona, ponieważ wymóg odrębnej rady dla EFRiM nie wynika ani z rozporządzenia 1303/2013 ani z rozporządzenia nr 508/2014
42.	Art. 5 ust. 3 pkt 4	Krajowa Rada Izb Rolniczych	Wydaje się, że nie ma konieczności formułowania przepisu, aby LGD oprócz walnego zgromadzenia członków, zarządu i organu kontroli wewnętrznej musiały posiadać radę. Wystarczy zapisać, że LGD jest zobowiązana posiadać organ, do którego właściwości należy wybór operacji. Może to być – podobnie jak w innych krajach – zarząd do pewnego pułapu wniosków i walne powyżej pewnego pułapu, a może być osobne ciało, ale decyzja powinna należeć do LGD. W obecnym okresie wiele problemów wynikało z braku określenia kompetencji oraz podległości rady i tego przed kim ona jest odpowiedzialna za swoje decyzje.	Uwaga uwzględniona poprzez wskazanie, iż zadania związane z wyborem operacji wykonuje rada bądź zarząd LGD. Dodatkowo usunięto ust. 5 w art. 5 o nadzorze zarządu nad radą (obecnie art. 4).
43.	Art. 5 ust. 3 pkt 4	Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich	Uwaga: Nie ma potrzeby takiego zapisu. Wystarczy zapisać, że LGD jest zobowiązana posiadać organ, do którego właściwości należy wybór operacji. Może to być – podobnie jak w innych krajach – zarząd do pewnego pułapu wniosków i walne powyżej pewnego pułapu, a może być osobne ciało, ale decyzja powinna należeć do LGD. W obecnym okresie wiele problemów wynikało z nieokreśloności rady i tego przed kim ona jest odpowiedzialna za swoje decyzje.	Uwaga uwzględniona poprzez wskazanie, iż zadania związane z wyborem operacji wykonuje rada bądź zarząd LGD. Dodatkowo usunięto ust. 5 w art. 5 o nadzorze zarządu nad radą (obecnie art. 4).
44.	Art. 5 ust. 4	SW Wielkopolskiego	Proponuję nadać następujące brzmienie art. 5 ust. 4: „Rada jest wybierana przez walne zebranie członków LGD	Uwaga uwzględniona

			<p>spośród członków tego zebrania. Skład rady jest zgodny z art. 32 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, z tym że członek rady nie może być równocześnie członkiem organu kontroli wewnętrznej LGD, zarządu stowarzyszenia ani pracownikiem biura LGD”.</p> <p>Powyższy zapis ma na celu zachowanie bezstronności członków rady, którzy powoływani są wyłącznie do wyboru operacji zgodnie z art. 2 pkt. 9 rozporządzenia nr 1303/2013 UE.</p>	
45.	Art. 5 ust. 4	SW Małopolskiego	<p>wadliwe jest sformułowanie, iż rada jest wybierana spośród członków walnego zebrania. Zapis powinien więc brzmieć, iż walne zebranie dokonuje wyboru rady spośród członków LGD. Proponowany zapis:</p> <p>„4. Rada jest wybierana przez walne zebranie członków LGD spośród członków LGD. Skład rady jest zgodny z art. 32 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, z tym że członek rady nie może być równocześnie członkiem organu kontroli wewnętrznej LGD ani jej zarządu.”</p> <p>Uzasadnienie:</p> <p>Walne Zebranie jest organem, który nie posiada „członków” w takim rozumieniu, w jakim posiadają członków inne organy LGD tj. Zarząd, Rada, czy Komisja. W walnym zebraniu może uczestniczyć każdy członek stowarzyszenia.</p>	<p>Uwzględniona poprzez następujące brzmienie:</p> <p>Rada jest wybierana przez walne zebranie członków albo przez zebranie delegatów LGD spośród członków LGD.</p>
46.	Art. 5 ust. 4	Polska Sieć LGD	<p>Rada jest wybierana przez walne zebranie członków LGD spośród członków tego zebrania. Skład rady jest zgodny z art. 32 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, z tym że członek rady nie może być równocześnie członkiem organu kontroli wewnętrznej LGD ani jej zarządu.</p> <p><b>Propozycja zmiany:</b></p> <p>Rada jest wybierana przez walne zebranie członków LGD spośród członków tego zebrania. Skład rady jest zgodny z art. 32 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, z tym że członek</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, ponieważ wprowadzono możliwość wyboru operacji albo przez zarząd albo przez radę.</p> <p>Uwzględniona uwaga o walnym zebraniu członków LGD, uwaga o wybieraniu do rady osób wskazanych przez członków a nie członków LGD nieuwzględniona.</p>

			<p>rady nie może być równocześnie członkiem organu kontroli wewnętrznej LGD.</p> <p><b>Uzasadnienie:</b> W przypadku niedużych lgd, nie ma potrzeby tworzyć oddzielnych ciał statutowych do oceny wniosków. Poza tym nie ma uzasadnienia aby członek zarządu nie mógł uczestniczyć w ocenie wniosków.</p> <p><b>I/lub:</b> Rada jest wybierana przez walne zebranie członków LGD spośród członków tego zebrania. Skład rady jest zgodny z art. 32 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, z tym że członek rady nie może być równocześnie członkiem organu kontroli wewnętrznej LGD.</p> <p><b>Uzasadnienie:</b> Rozporządzenie 1303/2013 zobowiązuje do posiadania rady, jednak nie zobowiązuje do odrębnego organu od innych organów LGD, opisuje jedynie skład i zachowanie parytetów itp... W przypadku niedużych LGD, nie ma potrzeby tworzyć oddzielnych ciał statutowych do oceny wniosków.</p> <p><b>I/lub:</b> Absolutnie do zmiany – nie ma czegoś takiego jak <u>członkowie</u> Walnego Zebrania! Są jego uczestnicy i trzeba jasno zapisać, że wybiera się osoby wskazane przez członków LGD, a nie członków LGD – bezsensowny jest wybór osób prawnych do rady, co mam miejsce dziś. I nie ma potrzeby, aby do wyboru do rady osoby były obecne na Walnym – jak się ktoś rozchoruje, to już nie ma szans na wybór.</p>	
47.	Art. 5 ust. 4	Dolnośląska Sieć Partnerstw LGD	<p><b>Treść projektu:</b> Rada jest wybierana przez walne zebranie członków LGD spośród członków tego zebrania. Skład rady jest zgodny z art. 32 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, z tym że członek rady nie może być równocześnie członkiem organu kontroli</p>	<p>Uwaga uwzględniona poprzez wskazanie, iż zadania związane z wyborem operacji wykonuje rada bądź zarząd LGD. Dodatkowo usunięto ust. 5 w art.</p>

			<p>wewnętrznej LGD ani jej zarządu.</p> <p><b>Propozycja zmiany:</b></p> <p>Art. 5 ust. 4 Rada jest wybierana przez walne zebranie członków LGD spośród członków tego zebrania. Skład rady jest zgodny z art. 32 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, z tym że członek rady nie może być równocześnie członkiem organu kontroli wewnętrznej LGD.</p> <p><b>Uzasadnienie:</b></p> <p>Rozporządzenie 1303/2013 zobowiązuje do posiadania rady, jednak nie zobowiązuje do odrębnego organu od innych organów LGD, opisuje jedynie skład i zachowanie parytetów itp... W przypadku niedużych LGD, nie ma potrzeby tworzyć oddzielnych ciał statutowych do oceny wniosków.</p>	5 o nadzorze zarządu nad radą (obecnie art. 4).
48.	Art. 5 ust. 4	Fundacja Partnerstwo Dorzecze Słupi	<p>Należy doprecyzować: „Rada LGD jest wybierana przez walne zebranie członków LGD lub zebranie delegatów, jeśli jej statut to przewiduje, spośród członków tego zebrania ... „jest</p> <p><b>Uzasadnienie:</b></p> <p>Zgodnie z Ustawą Prawo o Stowarzyszeniach, która w art. 11 ust. 2 przewiduje, że: „Statut może przewidywać zamiast walnego zebrania członków zebranie delegatów lub zastąpienie walnego zebrania członków zebraniem delegatów, jeżeli liczba członków przekroczy określoną w statucie wielkość. W takich przypadkach statut określa zasady wyboru delegatów i czas trwania ich kadencji.”, kompetencje walnego zebrania członków może posiadać walne zebranie delegatów. Dlatego też należy doprecyzować w projektowanej ustawie, że rada lub rady odpowiadające za wybór operacji mogą być również wybierane przez zebranie delegatów o ile statut przewiduje taką możliwość. Ma to istotne znaczenie dla LGD, które zrzeszają dużą liczbę członków i ze względów organizacyjnych wprowadzają formułę zebrania delegatów.</p>	<p>Uwaga uwzględniona w zakresie zebrania delegatów</p> <p>Uwaga o wprowadzeniu odrębnej rady dla EFMR nieuwzględniona, gdyż wymóg ten nie wynika ani z rozporządzenia 1303/2013 ani z rozporządzenia 508/2014.</p>

			<p>Sprecyzowanie tego przepisu umożliwi jednoznaczną interpretację tej kwestii i pozwoli na uniknięcie wątpliwości prawnych.</p> <p>Jednocześnie, należy jednoznacznie wprowadzić liczbę mnogą za pomocą słowa „rady”, aby przepis jasno wskazywał, iż możliwe jest posiadanie kilku organów decydujących o wyborze projektów, co znajduje swoje odzwierciedlenie w art. 5 ust. 5 projektowanej ustawy, gdzie jest mowa o sprawowaniu nadzoru przez zarząd nad każdą radą którą posiada LGD.</p>	
49.	Art. 5 ust. 4	Kujawsko-Pomorska Sieć LGD	<p>Rada jest wybierana przez walne zebranie członków LGD <u>spośród członków tego zebrania.</u></p> <p>W praktyce może się zdarzyć sytuacja, że w dniu zebrania osoba spełniająca wszelkie kryteria nie może w nim uczestniczyć.</p> <p>Proponuje się zatem zapis:  „Rada jest wybierana przez walne zebranie członków LGD spośród członków, którzy złożyli pisemną zgodę na kandydowanie”.</p>	<p>Uwzględniona poprzez następujące brzmienie:  Rada jest wybierana przez walne zebranie członków albo przez zebranie delegatów LGD spośród członków LGD.</p>
50.	Art. 5 ust. 4	LGD Dorzecze Mleczki	<p>proponuję wykreślenie zapisu, że członek organu decyzyjnego nie może być równocześnie członkiem zarządu.</p> <p><b>Uzasadnienie:</b>  Zapis, że członek organu decyzyjnego nie może być równocześnie członkiem zarządu, nie wynika z cytowanych w ustawie rozporządzeń unijnych i pozostawia dowolność w tej kwestii do uregulowania w przepisach krajowych. Na podstawie moich doświadczeń wiem, że takie zapisy nie obowiązywały w niektórych krajach unijnych, np.: we Włoszech lub Niemczech, co nie rodziło żadnych negatywnych konsekwencji w procesach wyboru operacji. Należy zastanowić się, czy umożliwienie członkom zarządu prawnego członkostwa w organie decyzyjnym nie wpłynie</p>	<p>Uwaga uwzględniona poprzez wskazanie, iż zadania związane z wyborem operacji wykonuje rada bądź zarząd LGD. Jeżeli LGD zdecyduje się na powierzenie ww. funkcji radzie, jej członkowie nie mogą być jednocześnie członkami zarządu.</p> <p>Dodatkowo usunięto ust. 5 w art. 5 o nadzorze zarządu nad radą (obecnie art. 4).</p>



			<p>pozytywnie na podniesienie jakości pracy organu decyzyjnego. Zgodnie z intencją ustawodawcy zarząd ma sprawować nadzór nad organem decyzyjnym. Według mnie udział członków zarządu w pracach organu decyzyjnego zdecydowanie ten nadzór zwiększy, przez sam fakt brania udziału w procesie wyboru. Najlepszym rozwiązaniem, w moim mniemaniu, byłoby, gdyby organ decyzyjny składał się z członków zarządu i był poszerzony o grupę ekspertów – członków LGD – wybranych spośród najbardziej aktywnych przy budowie LSR. Według mojej wiedzy, takie rozwiązania funkcjonują w niektórych krajach UE i można uznać je za sprawdzone.</p>	
51.	Art. 5 ust. 5	Dolnośląska Sieć Partnerstw LGD	<p><b>Treść projektu:</b>  Art. 5 ust. 5. Zarząd LGD sprawuje nadzór nad każdą radą, którą LGD posiada .  6. Zarząd LGD w ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 5, ma prawo:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) <span style="float: right;">żądać</span> dostarczenia przez radę, w wyznaczonym terminie, odpisów uchwał w sprawie wyboru operacji;</li> <li>2) <span style="float: right;">żądać od rady</span> niezbędnych wyjaśnień;</li> <li>3) <span style="float: right;">składać</span> wniosek o odwołanie członka rady do walnego zebrania członków LGD;</li> <li>4) uchylić uchwałę rady niezgodną z aktami wewnętrznymi dotyczącymi działalności LGD.</li> </ol> <p><b>Propozycja zmiany:</b>  Art. 5 ust. 5. Walne zebranie LGD sprawuje nadzór nad każdą radą, którą LGD posiada .  6. Walne zebranie LGD w ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 5, ma prawo:</p>	<p>Uwaga uwzględniona poprzez usunięcie ust. 5 mówiącego o nadzorze zarządu.</p>



53.	Art. 5 ust. 5	Krajowa Rada Izb Rolniczych	<p>Proponuje się następujące brzmienie przepisu:          „5. Walne Zebranie LGD sprawuje nadzór nad każdą radą, jeżeli LGD posiada radę.”.</p> <p>Nadzór Zarządu nad radą podważa niezależność rady i pojawia się pytanie, kto jest w takiej sytuacji „organem decyzyjnym” w wyborze operacji.</p>	Uwaga uwzględniona, usunięto ustęp o nadzorze zarządu
54.	Art. 5 ust. 5	Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich	<p>To się kłóci z unijnymi zapisami o „organie decyzyjnym”. Nadzór nad radą powinno sprawować Walne.</p>	Uwaga uwzględniona, usunięto ustęp o nadzorze zarządu
55.	Art. 5 ust. 5 i 6	Polska Sieć LGD	<p>Art. 5, ust. 5. Walne Zebranie LGD sprawuje nadzór nad każdą radą, którą LGD posiada.</p> <p><b>Uzasadnienie:</b>          Nadzór Zarządu nad Radą podważa niezależność Rady i sugeruje, by postawić pytanie kto jest w takiej sytuacji „organem decyzyjnym” w wyborze operacji.</p> <p><b>I/lub:</b>          To się kłóci z unijnymi zapisami o „organie decyzyjnym”. Nadzór nad radą powinno sprawować Walne.</p> <p><b>I/lub:</b>          Art. 5 ust. 5. Walne zebranie LGD sprawuje nadzór nad każdą radą, którą LGD posiada .</p> <p>6. Walne zebranie LGD w ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 5, ma prawo:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) żądać dostarczenia przez radę, w wyznaczonym terminie, odpisów uchwał w sprawie wyboru operacji;</li> <li>2) żądać od rady niezbędnych wyjaśnień;</li> <li>3) odwołać członka rady;</li> <li>4) uchylić uchwałę rady niezgodną z aktami wewnętrznymi dotyczącymi działalności LGD.</li> </ol> <p><b>Uzasadnienie:</b>          Zarząd nie może pełnić funkcji nadzorczych nad radą, ponieważ jest ona niezależnym organem wyłącznie do decyzji o wyborze operacji. Zarząd może wnioskować, żądać itp.. ale</p>	Uwaga uwzględniono, usunięto nadzór zarządu nad radą.

			<p>nie podejmować decyzji jak w zapisach się proponuje. Zarząd obsługuje i prowadzi sprawy rady, w taki sposób, by były one zgodne z aktami wewn., uchwały były prawidłowe itp... Zarząd powinien to zapewniać na podstawowym poziomie, bo jest to w jego interesie i odpowiedzialności. Zapisy tego pkt. Są sprzeczne również z art. 5 ust. 4, gdzie rada jest wybierana przez Walne zebranie, zatem jej członek może być odwołany przez Walne, nie przez zarząd.</p> <p><b>I/lub:</b> I co dalej po uchyleniu uchwały rady? Jaka droga odwoławcza? – do Walnego Zebrania. To powinno tylko robić Walne Zebranie. Uprawnienia organów równoległych w organizacji powinny być niezależne. Gdy jest taka potrzeba np. Walne Zebranie zwołuje się jako Nadzwyczajne i to z reguły w 3 dni.</p>	
56.	Art. 5 ust. 5 i 6	Kujawsko-Pomorska Sieć LGD	<p>Zarząd nigdy nie powinien sprawować nadzoru nad Radą! Oba organy są powołane do ściśle określonych zadań. Nadzór nad Radą sprawuje walne zebranie członków jest jeszcze Komisja Rewizyjna jako organ kontroli. Wniosek Zarządu o odwołanie członka Rady powinien dotyczyć tylko i wyłącznie sytuacji gdy członek Rady nagminnie nie uczestniczy w posiedzeniach (wcześniej winno to być również dookreślone w regulaminie Rady).</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Pytanie czy LGD może posiadać więcej niż jedną Radę ? Czy też pod tym pojęciem kryje się również Komitet wybierający projekty w ramach „funduszu rybackiego”?</li> <li>• W ust. 6 należałoby uwzględnić również przyjmowanie i rozpatrywanie odwołań od decyzji Rady aby sama Rada nie rozpatrywała odwołań jak to mamy w obecnym okresie , ale aby Wnioskodawca mógł się odwołać do Zarządu i to Zarząd po rozpatrzeniu odwołania podjąłby decyzję czy</li> </ul>	<p>Uwaga uwzględniona, usunięto ustęp o nadzorze zarządu. W odniesieniu do pytania 1 należy podkreślić, że art. 61 rozporządzenia nr 508/2014 nie nakazuje odrębnego organu decyzyjnego w przypadku EFMR. W odniesieniu do pyt. 2 uwaga uwzględniona poprzez zawarcie w ustawie szczegółowych regulacji odnośnie procedury odwoławczej od decyzji LGD.</p>

			<p>Rada ma dokonać ponownej oceny operacji czy nie.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>W ust. 6 punkty 1 i 2 powinny się odnosić bezpośrednio do obowiązków Rady tj.:</li> </ul> <p>Rada ma obowiązek:</p> <p>1) dostarczenia Zarządowi, w wyznaczonym terminie, odpisów uchwał w sprawie wyboru operacji; złożenia Zarządowi niezbędnych wyjaśnień;</p>	
57.	Art. 5 ust. 5 i 6	Związek Stowarzyszeń Pomorska Sieć Leader	<p>Jako Członkowie Pomorskiej Sieci Leader zauważamy, iż kwestia sprawowania nadzoru przez Zarząd LGD nad Radą budzi kontrowersje. Rozumiemy jednak potrzebę usprawnienia procesu wewnętrznego korygowania ewentualnych błędów jakie mogą się pojawić w trakcie oceny projektów przez Radę LGD. W toku dyskusji nie udało nam się rozstrzygnąć jakie rozwiązania byłyby tu najlepsze, jednakże sugerujemy przeanalizowanie również innych naszych sugestii, które mogą prowadzić do podobnego efektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>wprowadzenie szybkiej ścieżki odwołań od decyzji rady do sądu</li> <li>rozdzielenie roli rozpatrywania odwołań od oceny (inny organ rozpatruje odwołania)</li> <li>dopuszczenie składania odwołań od oceny przez Zarząd</li> <li>wykluczenie możliwości ubiegania się o dofinansowanie przez członków rady (tj. wyłączenie się z oceny wszystkich projektów w ramach naboru, w którym dany członek rady również ubiega się o pomoc)</li> <li>wprowadzenie konieczności uzasadnienia oceny</li> </ul> <p>zwiększenie odpowiedzialności członków rady za decyzje podejmowane przez jej członków oraz jakość wykonywanej pracy w tym organie decyzyjnym</p>	<p>Uwaga uwzględniona, usunięto ustęp o nadzorze zarządu. Proponowane rozwiązania mogą być uwzględnione przez LGD we własnych procedurach.</p>
58.	Art. 5. ust. 5 i 6	SW Podlaskiego	<p>Art. 5 ust. 5 i 6 zawiera zbiór praw Zarządu w zakresie nadzoru nad Radą. Taki zapis sugeruje zależność Rady od</p>	<p>Uwaga uwzględniona, usunięto ustęp o nadzorze zarządu.</p>

			<p>Zarządu. Proponuje się przeredagowanie treści ust. 6 i wskazanie obowiązków Rady, a w ust. 5 zawarcie zapisów dotyczących możliwości złożenia przez Zarząd wniosku o odwołanie Członka Rady i uchylania uchwał.</p> <p><b>Uzasadnienie:</b> Proponuje się zmianę treści art. 5 w następującej formie: ust. 5 „Zarząd LGD sprawuje nadzór nad każdą radą, którą LGD posiada. W ramach posiadanych kompetencji Zarząd może, m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) złożyć wniosek o odwołanie członka rady do walnego zebrania członków LGD;</li> <li>2) uchylić uchwałę Rady niezgodną z aktami wewnętrznymi dotyczącymi działalności LGD”.</li> </ol> <p>ust. 6 „Rada LGD na wniosek Zarządu</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) Przedkłada w wyznaczonym terminie dokumenty dotyczące wyboru operacji;</li> </ol> <p>Dostarcza niezbędnych wyjaśnień, itp.</p>	
59.	Art. 5 ust. 5 i 6	SW Wielkopolskiego	Zapis art. 5 ust. 5 i 6 koliduje z zapisami art.11 Ustawy Prawo o stowarzyszeniach.	Uwaga uwzględniona, usunięto ustęp o nadzorze zarządu.
60.	Art. 5 ust. 6 pkt 1, Art. 6 ust. 1 pkt 1, Art. 16 ust. 2 pkt 1 lit. c, Art. 21 ust. 2	ARiMR	<p>W art. 5 ust. 6 pkt 1 projektu ustawy jest mowa o uchwałach rady LGD w sprawie wyboru operacji. Tymczasem w art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 16 ust. 2 pkt 1 lit. c i w art. 21 ust. 2 projektu ustawy wskazano na decyzje rady LGD w sprawie wyboru operacji. Proponuje się usunięcie powyższej rozbieżności.</p> <p><b>Uzasadnienie:</b> Usunięcie rozbieżności w zakresie formy dokonywania przez radę LGD wyboru operacji (uchwała czy decyzja).</p>	Uwaga nieaktualna ze względu na usunięcie ust. 5 pkt 6
61.	Art. 5 ust.	SW Małopolskiego	nadano Zarządowi kompetencję do uchylania uchwały rady	Uwaga uwzględniona, usunięto

	6 pkt 4		niezgodnej z aktami wewnętrznymi dotyczącymi działalności LGD. Takie szerokie kompetencje zarządu nie wydają się uzasadnione, tym bardziej, zakres pojęcia „akty wewnętrzne dotyczące działalności LGD” nie został określony. Nie jest więc jasne, czy chodzi o niezgodność uchwały rady ze statutem LGD ewentualnie z regulaminem danego organu uchwalonym na podstawie delegacji statutowej, czy też z jakimkolwiek innym aktem prawa wewnętrznego stowarzyszenia. Proponuje się rozważenie wykreślenia tego zapisu.	ustęp o nadzorze zarządu.
62.	Art. 5 ust. 6 pkt 4	Kujawsko-Pomorska Sieć LGD	Jeśli już Zarząd miałby takowe kompetencje a nie powinien ich mieć jak wskazano powyżej to należałoby je również rozszerzyć w zakresie uchylenia uchwały Rady w przypadku niezgodności z przepisami dotyczącymi wyboru operacji, o których mowa w art. 16, ust.1-2	Uwaga uwzględniona, usunięto ustęp o nadzorze zarządu.
63.	Art. 5 ust. 7	Polska Sieć LGD	Usunąć. Zapis zbędny zgodnie z uwagą do art. 5 ust. 4	Uwaga nieuwzględniona Zapis jest aktualny w przypadku LGD posiadających radę.
64.	Art. 6 ust. 1, Art. 16 ust. 2 pkt. 1 ppkt. c, Art. 21 ust. 2	Kujawsko-Pomorska Sieć LGD	Art. 6 „oprócz elementów określonych w art. 33 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013, zawierają <u>procedurę odwoławczą</u> od oceny zgodności operacji z LSR dokonanej przez LGD i <u>od decyzji rady LGD w sprawie wyboru operacji</u> , oraz spełniają warunki określone w przepisach ustawy i w przepisach wydanych na podstawie art. 24 ust. 1; • <u>Odwołanie od decyzji w sprawie wyboru operacji</u> to wydłużenie procedury. Co w sytuacji, gdy operacja została uznana za niezgodną z LSR, a tym samym w drugim etapie nie mogła być wybrana? Czy Wnioskodawcy tego projektu przysługuje odwołanie <u>również od wyboru</u> Rady? Co w sytuacji, gdy wszystkie projekty zostaną wybrane do	Uwaga uwzględniona, odnośnie usunięcia odwołania od oceny zgodności z LSR (nastąpi jedno odwołanie, jednak także w zakresie niezgodności z LSR, po zakończeniu całości postępowania na poziomie LGD). Ponadto zawarto szczegółowe regulacje odnośnie procedury odwoławczej odwołując się do rozdziału 15 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie

			realizacji? Czy wtedy procedura odwołania od wyboru również powinna mieć zastosowanie? A co jeśli operacja nie spełniła minimum punktowego (a odwołanie od oceny niczego w tej kwestii nie zmieniło) – przecież w takim wypadku operacja nie może zostać wybrana, zatem na jakiej podstawie i od czego ma się odwołać Beneficjent?	finansowej 2014-2020 (Dz. U. poz. 1146).
65.	Art. 6 ust. 1 pkt 1	SW Małopolskiego	proponuje się usunięcie powyższego punktu. Informacje wskazane w wymienionym punkcie powinny się znaleźć w załączniku do LSR. <b>Uzasadnienie:</b> Przepisy dotyczące powyższego punktu powinny być określone w drodze rozporządzenia.	<b>Uwaga nieuwzględniona.</b> Usunięto przepis o konieczności opracowania przez LGD procedury odwoławczej ale jednocześnie w projekcie ustawy wprowadzono szczegółowe regulacje odnośnie tej procedury w oparciu o przepisy rozdziału 15 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. poz. 1146).
66.	Art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2	ARiMR	W art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2 projektu ustawy błędnie odesłano do art. 24 ust. 1. Przepis art. 24 nie zawiera ust. 1. <b>Proponowane brzmienie przepisu:</b> „1) (...) oraz spełniają warunki określone w przepisach ustawy i w przepisach wydanych na podstawie art. 23 ust. 1; 2) (...) oraz w przepisach ustawy i w przepisach wydanych na podstawie art. 23 ust. 1.” <b>Uzasadnienie:</b> Poprawienie błędnego odesłania.	Uwaga nieaktualna, zdecydowano o usunięciu delegacji do wydawania rozporządzeń
67.	Art. 6 ust. 1 pkt. 2	SW Podlaskiego	Błędne odniesienie do ustawy, powinno być art. 24 pkt. 1	Uwaga nieaktualna, zdecydowano o usunięciu delegacji do



				wydawania rozporządzeń
68.	Art. 6 ust. 2	Polska Sieć LGD	<p>Art. 6 ust. 2. Wyboru LSR dokonuje się:</p> <p>1) biorąc pod uwagę kryteria wyboru dotyczące:</p> <p>a) struktury LGD,</p> <p>b) doświadczenia LGD w zakresie realizacji strategii lub projektów o charakterze podobnym odpowiednio do LSR lub operacji realizowanych w jej ramach,</p> <p>c) jakości diagnozy obszaru i celów określonych w LSR,</p> <p>d) oddolnego opracowania i realizacji LSR,</p> <p>e) innowacyjnego charakteru LSR,</p> <p>f) zintegrowania LSR,</p> <p>g) zasad funkcjonowania LGD i wyboru operacji,</p> <p>h) zasad monitorowania i oceny realizacji LSR przez LGD oraz zasad i procedur dotyczących aktualizacji strategii, w tym aktualizacji kryteriów i procedur wyboru operacji;</p> <p>Określenia: innowacyjny charakter LSR, zintegrowanie LSR oraz pozostałe kryteria zostaną zdefiniowane w osobnych wytycznych;</p> <p><b>Uzasadnienie:</b></p> <p>Pkt. h) uzupełnienie zapisów o aktualizację, ponieważ jest on ściśle związany z oceną,</p> <p>Pkt. i) Ocenie podlegać będzie dokument planistyczny, który może zawierać informacje o planowanym współfinansowaniu czy finansowaniu z innych środków, ale w rzeczywistości nie musi tak być. LGD mogą sztucznie zawyżać budżety w części niezwiązanej z wdrażaniem środków związanych z PROW na lata 2014-2020, by uzyskać wyższą punktację.</p> <p>Zapis dodany, ze względu na brak definicji tych sformułowań, które mają być kryterium wyboru. Konieczne jest sformułowanie definicji, by nie można było traktować uznaniowo tych kwestii.</p> <p><b>I/lub:</b></p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Art. 5 ust. 2 pkt 1 projektowanej ustawy wskazuje obszary, których dotyczyć będą kryteria wyboru, nie są to ostateczne brzmienia kryteriów. Brak wzmianki o aktualizacji strategii w obszarach, którymi mają być objęte kryteria wyboru nie stoi na przeszkodzie do tej aktualizacji, jeśli zajdzie taka potrzeba/konieczność (to element procedur stosowanych w LSR a nie oceny LSR).</p> <p>Jeśli chodzi o „poziom zaangażowania w realizację LSR środków innych niż środki przewidziane na realizację programu” to kryterium wyboru w tym zakresie dotyczyć powinno poziomu zaangażowania środków własnych wnioskodawcy/beneficjenta oraz LGD. Stosowne wyjaśnienie zostało zawarte w uzasadnieniu do projektu ustawy.</p>

			Pytanie czy te kryteria będą stanowić o wielkości budżetu przyznanego LGD, jeśli np. budżet będzie zależny od oceny jakości LSR. Wtedy bowiem mocniejsze obszary będą miały łatwiej np. z angażowaniem innych środków	
69.	Art. 6 ust. 2	Dolnośląska Sieć Partnerstw LGD	<p><b>Treść projektu:</b>  Art. 6 ust. 2. Wyboru LSR dokonuje się:</p> <p>1) biorąc pod uwagę kryteria wyboru dotyczące:</p> <p>a) struktury LGD,  b) doświadczenia LGD w zakresie realizacji strategii lub projektów o charakterze podobnym odpowiednio do LSR lub operacji realizowanych w jej ramach,  c) jakości diagnozy obszaru i celów określonych w LSR,  d) oddolnego opracowania i realizacji LSR,  e) innowacyjnego charakteru LSR,  f) zintegrowania LSR,  g) zasad funkcjonowania LGD i wyboru operacji,  h) zasad monitorowania i oceny realizacji LSR przez LGD  i) poziomu zaangażowania w realizację LSR środków innych niż środki przewidziane na realizację programu;</p> <p><b>Propozycja zmiany:</b>  Art. 6 ust. 2. Wyboru LSR dokonuje się:</p> <p>1) biorąc pod uwagę kryteria wyboru dotyczące:</p> <p>a) struktury LGD,  b) doświadczenia LGD w zakresie realizacji strategii lub projektów o charakterze podobnym odpowiednio do LSR lub operacji realizowanych w jej ramach,  c) jakości diagnozy obszaru i celów określonych w LSR,  d) oddolnego opracowania i realizacji LSR,  e) innowacyjnego charakteru LSR,  f) zintegrowania LSR,</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona  To są jedynie obszary, których dotyczyć będą kryteria oceny (wyboru) a nie zakres LSR.</p> <p>Jeśli chodzi o lit. i to kryterium wyboru w tym zakresie dotyczyć powinno poziomu zaangażowania środków własnych wnioskodawcy/beneficjenta oraz LGD. Stosowne wyjaśnienie zostało zawarte w uzasadnieniu do projektu ustawy.  Uwaga o sformułowaniu dodatkowych wytycznych odnośnie kryteriów została uwzględniona poprzez wprowadzenie przepisu o regulaminie konkursu, w którym m.in. zawarte będą kryteria wyboru i wskazany będzie system ich oceny.</p>

			<p>g) zasad funkcjonowania LGD i wyboru operacji,  h) zasad monitorowania i oceny realizacji LSR przez LGD oraz zasad i procedur dotyczących aktualizacji strategii, w tym aktualizacji kryteriów i procedur wyboru operacji;</p> <p>Określenia: innowacyjny charakter LSR, zintegrowanie LSR oraz pozostałe kryteria zostaną zdefiniowane w osobnych wytycznych;</p> <p><b>Uzasadnienie:</b>  Pkt. h) uzupełnienie zapisów o aktualizację, ponieważ jest on ściśle związany z oceną,  Pkt. i) Ocenie podlegać będzie dokument planistyczny, który może zawierać informacje o planowanym współfinansowaniu czy finansowaniu z innych środków, ale w rzeczywistości nie musi tak być. LGD mogą sztucznie zawyżać budżety w części niezwiązanej z wdrażaniem środków związanych z PROW na lata 2014-2020, by uzyskać wyższą punktację.  Zapis dodany, ze względu na brak definicji tych sformułowań, które mają być kryterium wyboru. Konieczne jest sformułowanie definicji, by nie można było traktować uznaniowo tych kwestii.</p>	
70.	Art. 6 ust. 2	Kujawsko-Pomorska Sieć LGD	<p><b>Wymienione w ust.2 pkt. 1) ppkt a do i</b> winny być dookreślone w odrębnym dokumencie co potwierdza chociażby kilka poniższych pytań.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Pkt. 1 a - Co oznacza tutaj struktura? Wiadomo że wszystkie LGD muszą spełniać kryteria dostępu ( trzy sektory z każdej gminy objętej LSR) co zatem będzie oceniane/punktowane? Liczbę członków? Tryb powoływania?</li> <li>• Pkt. 1 b - W jaki sposób będą mogły wykazać doświadczenie nowo utworzone podmioty, które będą</li> </ul>	<p>Uwaga uwzględniona poprzez zastąpienie określenia „struktura LGD” określeniem „reprezentatywność LGD”  Uwaga o dodatkowych wyjaśnieniach dla poszczególnych kryteriów zostanie uwzględniona poprzez wprowadzenie przepisu o regulaminie konkursu, w którym m.in. zawarte będą kryteria wyboru i wskazany będzie system</p>

			<p>kontynuować dorobek LGD, a które są obecnie fundacjami lub związkami stowarzyszeń? Należy wprowadzić zapisy, które nie będą w żaden sposób dyskryminowały takich LGD</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Pkt. 1 e – Koniecznym jest jasne zdefiniowanie określenia „innovacyjnego charakteru LSR”</li> <li>• Pkt. 1i - Co mamy na myśli pisząc o <i>środkach innych niż środki przewidziane na realizację programu</i>? Czy chodzi tutaj o składki płacone przez członków Stowarzyszenia, czy też przychody LGD, które prowadzą działalność gospodarczą? Na co miałyby być przeznaczane te środki?</li> </ul> <p>Kryterium jest dyskryminujące dla małych LGD, które nie posiadają rezerwy środków własnych a takich w Polsce zapewne nie brakuje. Problemem jest już zdobycie 5% na koszty bieżące i aktywizację!</p>	ich oceny.
71.	Art. 6 ust. 2	SW Podlaskiego	<p>Należałoby uzupełnić zapisy o:</p> <p>j) zgodność LSR ze strategią rozwoju województwa,</p> <p>k) spełnienie kryteriów regionalnych wyznaczonych przez Zarząd Województwa, w przypadku wdrażania w województwie RLKS w formule bezpośredniej.</p> <p>Zapisy powinny być uwzględnione również w rozporządzeniu wskazanym w art. 23.</p> <p>Uzasadnienie:</p> <p>Lokalne Strategie Rozwoju muszą być zgodne ze strategią rozwoju województwa, która jest dokumentem powstałym w wyniku szerokich konsultacji społecznych. W przypadku wdrażania RLKS w formule bezpośredniej w kryteriach wyboru LSR IZ ( dot. RPO) ze względu na specyfikę poszczególnych programów operacyjnych/regionów powinny mieć możliwość wprowadzenia również własnych kryteriów regionalnych, nie stojących w sprzeczności z kryteriami</p>	Uwaga częściowo uwzględniona, dodano kryterium odnośnie zgodności z dokumentami planistycznymi. Jeśli chodzi o kryteria regionalne to proponuje się uwzględnienie specyfiki regionalnej w ocenie jednolicie sformułowanych kryteriów. Co do zasady ocena LSR dotyczy bowiem jej jakości. Ponadto proponuje się uwzględnianie konsultowania tych kryteriów ze wszystkimi Komitetami Monitorującymi dla programów przewidujących wsparcie w ramach RLKS.

			wyznaczonymi w ust. 2 pkt. a-i.	
72.	Art. 6 ust. 2	SW Małopolskiego	<p>proponuje się zmianę brzmienia ustępu 2 na:</p> <p>„2. Wyboru LSR dokonuje się :</p> <p>1) biorąc pod uwagę kryteria wyboru określone w rozporządzeniu, z zastrzeżeniem ust. 3.</p> <p>2) do wysokości dostępnych środków przeznaczonych na realizację LSR wskazanych w ogłoszeniu o naborze wniosków o wybór LSR.”</p> <p>Uzasadnienie: Zbyt szczegółowe zapisy.</p>	Uwaga nieuwzględniona, bo na poziomie ustawy konieczne jest wskazanie obszarów, których dotyczy kryterium. Ponadto zrezygnowano z wydawania rozporządzenia wykonawczego.
73.	Art. 6 ust. 2	SW Małopolskiego	<p>dodanie w ust. 2 pkt. 1) słów „z zastrzeżeniem ust. 3” (lub modyfikacji ust. 2 zgodnie z zaproponowanym powyżej brzmieniem) oraz po ust.2 kolejnych dwóch ustępów w brzmieniu:</p> <p>„3. Samorządy województw mogą przyjąć dodatkowe kryteria o charakterze regionalnym, przy czym liczba punktów przyznawanych za te kryteria nie może stanowić więcej niż 50% ogólnej liczby punktów możliwych do przyznania podczas oceny LSR.</p> <p>4. Dodatkowe kryteria o charakterze regionalnym, o których mowa w ust. 3, ustala Zarząd Województwa”.</p> <p>Uzasadnienie: Samorządy województw realizują politykę rozwoju na swoim terenie. Powinny mieć zatem wpływ na tak istotną kwestię, jaką jest tworzenie optymalnych mechanizmów dystrybucji pomocy UE na swoim terenie. Kształtując kryteria wyboru LGD samorządy województw będą miały możliwość kształtowania tego procesu w sposób adekwatny do realizowanej strategii rozwoju regionalnego. Dotychczasowy sposób oceny uniemożliwił uwzględnienie powyższego zakresu. Zgodnie z pismami SWM do Ministerstwa z dnia: 05.06.2014r.,</p>	<b>Uwaga nieuwzględniona.</b> Zgodnie z umową partnerską kryteria wyboru mają być wspólne dla wszystkich funduszy, a więc nie ma możliwości ustanowienia specyficznych kryteriów regionalnych. Proponuje się uwzględnienie specyfiki regionalnej w ocenie jednolicie sformułowanych kryteriów. Co do zasady ocena LSR dotyczy bowiem jej jakości. Ponadto proponuje się uwzględnianie konsultowania tych kryteriów ze wszystkimi Komitetami Monitorującymi dla programów przewidujących wsparcie w ramach RLKS.

			05.08.2014r.	
74.	Art. 6 ust. 2 pkt 1	SW Wielkopolskiego	W odniesieniu do zapisów art.6 ust 2 pkt 1 rekomenduję przygotowanie przejrzystych, jednakowych zasad oceny, pozwalających dokonać właściwej oceny również w przypadku kryteriów podlegających ocenie jakościowej (innowacyjny charakter, jakość diagnozy obszaru itp.). Właściwym byłoby umieszczenie tych zapisów w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.	Uwaga uwzględniona poprzez wprowadzenie przepisów odnośnie regulaminu konkursu na wybór LGD opracowanego przez MRIRW w uzgodnieniu z pozostałymi instytucjami zarządzającymi i zaopiniowaniu przez pozostałe SW i ARiMR.
75.	Art. 6 ust. 2 pkt 1 lit. g	Polska Sieć LGD	Art. 6 ust. 2 pkt. 1 lit. g) zasad funkcjonowania LGD, <b>Uzasadnienie:</b> Doświadczenia z tego okresu programowania wskazują, że LGD trudno było, czy wręcz było to niemożliwe, dokonać zmiany procedur gdyż były one brane pod uwagę przy ocenie LSR na etapie wyboru lgd. Na przykład w przypadku Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej większość zmian w rozporządzeniach MRiRW wymuszała wprowadzenie zmian nie tyle w samych procedurach co w treści dokumentów stosowanych w procedurach. Posiadanie w przyjętych procedurach wzorów dokumentów było oceniane. W przypadku tej grupy usunięcie z procedur i lsr wzorów dokumentów było tylko dlatego możliwe, że grupa ta została wysoko oceniona i brak punktów za brak wzorów dokumentów nie wpłynąłby na wybór grupy do realizacji lsr. Nie mniej jednak w woj. świętokrzyskim wielu innym grupom zabroniono usunąć z procedur wzorów dokumentów z tego powodu. W efekcie praktycznie każda zmiana rozporządzeń MRiRW powodowała konieczność zmiany nie tyle procedury, sposobu postępowania, co treści np. wysyłanych pism do beneficjentów. W efekcie zarówno pracownicy lgd, jak i SW musieli niepotrzebnie tracić czas na dokonanie, zaakceptowanie i podpisanie aneksu do umowy na	Uwaga nieuwzględniona.  Opiniowany przepis nie wskazuje elementów LSR a elementy/obszary kryteriów wyboru LSR.

			wdrażanie lsr. Proszę jednocześnie pamiętać, że każdy aneks to była również konieczność wydruku kilku egzemplarzy grubych lsr, zatem strata pieniędzy na papier, tonery po stronie lgd, SW, ARiMR muszą posiadać odpowiednio dużą powierzchnię do archiwizowania tych dokumentów.	
76.	Art. 6 ust. 2 pkt 1 lit. h	Polska Sieć LGD	zasad monitorowania i oceny realizacji LSR przez LGD, w tym aktualizacji kryteriów i procedur wyboru operacji <b>Uzasadnienie:</b> Jeśli nie będzie tu mowy o możliwości aktualizacji/ zmiany kryteriów i procedur wyboru operacji to LGD nie będzie mogła tego zrobić, nawet gdy z ewaluacji będzie wynikać taka potrzeba. <b>I/lub:</b> Proponuje się dopisać „Zasad i procedur dotyczących aktualizacji strategii, w tym aktualizacji kryteriów i procedur wyboru operacji”. W przeciwnym razie istnieje ryzyko, że LGD nie będą mogły dokonać aktualizacji tych procedur i kryteriów, nawet jeśli z ewaluacji będzie wynikała taka potrzeba.	Uwaga nieuwzględniona.  Opiniowany przepis nie wskazuje elementów LSR a elementy/obszary kryteriów wyboru LSR. Nie stanowi on zatem przeszkody w aktualizacji LSR.
77.	Art. 6 ust. 2 pkt 1 lit. h	Podlaska Sieć LGD	<b>Treść projektu:</b> <b>Art. 6, ust. 2 pkt 1 lit. h</b> zasad monitorowania i oceny realizacji LSR przez LGD’ <b>Propozycja zmiany:</b> <b>Art. 6 ust. 2 pkt 1 lit. h</b> zasad monitorowania i oceny realizacji LSR przez LGD, w tym aktualizacji kryteriów i procedur wyboru operacji <b>Uzasadnienie:</b> Jeśli nie będzie tu mowy o możliwości aktualizacji/ zmiany kryteriów i procedur wyboru operacji to LGD nie będzie mogła tego zrobić, nawet gdy z ewaluacji będzie wynikać taka potrzeba.	Uwaga nieuwzględniona ponieważ art. wskazuje obszary dla sformułowania kryteriów wyboru a nie zakres LSR.
78.	<b>Art. 6</b>	Forum Aktywizacji	Uwaga: Proponujemy dopisać „Zasad i procedur dotyczących	Uwaga nieuwzględniona

	<b>ust. 2 pkt 1 lit. h</b>	Obszarów Wiejskich	aktualizacji strategii, w tym aktualizacji kryteriów i procedur wyboru operacji”. W przeciwnym razie istnieje ryzyko, że LGD nie będą mogły dokonać aktualizacji tych procedur i kryteriów, nawet jeśli z ewaluacji będzie wynikała taka potrzeba.	ponieważ art. wskazuje obszary dla sformułowania kryteriów wyboru a nie zakres LSR.
79.	Art. 6 ust. 2 pkt 1 lit. i	Polska Sieć LGD	Usunąć <b>Uzasadnienie:</b> Ocenić podlegać będzie dokument planistyczny, czyli nie koniecznie taki, który zostanie zrealizowany. Można się spodziewać zatem, że lgd będą sztucznie zawyżać budżety w części niezwiązanej z wdrażaniem środków związanych z PROW na lata 2014-2020. Papier wszystko zniesie. Można się spodziewać, że LGD będą sztucznie zawyżać budżety w części niezwiązanej z wdrażaniem środków związanych z PROW i ewentualnie innych funduszy EFSI w przypadku strategii wielofunduszowych, by uzyskać dodatkowe punkty w ocenie. Czy jest więc sens oceniać i punktować coś co później nie zostanie zrealizowane, tym bardziej że brak jest określonych konsekwencji nie osiągnięcia zaangażowania innych środków w deklarowanym zakresie. Natomiast określanie tych konsekwencji też jest oczywiście bezpodstawne.	Uwaga nieuwzględniona.  Jeśli chodzi o „poziom zaangażowania w realizację LSR środków innych niż środki przewidziane na realizację programu” to kryterium wyboru w tym zakresie dotyczyć powinno poziomu zaangażowania środków własnych wnioskodawcy/beneficjenta oraz LGD. Stosowne wyjaśnienie zostało zawarte w uzasadnieniu do projektu ustawy.
80.	<b>Art. 6 ust 2 pkt 1 lit i</b>	Związek Stowarzyszeń Pomorska Sieć Leader	należy doprecyzować co kryje się pod pojęciem wskazanym w tym miejscu – czy chodzi o wielofunduszowe strategie, czy chodzi o ewentualne inne projekty komplementarne względem LSR, o realizację których LGD planuje się ubiegać?	Jeśli chodzi o lit. i to kryterium wyboru w tym zakresie dotyczyć powinno poziomu zaangażowania środków własnych wnioskodawcy/beneficjenta oraz LGD. Stosowne wyjaśnienie zostało zawarte w uzasadnieniu do projektu ustawy.
81.	Art. 6 ust. 2 pkt 1	Podlaska Sieć LGD	<b>Treść projektu:</b> <b>Art. 6 ust. 2 pkt. 1 lit. i)</b> poziomu zaangażowania w	Jeśli chodzi o lit. i to kryterium wyboru w tym zakresie dotyczyć



	lit. i		<p>realizację LSR środków innych niż środki przewidziane na realizację programu;</p> <p><b>Propozycja zmiany:</b> Usnąć</p> <p><b>Uzasadnienie:</b> Papier wszystko zniesie. Można się spodziewać, że LGD będą sztucznie zawyżać budżety w części niezwiązanej z wdrażaniem środków związanych z PROW i ewentualnie innych funduszy EFSI w przypadku strategii wielofunduszowych, by uzyskać dodatkowe punkty w ocenie. Czy jest więc sens oceniać i punktować coś co później nie zostanie zrealizowane, tym bardziej że brak jest określonych konsekwencji nie osiągnięcia zaangażowania innych środków w deklarowanym zakresie. Natomiast określanie tych konsekwencji też jest oczywiście bezpodstawne.</p>	<p>powinno poziomu zaangażowania środków własnych wnioskodawcy/beneficjenta oraz LGD. Stosowne wyjaśnienie zostało zawarte w uzasadnieniu do projektu ustawy.</p>
82.	Art. 6 ust. 2 pkt 1 lit. i	Krajowa Rada Izb Rolniczych	<p>Należy wykreślić lit. i) w art. 6 ust. 2 pkt 1</p> <p>Budzi obawy, że LGD będą mogły zawyżać budżety w części niezwiązanej z wdrażaniem środków związanych z PROW na lata 2014-2020, aby uzyskać dodatkowe punkty w ocenie. Nie wydaje się celowym oceniać i punktować budżet, który nie zostanie zrealizowany, tym bardziej że brak jest określonych konsekwencji nie osiągnięcia zaangażowania innych środków w deklarowanym zakresie.</p>	<p>Jeśli chodzi o lit. i to kryterium wyboru w tym zakresie dotyczyć powinno poziomu zaangażowania środków własnych wnioskodawcy/beneficjenta oraz LGD. Stosowne wyjaśnienie zostało zawarte w uzasadnieniu do projektu ustawy.</p>
83.	Art. 8 ust. 1	Polska Sieć LGD	<p>Czy dla EFS-owskich grup miejskich też, jeśli takie powstaną? Generalnie, czy w przypadku wdrażania wielofunduszowych LSR, w tym z EFRR i EFS nie powinien to być formularz opracowany wspólnie przez zainteresowane strony, tj. np. MinRol, MIR i samorządy województw.</p> <p>Czy to znaczy, że MinRol przygotowuje również formularze dla EFRR i EFS?</p> <p><b>I/lub:</b></p>	<p>Uwaga niezrozumiała.</p> <p>Projekt ustawy zawiera wspólne regulacje, w tym przewiduje wspólny wybór w każdym województwie dla wszystkich LSR, zarówno tych które przewidują wsparcie z EFRROW,</p>

			W tym zapisie widać wiodącą rolę MRiRW, bo choćby ono opracowuje projekt tej ustawy W kontekście uwag do art. 2 ust. 2 i 3	jak i z innych funduszy strukturalnych i inwestycyjnych UE. Zatem także formularz wniosku o wybór LSR powinien być jednolity (wspólny).
84.	Art. 8 ust. 1	Podlaska Sieć LGD	<b>Art. 8.</b> 1. Wniosek o wybór LSR składa się do samorządu województwa: na formularzu opracowanym przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi oraz ministra właściwego do spraw rybołówstwa i udostępnionym przez samorząd województwa; Czy dla EFS-owskich grup miejskich też, jeśli takie powstaną? Generalnie, czy w przypadku wdrażania wielofunduszowych LSR, w tym z EFRR i EFS nie powinien to być formularz opracowany wspólnie przez zainteresowane strony, tj. np. MinRol, MIR i samorządy województw.	Uwaga uwzględniona poprzez dodanie, że formularz jest opracowany przez MRiRW i uzgodniony ze wszystkimi instytucjami zarządzającymi oraz zaopiniowany przez pozostałe samorządy województw i ARiMR
85.	Art. 8 ust. 1 pkt 1	Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich	Pytanie: Czy to znaczy, że Ministerstwo Rolnictwa przygotowuje również formularze dla EFRR i EFS?	Wyjaśnienie: Formularz dotyczy wyboru – wspólnego wyboru więc formularz, o którym mowa w art. 8 zastosowanie będzie miał do wspólnego procesu wyboru LSR, które mogą być wspierane z różnych funduszy EFSI w zależności od dostępności RLKS w poszczególnych programach. Został dodany przepis, że będzie to uzgodnione przez wszystkie instytucje zarządzające oraz zaopiniowane przez pozostałe samorządy województw i ARiMR
86.	Art. 8 ust. 1 pkt 1	SW Podlaskiego	„Wniosek o wybór LSR składa się do samorządu województwa: a) na formularzu opracowanym przez ministra właściwego do	Uwaga uwzględniona poprzez dodanie, że formularz jest opracowany przez MRiRW i

			<p>spraw rozwoju wsi oraz ministra właściwego do spraw rybołówstwa i udostępnionym przez samorząd województwa;  Uzasadnienie:  Formularz wniosku o wybór LSR powinien być opracowany wspólnie przez MRiRW oraz samorządy (jako IZ RPO) zaangażowane we wdrażania RLKS - w przypadku wdrażania RLKS w formule bezpośredniej.</p>	uzgodniony ze wszystkimi instytucjami zarządzającymi i zaopiniowany przez pozostałe SW i ARiMR.
87.	Art. 8 ust. 1 pkt 2	Polska Sieć LGD	<p>I czy to jest konieczne, skoro LGD mają nie konkurować ze sobą, tylko o jakość LSR. Proponuje się podanie rozpoczęcia składania i nieprzekraczalny termin złożenia, a ocena LSR powinna być rozpoczęta jak tylko zostanie złożony wniosek</p>	<p>Uwaga niezrozumiała.</p> <p>Projektowany przepis wskazuje że wniosek składa się w terminie wskazanym w ogłoszeniu, przez co rozumieć należy wskazanie terminów rozpoczęcia i zakończenia naboru.</p>
88.	Art. 8 ust. 2	SW Małopolskiego	<p>proponuje się zmianę zapisu poprzez dodanie informacji o umowie ramowej:  „Art. 8 ust 2 Minister właściwy do spraw rozwoju wsi i minister właściwy do spraw rybołówstwa wyda wiążącą wytyczną określającą formularz, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 oraz wzór umowy ramowej po zasięgnięciu opinii samorządów województw i Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.”  Uzasadnienie:  Powyższe pozwoli na zwiększenie przejrzystości przepisów.</p>	Uwzględniona. Wniosek i umowa opracowana przez MRiRW w uzgodnieniu ze wszystkimi instytucjami zarządzającymi i zaopiniowaniu przez pozostałe SW i ARiMR.
89.	Art. 9	Kujawsko-Pomorska Sieć LGD	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ogłoszenie o naborze wniosków o wybór LSR powinien zawierać oprócz wymienionych elementów również: informację o wymaganych dokumentach potwierdzających spełnienie kryteriów wyboru, informację o miejscu zamieszczenia formularzy konkursowych.</li> <li>• Wybór LGD do realizacji strategii jest warunkiem istnienia</li> </ul>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Uwaga o terminie niezrozumiała.</p>

			LGD i wniosek o realizację LSR jest bardzo istotny. W okresie 14 dni mogą zajść okoliczności, które mogą opóźnić składanie wniosku. Czas ten jest relatywnie krótki. Proponuje się zatem zapis: terminu składania wniosków o wybór LSR – nie krótszego niż 14 dni i nie dłuższego niż 60 dni,	
90.	Art. 9 pkt 1 lit. a	Polska Sieć LGD	Zgodnie z uwagą powyżej proponuje się dłuższy termin	Uwaga nieuwzględniona.  Brak konkretnej propozycji
91.	Art. 9.ust 1 lit. c	SW Podlaskiego	Usunąć pkt. c: wysokości dostępnych środków przeznaczonych na realizację LSR, Uzasadnienie: Proponuje się usunięcie punktu, ponieważ nie ma on znaczenia dla potencjalnego wnioskodawcy.	Uwaga uwzględniona
92.	Art. 10	Podlaska Sieć LGD	<b>Art. 10.</b> Jeśli nie są spełnione warunki wyboru samorząd województwa informuje LGD o odrzuceniu LSR z podaniem przyczyn jej odrzucenia Ustawa nie precyzuje czym są „warunki wyboru” i jaka jest różnica pomiędzy warunkami a kryteriami wyboru.	Uwaga uwzględniona. Zostanie doprecyzowane co to są warunki wyboru poprzez odesłanie do art. 6 (obecnie 5) przy jednoczesnym rozbudowaniu tego artykułu.
93.	Art. 10	SW Podlaskiego	Ustawa nie precyzuje czym są „warunki wyboru” i jaka jest różnica pomiędzy warunkami a kryteriami wyboru.	Zostanie doprecyzowane co to są warunki wyboru (poprzez odesłanie do art. 6 (obecnie 5) przy jednoczesnym rozbudowaniu tego artykułu).
94.	Art. 10 ust. 1	SW Wielkopolskiego	W procesie weryfikacji spełnienia warunków wyboru LGD (art. 10 ust 1) należy uwzględnić możliwość uzupełnienia przedstawionej dokumentacji na wezwanie Samorządu Województwa.	Uwaga uwzględniona poprzez dodanie przepisów o uzupełnieniach braków i oczywistych omyłek. Poprawa dokumentacji będzie dokonywana po dokonaniu wyboru LSR pod

				rygorem unieważnienia umowy ramowej.
95.	Art. 10 ust. 1	Polska Sieć LGD	Ustawa nie precyzuje czym są „warunki wyboru” i jaka jest różnica pomiędzy warunkami a kryteriami wyboru.	Uwaga uwzględniona poprzez wyraźne odesłanie do art. 6 ust. 1 (obecnie 5 ust. 1)
96.	Art. 10 ust.2	Polska Sieć LGD	Proponuje się składanie odwołań do o MRiRW lub MIR. <b>Uzasadnienie:</b> Tu wychodzi brak jednej, krajowej instytucji zarządzającej. W sądzie odwołanie będzie trwało miesiącami lub latami, a i tak sąd będzie miał często kłopot z rzeczywiście merytorycznym rozstrzygnięciem	Uwaga nieuwzględniona  Projektowany przepis wskazuje na środek ochrony sądowej, do której powołane są sądy administracyjne.  Przepisy UE, nie przewidują „jednej instytucji zarządzającej” dla RLKS. Instytucja zarządzająca ustanawiana jest dla poszczególnych programów współfinansowanych ze środków UE.  Przepisy UE dopuszczają wyznaczenie instytucji pośredniczących, co pozwala na wyposażenie poszczególnych samorządów województw w zadania związane z realizacją RLKS w ramach wszystkich programów, które przewidują jego wspieranie.
97.	Art. 10 ust. 2	ARiMR	W art. 10 ust. 2 projektu ustawy w publikatorze ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, proponuje się uwzględnić pozycje 183 i	Uwaga uwzględniona

			543 z 2014 r. <b>Proponowane brzmienie przepisu:</b> „2. (...) ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270, 1101 i 1529 oraz z 2014 r. poz. 183 i 543).” <b>Uzasadnienie:</b> Wskazanie aktualnego publikatora aktu prawnego.	
98.	Art. 10 ust. 1-3	SW Małopolskiego	należy doprecyzować jakie warunki powinny być spełnione podczas wyboru, kto bierze odpowiedzialność za wybór LGD. Uzasadnienie: Powyższe pozwoli na zwiększenie przejrzystości przepisów.	Zostanie doprecyzowane co to są warunki wyboru (poprzez odesłanie do art. 6 przy jednoczesnym rozbudowaniu tego artykułu). Wyboru dokonuje komisja a zatwierdza SW, co wynika z projektowanej ustawy.
99.	Art. 10 ust. 2, Art. 11 ust. 3	Kujawsko-Pomorska Sieć LGD	„... <i>LGD przysługuje prawo wniesienia do sądu administracyjnego skargi ...</i> ” „3. <i>Od uchwały komisji przysługuje prawo wniesienia do sądu administracyjnego skargi</i> ” Pytanie co z procedurą odwoławczą? Czy LGD od razu muszą wnosić skargę do SA czytaj wzywać do usunięcia naruszenia prawa? W pierwszej kolejności LGD winni mieć możliwość odwołania się od decyzji Komisji do niej samej?	Uwaga nieuwzględniona.  Zgodnie z projektowaną ustawą (...) przysługuje (...) skarga na zasadach i w trybie określonych dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 prawa postępowania przed sądami administracyjnymi (PPSA).  Oznacza to że zastosowanie mają m.in. przepisy Art. 52 § 3 PPSA – „Jeżeli ustawa nie przewiduje środków zaskarżenia w sprawie będącej przedmiotem skargi, skargę na akty lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 i 4a, można wnieść po uprzednim

				wezwanu na piśmie właściwego organu – w terminie czternastu dni od dnia, w którym skarżący dowiedział się lub mógł się dowiedzieć o wydaniu aktu lub podjęciu innej czynności – do usunięcia naruszenia prawa.”
100.	Art. 11	Dolnośląska Sieć Partnerstw LGD	<p><b>Treść projektu:</b> Ust. 4 – nie ma</p> <p><b>Propozycja zmiany:</b> Art. 11 ust. 4. Na wniosek LGD SW ma obowiązek udostępnić szczegółową ocenę LSR.</p> <p><b>Uzasadnienie:</b> W projekcie jest mowa o uchwale i liczbie punktów. Pokazanie szczegółowej oceny komisji przysługuje w prawie każdym konkursie oraz zapobiega manipulacjom w ocenie.</p>	Uwaga nieuwzględniona. W związku z art. 12 ust. 1 zastosowanie mają przepisy art. 73 KPA dotyczące udostępniania akt.
101.	Art. 11	Kujawsko-Pomorska Sieć LGD	<p>Proponuje się dodać po ust. 1 dodać ust. 2: „Wyboru LGD do realizacji LSR dokonuje się w terminie 2 miesięcy od dnia upływu terminu składania wniosków”</p>	Uwaga uwzględniona poprzez wskazanie 4 miesięcznego terminu zgodnie z dotychczasową praktyką
102.	Art. 11	Podlaska Sieć LGD	<p><b>Art. 11 ust. 1</b> Wybór LSR następuje w drodze uchwały komisji. W uchwale o wyborze LSR wyznacza się również wiodący EFSI w przypadku, o którym mowa w art. 32 ust. 4 rozporządzenia nr 1303/2013.</p> <p>Zgodnie z zapisami UP podrozdział 3.3.1 wskazanie funduszu wiodącego do finansowania kosztów bieżących i animacji dokonuje zarząd województwa w oparciu o znaczenie poszczególnych funduszy w finansowaniu LSR, a nie wyznacza go powołana do wyboru LSR komisja. Komisja może rekomendować Zarządowi fundusz wiodący.</p>	Uwaga nieuwzględniona, bo z rozporządzenia 1303/2013 art. 32 ust 4 wynika, że jest to zadanie Komisji.
103.	Art. 11	Polska Sieć LGD	Zgodnie z zapisami UP podrozdział 3.3.1 wskazanie funduszu	Uwaga nieuwzględniona.

	ust. 1		wiodącego do finansowania kosztów bieżących i animacji dokonuje zarząd województwa w oparciu o znaczenie poszczególnych funduszy w finansowaniu LSR, a nie wyznacza go powołana do wyboru LSR komisja. Komisja może rekomendować Zarządowi fundusz wiodący.	Zgodnie z art. 32 ust. 4 rozporządzenia 1303/2013 ewentualnego wskazania funduszu wiodącego dokonuje komisja wybierająca.
104.	Art. 11 ust. 1	SW Podlaskiego	Wybór LSR następuje w drodze uchwały komisji. W uchwale o wyborze LSR wyznacza się również wiodący EFSI w przypadku, o którym mowa w art. 32 ust. 4 rozporządzenia nr 1303/2013. Uzasadnienie: Zgodnie z zapisami UP podrozdział 3.3.1 wskazanie funduszu wiodącego do finansowania kosztów bieżących i animacji dokonuje zarząd województwa w oparciu o znaczenie poszczególnych funduszy w finansowaniu LSR, a nie wyznacza go powołana do wyboru LSR komisja. Komisja może rekomendować Zarządowi fundusz wiodący.	Uwaga nieuwzględniona, bo z rozporządzenia nr 1303/2013 art. 32 ust 4 wynika że jest to zadanie Komisji
105.	Art. 11 ust. 2	SW Małopolskiego	proponuje się zmianę zapisu wymienionego ustępu na : „ Uchwała komisji, o której mowa w ust 1, jest zatwierdzana uchwałą zarządu województwa. O wyniku wyboru LSR samorząd województwa informuje LGD, przesyłając uchwałę komisji w tej sprawie wraz z informacją o liczbie punktów otrzymanych w ramach oceny poszczególnych kryteriów wyboru LSR.” Uzasadnienie: Powyższe pozwoli na zwiększenie przejrzystości przepisów.	Uwaga nieuwzględniona, bo z rozporządzenia nr 1303/2013 art. 32 ust 4 wynika że jest to zadanie Komisji
106.	Art. 11 ust. 3	SW Małopolskiego	proponuje się dodanie zapisu umożliwiającego odwołanie się do SW od decyzji komisji przed wniesieniem skargi do sądu. Uzasadnienie: Powyższe pozwoli na zwiększenie przejrzystości przepisów.	Uwaga niezasadna. Z projektowanego art., który odsyła do zasad i trybu określonych w PPSA (a więc zastosowanie ma art. 52 § 3), wynika możliwość wcześniejszego wezwania do



				usunięcia naruszenia prawa.
107.	Art. 11 ust. 3	Polska Sieć LGD	Jak w uwadze do art. 10 ust. 2 (Proponuje się składanie odwołań do MRiRW lub MIR.) <b>Uzasadnienie:</b> Dodatkowo Komisja nie będzie ciałem prawnym – to kogo będzie się skarżyć w sądzie, gdy się chciało?	Uwaga nieuwzględniona  Projektowany przepis wskazuje na środek ochrony sądowej, do której powołane są sądy administracyjne.
108.	Art. 11 ust. 3	ARiMR	Treść art. 11 ust. 3 projektu ustawy proponujemy doprecyzować poprzez wskazanie podmiotu, któremu będzie przysługiwało prawo wniesienia skargi do sądu administracyjnego od uchwały komisji dotyczącej wyniku wyboru LSR. <b>Proponowane brzmienie przepisu:</b> „3. Od uchwały komisji LGD przysługuje (...)” <b>Uzasadnienie:</b> Doprecyzowanie zapisów w zakresie podmiotu, który będzie uprawniony do wniesienia skargi do sądu administracyjnego.	Uwaga uwzględniona
109.	Art. 11 ust. 3	NSA	Sądownictwa administracyjnego w zakresie prawa do wniesienia skargi, dotyczą wyłącznie art. 10 ust. 2 i art. 11 ust. 3 projektu ustawy. W tym przedmiocie należy wskazać potrzebę ściślejszego doprecyzowania treści przepisu art. 11 ust. 3 projektu, poprzez wyraźne wskazanie, że prawo wniesienia skargi do sądu administracyjnego przysługuje lokalnym grupom działania	Uwaga uwzględniona
110.	Art. 11 ust. 4 (nowy)	Polska Sieć LGD	Art. 11 ust. 4. Na wniosek LGD SW ma obowiązek udostępnić szczegółową ocenę LSR. <b>Uzasadnienie:</b> W projekcie jest mowa o uchwale i liczbie punktów. Pokazanie szczegółowej oceny komisji przysługuje w prawie każdym konkursie oraz zapobiega manipulacjom w ocenie.	Uwaga nieuwzględniona.  Zgodnie z art. 12 ust. 1 projektowanej ustawy „(...) nie stosuje się przepisów Kpa, z wyjątkiem (...) udostępnienia akt, (...)”. Zgodnie z art. 73 Kpa (w

				rozdziale 3 Udostępnianie akt) strona ma prawo wglądu w akta sprawy, sporządzania z nich notatek, kopii lub odpisów.
111.	Art. 12 ust. 2	SW Małopolskiego	proponuje się doprecyzowanie znaczenia słowa „organ”, przed którym toczy się postępowanie, tzn. wskazanie czy jest to samorząd województwa czy komisja. Uzasadnienie: Wskazany „organ” to komisja wybierająca, o której mowa w art.4 ust.2. Nie jest ona organem samorządu województwa, ani LGD. Powyższe pozwoli na zwiększenie przejrzystości przepisów.	dodatkowe wyjaśnienie.  Postępowanie w sprawie wyboru prowadzi właściwy organ SW choć sam wybór należy do Komisji.
112.	Art. 12 ust. 2 pkt 4	SW Małopolskiego	proponuje się usunięcie zapisu. Uzasadnienie: Powyższe pozwoli na sprawniejsze przeprowadzenie oceny LSR.	uwaga uwzględniona
113.	Art. 12 ust. 3	SW Małopolskiego	proponuje się usunięcie zapisu. Uzasadnienie: Powyższe pozwoli na sprawniejsze przeprowadzenie oceny LSR.	uwaga nieuwzględniona, należy zapewnić LGD dostęp do informacji odnośnie jej obowiązków i praw.
114.	Art. 13 ust. 1	Kujawsko-Pomorska Sieć LGD	Określenie „ <i>Niezwłocznie</i> po dokonaniu wyboru...” jest bardzo niebezpieczne zważywszy, że środków na wsparcie przygotowawcze będzie niewiele LGD-om zależy na jak najszybszym podpisaniu umowy. Proponuje się zapis: „ <i>Niezwłocznie</i> po dokonaniu wyboru LSR nie później jednak niż w terminie 45 dni od dokonania wyboru samorząd województwa zatwierdza LSR zawierając z LGD, która przygotowała tę LSR, umowę o warunkach i sposobie realizacji LSR, zwaną dalej „umową ramową”.	uwaga nieuwzględniona. <i>Niezwłocznie</i> oznacza „bez zbędnej zwłoki” a propozycja wskazuje na termin 45 dniowy co wydaje się terminem bardzo długim.
115.	Art. 13	ARiMR	W art. 13 ust. 2 projektu ustawy, jak i w jego pozostałych	Uwaga uwzględniona. Formularz

	ust. 2		<p>przepisach brak jest regulacji, który podmiot opracowuje formularz umowy ramowej.</p> <p><b>Uzasadnienie:</b> Uregulowanie, który podmiot opracowuje formularz umowy ramowej.</p>	zostanie opracowany przez MRiRW, uzgodniony przez wszystkie instytucje zarządzające po zasięgnięciu opinii pozostałych instytucji zaangażowanych w realizację RLKS (pozostałe SW i ARiMR)
116.	Art. 13 ust. 2	Polska Sieć LGD	Czy w każdym województwie będzie inny formularz?	Wyjaśnienie. Umowy ramowe zawierane będą na wspólnym formularzu opracowanym przez MRiRW i uzgodnionym z pozostałymi instytucjami zarządzającymi pozostałymi programami realizującymi RLKS po zasięgnięciu opinii pozostałych samorządów województw oraz Agencji.
117.	Art. 13 ust. 2	SW Małopolskiego	<p>proponuje się zmianę zapisu wymienionego ustępu na:</p> <p>„2. Umowa ramowa jest zawierana pod rygorem nieważności w formie pisemnej na formularzu określonym i udostępnionym przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi i ministra właściwego do spraw rybołówstwa. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi i minister właściwy do spraw rybołówstwa wyda wiążącą wytyczną określającą formularz, o którym mowa powyżej, po zasięgnięciu opinii samorządów województw i Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.”</p> <p>Uzasadnienie: Powyższe pozwoli na zwiększenie przejrzystości przepisów.</p>	Uwaga uwzględniona. Formularz zostanie opracowany przez MRiRW, uzgodniony przez wszystkie instytucje zarządzające po zasięgnięciu opinii pozostałych instytucji zaangażowanych w realizację RLKS (pozostałe SW i ARiMR)
118.	Art. 13 ust. 3	ARiMR	W art. 13 ust. 3 wskazano elementy (katalog otwarty), jakie winna zawierać umowa ramowa. Zwracamy uwagę, iż zgodnie z art. 23 projektu ustawy Rada Ministrów, w drodze	Uwaga nieaktualna w związku z rezygnacją z wydawania rozporządzeń.

			rozporządzenia określi m.in. szczegółowe wymagania, jakim powinna odpowiadać umowa ramowa. Mając to na względzie, proponujemy doprecyzowanie treści art. 13 ust. 3 poprzez wskazanie, że umowa ramowa winna odpowiadać także wymaganiom określonym w rozporządzeniu RM. <b>Uzasadnienie:</b> Doprecyzowanie zapisów w zakresie wymagań, jakim powinna odpowiadać umowa ramowa.	
119.	Art. 13 ust. 3	Polska Sieć LGD	Art. 13, pkt. 3 Umowa ramowa, oprócz wskazania wysokości środków oraz obowiązków, o których mowa w art. 33 ust. 5 rozporządzenia nr 1303/2013, zawiera w szczególności określenie: 1) terminu i miejsca realizacji LSR; 2) zasad realizacji LSR, w tym dokonywania wyboru operacji oraz grantobiorców w ramach realizacji projektów grantowych w rozumieniu art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz.....), zwanych dalej „projektami grantowymi” oraz projektów własnych LGD; <b>Uzasadnienie:</b> Opis trybu wyboru operacji grantowych i grantobiorców powinien znaleźć się w LSR i jako jej element podlegać ocenie przez Komisję wybierającą, a nie zostać narzucony zapisami umowy ramowej. To do kogo, na jakie cele i w jakiej wysokości środki będzie kierować LGD w ramach „grantu” powinno wynikać z diagnozy potrzeb obszaru i inicjatywy oddolnej, a procedura wyboru powinna być zgodna z zapisami art. 34 ust 3 lit. b., tym bardziej, iż w rezultacie to LGD jako Beneficjent ponosić będzie konsekwencje wynikające z realizacji ww. działań. Jeżeli procedura wyboru operacji i grantobiorców ma być	Uwaga częściowo uwzględniona  Przepis art. 13 (obecnie 14) ust. 3 wskazuje elementy umowy ramowej nie przesądzając, że muszą one być zdefiniowane ostateczne już w samym formularzu.  Uwaga uwzględniona w zakresie odniesienia do operacji własnych.

			jednakowa dla wszystkich LGD to nie może być ona jednym z kryteriów oceny (art. 6 ust. 2 pkt 1 lit. g). W ustawie nie pojawiają się projekty własne LGD.	
120.	Art. 13 ust. 3	SW Małopolskiego	proponuje się dodanie dodatkowego punktu - 6. „6. Sankcji w przypadku nie wywiązywania się ze zobowiązań wynikających z umowy.” Uzasadnienie: Mając na uwadze, iż dotychczasowe doświadczenia związane z działalnością LGD oraz kontrolą prawidłowości realizacji LSR wskazują na liczne uchybienia oraz nieprawidłowości, proponuje się wprowadzenie przepisów dotyczących sankcji przewidzianych dla LGD w przypadku nie wykonywania swoich zobowiązań. Umożliwi to sprawniejsze egzekwowanie obowiązujących przepisów prawa.	Wyjaśnienie. Art. 13 (obecnie 14) ust. 3 nie zawiera zamkniętego katalogów elementów umowy stąd nie ma przeszkód aby umowa zawierała także kary umowne o których mowa w kodeksie cywilnym.
121.	Art. 13 ust. 3; art. 21 ust. 5 pkt 1 lit. b i c, art. 21 ust. 5 pkt 3, art. 22 ust. 4	SW Zachodniopomorskiego	Odwołanie do nieistniejącego paragrafu	Uwaga uwzględniona
122.	Art. 13 ust. 3 pkt 2	SW Małopolskiego	uwaga redakcyjna art. 13 ust.3 pkt 2- brak podania pełnego brzmienia publikatora: ustawa z dnia 11 lipca 2014r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 została opublikowana w Dz. U. z 2014 r. poz. 1146).	Uwaga uwzględniona
123.	Art. 13 ust. 3 pkt. 2	SW Podlaskiego	Umowa ramowa, oprócz wskazania wysokości środków oraz obowiązków, o których mowa w art. 33 ust. 5 rozporządzenia nr 1303/2013, zawiera w szczególności określenie: ...	Jeśli chodzi o procedurę wyboru to wskazane jest jedynie, że umowa ramowa ma zawierać określenie tych zasad, co nie

			<p>zasad realizacji LSR, w tym dokonywania wyboru operacji oraz grantobiorców w ramach realizacji projektów grantowych w rozumieniu art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. ....), zwanych dalej „projektami grantowymi”;</p> <p>Uzasadnienie:</p> <p>Opis trybu wyboru operacji grantowych i grantobiorców powinien znaleźć się w LSR i jako jej element podlegać ocenie przez Komisję wybierającą, a nie zostać narzucony zapisami umowy ramowej. To do kogo, na jakie cele i w jakiej wysokości środki będzie kierować LGD w ramach „grantu” powinno wynikać z diagnozy potrzeb obszaru i inicjatywy oddolnej, tym bardziej, iż w rezultacie to LGD jako Beneficjent ponosić będzie konsekwencje wynikające z realizacji ww. działań.</p> <p>Jeżeli procedura wyboru operacji i grantobiorców ma być jednakowa dla wszystkich LGD to nie może być ona jednym z kryteriów oceny (art. 6 ust. 2 pkt 1 lit. g).</p>	<p>oznacza że będzie to elementem formularza, może i będzie to załącznik do umowy.</p>
124.	Art. 13 ust. 3 pkt 2	Podlaska Sieć LGD	<p><b>Treść projektu:</b></p> <p><b>Art. 13, ust. 3, pkt. 2</b> Umowa ramowa, oprócz wskazania wysokości środków oraz obowiązków, o których mowa w art. 33 ust. 5 rozporządzenia nr 1303/2013, zawiera w szczególności określenie:</p> <p>1) terminu i miejsca realizacji LSR;</p> <p>zasad realizacji LSR, w tym dokonywania wyboru operacji oraz grantobiorców w ramach realizacji projektów grantowych w rozumieniu art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. ....), zwanych dalej „projektami</p>	<p>Uwaga uwzględniona w zakresie operacji własnych.</p> <p>Jeśli chodzi o procedurę wyboru to wskazane jest jedynie że umowa ramowa ma zawierać co nie oznacza że będzie to elementem formularza, może to być załącznik do umowy.</p>

			<p>grantowymi”;</p> <p><b>Propozycja zmiany:</b></p> <p><b>Art. 13, pkt. 3</b> Umowa ramowa, oprócz wskazania wysokości środków oraz obowiązków, o których mowa w art. 33 ust. 5 rozporządzenia nr 1303/2013, zawiera w szczególności określenie:</p> <p>3) terminu i miejsca realizacji LSR;</p> <p>zasad realizacji LSR, w tym dokonywania wyboru operacji oraz grantobiorców w ramach realizacji projektów grantowych w rozumieniu art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. ....), zwanych dalej „projektami grantowymi” oraz projektów własnych LGD;</p> <p><b>Uzasadnienie:</b></p> <p>Opis trybu wyboru operacji grantowych i grantobiorców powinien znaleźć się w LSR i jako jej element podlegać ocenie przez Komisję wybierającą, a nie zostać narzucony zapisami umowy ramowej. To do kogo, na jakie cele i w jakiej wysokości środki będzie kierować LGD w ramach „grantu” powinno wynikać z diagnozy potrzeb obszaru i inicjatywy oddolnej, a procedura wyboru powinna być zgodna z zapisami art. 34 ust 3 lit. b., tym bardziej, iż w rezultacie to LGD jako Beneficjent ponosić będzie konsekwencje wynikające z realizacji ww. działań.</p> <p>Jeżeli procedura wyboru operacji i grantobiorców ma być jednakowa dla wszystkich LGD to nie może być ona jednym z kryteriów oceny (art. 6 ust. 2 pkt 1 lit. g).</p> <p>W ustawie nie pojawiają się projekty własne LGD.</p>	
125.	Art. 13 ust. 3 pkt. 2	Kujawsko-Pomorska Sieć LGD	<p>We wskazanym przepisie pojawiają się projekty grantowe wybór grantobiorców w ramach realizacji projektów grantowych a więc nomenklatura dotychczas nie stosowana w</p>	<p>Wyjaśnienie: zmiana nazwy, projekt grantowy to operacja parasolowa. Stosowna zmian</p>

			<p>innym dokumencie poza przytoczonym art. 35</p> <p>Dlaczego w ramach projektów grantowych będą wybierani grantodawcy a nie operacje? Czy chodzi o projekty parasolowe jak było w projekcie PROW?</p> <p>Czy projektem grantowym będą wszystkie operacje czy tylko te realizowane w ramach parasoli.? W innym punkcie projektowanej ustawy pojawia się powiem zapis o naborze LGD na operacje inne niż projekt grantowy.</p>	będzie dokonana w PROW.
126.	Art. 13 ust. 3 pkt 2	Krajowa Rada Izb Rolniczych	<p>Proponuje się następujące brzmienie pkt 2 w art. 13 ust. 3 przepisu:</p> <p>„2) zasad realizacji LSR, w tym dokonywania wyboru operacji oraz grantobiorców w ramach realizacji projektów grantowych w rozumieniu art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. poz. ....), zwanych dalej „projektami grantowymi” oraz projektów własnych LGD;”.</p> <p>W projekcie ustawie nigdzie nie uregulowano projektów własnych LGD. Wydaje się, że projekty własne mogą być alternatywą dla części projektów parasolowych z EFS, więc warto stworzyć podstawy prawne w ustawie aby była możliwość ich realizacji.</p>	Uwaga uwzględniona
127.	Art. 13 ust. 3 pkt 2	ARiMR	<p>Uregulowanie w ramach umowy ramowej kwestii związanych z oceną przez LGD spełniania warunków przyznania pomocy przez grantobiorców realizujących mikroprojekty w ramach operacji parasolowej.</p> <p><b>Uzasadnienie:</b></p> <p>Zgodnie z zapisami PROW 2014-2020 warunki przyznania pomocy muszą być spełnione również w ramach realizacji operacji parasolowej i podlegają weryfikacji w odniesieniu do odbiorców realizujących mikroprojekty.</p>	Uwaga nieuwzględniona, kwestie te będą zawarte w procedurach LGD zatwierdzanych przez SW.



			Mając na uwadze powyższe LGD wybierając grantobiorców i ich mikroprojekty powinna ocenić, czy spełniają oni warunki dostępu do pomocy. Regulacje w tym zakresie powinny się znaleźć w ramach umowy ramowej.	
128.	<b>Art. 13 ust. 3 pkt 3</b>	Związek Stowarzyszeń Pomorska Sieć Leader	<p>– należy przewidzieć wspólne zasady monitorowania realizacji LSR aby możliwa była wspólna analiza przynajmniej części danych o projektach i ich agregowanie do poziomu LGD, region, kraj,</p> <p>należy zagwarantować LGD bezpośredni dostęp do danych o stanie realizacji projektów w ramach wdrażania LSR, aby mogła ona mieć natychmiastowy wpływ na proces przebiegu weryfikacji wniosków i ich rozliczania, skoro ma odpowiadać za wdrożenie LSR – niezwykle istotne jest wprowadzenie wspólnego generatora który służyłby do opracowywania wniosków o dofinansowanie i pozwalał na gromadzenie i analizę danych zebranych w systemie obejmującym wdrażanie RLKS oraz ułatwiałby dalsze monitorowanie każdego projektu na każdym jego etapie i każdej LSR</p>	Nieuwzględniona bo dotyczy materii nieregulowanej w ustawie
129.	Art. 13 ust. 4	Polska Sieć LGD	Pytanie czy cała LSR będzie załącznikiem, bo znów każda zmiana będzie powodować zmianę umowy ramowej.	<p>Wyjaśnienie: Cała LSR stanowić będzie załącznik do umowy ramowej ale nie każda zmiana musi podlegać akceptacji samorządu województwa a tym samym wymagać zmiany umowy ramowej.</p> <p>Poza tym akceptacja przez samorząd województwa dotyczy może konkretnych zmian a nie ujednoliconego tekstu LSR.</p>

130.	Art. 14 ust. 1 pkt. 1	Kujawsko-Pomorska Sieć LGD	<p>„Program... przewiduje możliwość przyznawania pomocy na operacje w zakresie m.in. realizacji operacji w ramach lokalnych strategii rozwoju”.</p> <p>Mając na uwadze punkt opisany w wierszu powyżej powstaje pytanie czy w tym zapisie mieszczą się również projekty parasolowe (vel grantowe)? W całej ustawie nie ma żadnych zapisów odnoszących się konkretnie do projektów parasolowych. Czy, gdy mówi się w Ustawie o projektach grantowych to ma się na myśli projekty parasolowe?</p>	<p>Wyjaśnienie. Operacje parasolowe to samo co projekty grantowe. Stosowana zmiana dokonana również w projekcie PROW. Zmiana nazwy związana jest z koniecznością ujednolicenia pojęci z polityką spójności. Realizacja projektów grantowych mieści się w realizacji operacji w ramach LSR co wynika z art. 16 (obecnie 17) ust. 3</p>
131.	Art. 14 ust. 1 pkt 2	Polska Sieć LGD	W ust. 1 nie ma pkt 2-4, są b-d	Uwaga nieaktualna w związku z usunięciem ust. 1
132.	Art. 14 ust. 1 pkt 3	SW Łódzkiego	zapis „wdrażanie projektów współpracy” sugeruje się uzupełnić zgodnie z art. 35 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 „przygotowanie i wdrażanie projektów współpracy”	Uwaga nieaktualna w związku z usunięciem tego ust.
133.	Art. 15	Kujawsko-Pomorska Sieć LGD	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Należy wskazać kiedy LGD przysługuje wsparcie przygotowawcze, w sensie jak długo?</li> <li>• Czy złożenie LSR na konkurs dot. wyboru LGD i LSR = koniec wsparcia przygotowawczego?</li> </ul> <p>W art. 15 należałoby wskazać dodatkowo jakie koszty będą objęte wsparciem przygotowawczym lub też powołać się na artykuł 35, ust. 1, pkt. a) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1303/2013</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona ponieważ ustawa o RLKS nie reguluje zasad przyznawania pomocy</p> <p>Wyjaśnienie: Wsparcie przygotowawcze planuje się udzielać w formie zryczałtowanej w stałej kwocie i nie ma znaczenia na jakie koszty – kosztów kwalifikowalnych nie określa się. Jeśli chodzi o okres na jaki przyznane będzie wsparcie</p>

				<p>przygotowawcze to będzie to konsekwencja zależności pomiędzy przyznaniem wsparcia przygotowawczego a dokonaniem wyboru LSR.</p> <p>Przyznanie pomocy w ramach wsparcia przygotowawczego będzie przedmiotem rozporządzenia wydanego na podstawie ustawy o PROW, lub na podstawie innych przepisów w zależności od regulacji danego EFSI.</p>
134.	Art. 15	SW Małopolskiego	<p>w art.15 dodanie po ust. 3 kolejnego ustępu:          „4. Samorządy województw mają możliwość zawężenia przedziałów, w obrębie wartości progowych, o których mowa w ust.1 pkt 1”          Uzasadnienie:          Konieczne jest dostosowanie wielkości LGD do specyfiki poszczególnych województw.          Mechanizm ten nie będzie naruszał wynegocjowanych z KE wartości brzegowych – nie mniej niż 30 000 mieszkańców i nie więcej niż 150 000 mieszkańców na obszarze 1 LGD.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Dalsze zawężanie wartości progowych odnośnie liczby mieszkańców wymagałoby zgody KE z uwagi na art. 33 ust. 6 rozporządzenia 1303/2013. Wprowadzono dodatkowy obszar określania kryteriów – charakterystyka obszaru, gdzie będą mogły być wzięte pod uwagę kwestie wielkości obszaru czy jego potencjału.</p>
135.	Art. 15 ust. 1	Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich	<p>Uwaga: Niewłaściwy odnośnik. Warunki, jakie ma spełnić partnerstwo w rozumieniu RLKS (czyli LGD, które jest formą partnerstwa publiczno-społecznego), jest opisane w art. 32 przywołanego rozporządzenia – przy czym tego warunku nie powinno się wymagać już na etapie ubiegania się o wsparcie przygotowawcze bo wtedy partnerstwo się dopiero tworzy.</p>	<p>uwaga nieaktualne ze względu na usunięcie ust.          Zasady udzielania wsparcia przygotowawczego będą regulowane w przepisach właściwych dla poszczególnych</p>

			Art. 5 mówi o partnerstwie w zarządzaniu programem, a nie partnerstwie lokalnym (LGD), to są dwie zupełnie różne rzeczy. Ten punkt powinien zostać wykreślony, bo nie da się go poprawić.	funduszy EFSI.
136.	Art. 15 ust. 1	ARiMR	W art. 15 ust. 1 projektu ustawy błędnie odesłano do art. 24 ust. 1. Przepis art. 24 nie zawiera ust. 1. <b>Proponowane brzmienie przepisu:</b> „1. (...) przepisach ustawy i przepisach wydanych na podstawie art. 24 pkt 1 (...)” <b>Uzasadnienie:</b> Poprawienie błędnego odesłania.	Uwaga nieaktualna w związku z usunięciem delegacji do wydania rozporządzenia
137.	Art. 15 ust. 1 pkt 1	ARiMR	Na końcu treści zawartej w pkt 1 w ust. 1 art. 15 wykreślić należy kropkę. <b>Proponowane brzmienie przepisu:</b> „(...) i nie więcej niż 150 tys. mieszkańców;” <b>Uzasadnienie:</b> Uwaga redakcyjna.	Uwaga nieaktualna ze względu na usunięcie ust. Zasady udzielania wsparcia przygotowawczego będą regulowane w przepisach właściwych dla poszczególnych funduszy EFSI.
138.	Art. 15 ust. 1 pkt 1	SW Mazowieckiego	Proponujemy dokładnie określić termin obliczenia liczby mieszkańców zamieszkujących dany obszar oraz wskazać sposób jej dokumentowania. <b>Uzasadnienie:</b> Z uwagi na fakt, że liczba mieszkańców poszczególnych miejscowości ulega ciągłym zmianom, konieczne jest doprecyzowanie terminu jej obliczania. Konieczne jest również wskazanie sposobu dokumentowania liczby mieszkańców, zwłaszcza w kontekście zmiany zasad związanych z obowiązkiem meldunkowym.	uwaga uwzględniona poprzez dodanie ust. 3 w art. 5 zgodnie z którym liczbę mieszkańców ustala się według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. na podstawie wynikowych informacji statystycznych, ogłaszanych, udostępnianych lub rozpowszechnianych zgodnie z przepisami o statystyce publicznej..
139.	Art. 15 ust. 1 pkt	SW Małopolskiego	zmiana zapisu poprzez dodanie informacji o kryterium regionalnym.	Uwaga nieuwzględniona ponieważ byłoby to niezgodne z

	1		<p>„Kryterium, o którym mowa powyżej, może ulec zmianie w przypadku wprowadzenia kryterium regionalnego w tym zakresie przez samorząd województwa.”</p> <p>Uzasadnienie: Zmiana wartości progowych zgodnie z specyfiką obszaru – województwa. Uzasadnienie zgodnie z pismami SWM z dnia: 05.06.2014r., 05.08.2014r. (skan pism w załączeniu do tabeli).</p>	<p>art. 33 ust. 6 rozporządzenia nr 1303/2013 (komisja może przyjąć lub zmienić te limity (10.000 - 150 000) w decyzji akceptującej lub zmieniającej odpowiednio umowę partnerstwa). Zmiana limitów na 30 000 – 150 000 została zatwierdzona przez KE w umowie partnerstwa.</p> <p>Wprowadzono dodatkowy obszar określania kryteriów – charakterystyka obszaru, gdzie będą mogły być wzięte pod uwagę kwestie wielkości obszaru czy jego potencjału.</p>
140.	Art. 15 ust. 1 pkt. 1	Kujawsko-Pomorska Sieć LGD	Zapis jest nieprecyzyjny i rodzi pytanie czy LGD działająca na obszarze wiejskim wokół miasta powyżej 20 tys. mieszkańców będzie mogła w swojej LSR objąć również obszar tego miasta, czy jednak będą musiały być tworzone nowe „LGD miejskie” ?	Uwaga nieaktualna ze względu na usunięcie ust. Zasady udzielania wsparcia przygotowawczego będą regulowane w przepisach właściwych dla poszczególnych funduszy EFSI.
141.	Art. 15 ust. 1 pkt 1	Polska Sieć LGD	Musi być jasno określone czy obszar miasta musi być dzielnicą, bo jeśli nie – to zapisy dzielnicy lub grupy dzielnic jest niepotrzebny. I warto zaznaczyć, że w przypadku miast, to może być jedna gmina	Uwaga uwzględniona
142.	Art. 15 ust. 1 pkt 2	SW Świętokrzyskiego	zapis jest nieprecyzyjny i proponuje się jego przereformowanie. Chodzi zwłaszcza o doprecyzowanie lub usunięcie trzeciego członu zdania w brzmieniu: w każdej gminie objętej obszarem o którym mowa w pkt 1. Przepis w obecnym brzmieniu można odczytać jako obowiązek tworzenia oddzielnego partnerstwa w każdej gminie.	Uwaga nieaktualna ze względu na usunięcie ust. 1

143.	Art. 15 ust. 1 pkt 2	SW Małopolskiego	<p>proponuje się doprecyzować zapis – czy chodzi o zapewnienie trójsektorowości czy partnerstwa. Czy wszystkie gminy muszą wejść w skład partnerstwa. Jaki dokument potwierdza partnerstwo przy ubieganiu się o wsparcie przygotowawcze.</p> <p><b>Uzasadnienie:</b> Powyższe pozwoli na zwiększenie przejrzystości przepisów.</p>	<p>Uwaga nieaktualna ze względu na usunięcie ust. 1.</p> <p>Zasady udzielania wsparcia przygotowawczego będą regulowane w przepisach właściwych dla poszczególnych funduszy EFSI.</p>
144.	Art. 15 ust. 1 pkt 2	Polska Sieć LGD	<p>podmiot ubiegający się o pomoc zapewnia partnerstwo jst, partnerów społecznych i gospodarczych, w każdej gminie objętej obszarem, o którym mowa w pkt 1, a wszystkie gminy objęte obszarem, o którym mowa w pkt 1, wchodzi w skład tego partnerstwa.</p> <p><b>Uzasadnienie:</b> Art. 5 rozporządzenia 1303/2013 mówi o partnerstwie w zarządzaniu programem czy umowie partnerstwa, a nie partnerstwie lokalnym. Nie można stosować odnośnika do art. 5, który nie dotyczy partnerstw lokalnych a partnerstwa na poziomie tworzenia dokumentów, monitorowania, wdrażania itp... programów lub całości programów, które obejmuje umowa partnerstwa. Art. 5 to inny poziom partnerstwa i jest to tam jasno zapisane „1. <u>W odniesieniu do umowy partnerstwa i każdego programu</u> państwo członkowskie organizuje, zgodnie z jego ramami instytucjonalnymi i prawnymi, partnerstwo z właściwymi instytucjami regionalnymi i lokalnymi. Partnerstwo obejmuje także następujących partnerów...”. LSR nie jest umową partnerstwa ani programem.</p> <p><b>I/lub:</b> Niewłaściwy odnośnik! Warunki, jakie ma spełnić partnerstwo w rozumieniu RLKS (czyli LGD, które jest formą partnerstwa publiczno-społecznego), jest opisane w art. 32 przywołanego rozporządzenia – przy tego warunku nie</p>	<p>Uwaga nieaktualna ze względu na usunięcie ust.</p> <p>Zasady udzielania wsparcia przygotowawczego będą regulowane w przepisach właściwych dla poszczególnych funduszy EFSI.</p>

			<p>powinno się wymagać już na etapie ubiegania się o wsparcie przygotowawcze bo wtedy partnerstwo się dopiero tworzy.</p> <p>Art. 5 mówi o partnerstwie w zarządzaniu programem, a nie partnerstwie lokalnym (LGD), to są dwie zupełnie różne rzeczy! Ten punkt powinien zostać wykreślony, bo nie da się go poprawić.</p> <p><b>I/lub:</b></p> <p>Dla małych gmin może być trudno pozyskać partnerów gospodarczych i społecznych.</p>	
145.	Art. 15 ust. 1 pkt 2	Dolnośląska Sieć Partnerstw LGD	<p><b>Treść projektu:</b></p> <p>Art. 15. 1.</p> <p>2) podmiot ubiegający się o pomoc zapewnia partnerstwo, o którym mowa w art. 5 ust. 1 lit. a i brozporządzenia nr 1303/2013 , w każdej gminie objętej obszarem, o którym mowa w pkt 1, a wszystkie gminy objęte obszarem, o którym mowa w pkt 1, wchodzą w skład tego partnerstwa.</p> <p><b>Propozycja zmiany:</b></p> <p>Art. 15. 1.</p> <p>2) podmiot ubiegający się o pomoc zapewnia partnerstwo jst, partnerów społecznych i gospodarczych, w każdej gminie objętej obszarem, o którym mowa w pkt 1, a wszystkie gminy objęte obszarem, o którym mowa w pkt 1, wchodzą w skład tego partnerstwa.</p> <p><b>Uzasadnienie:</b></p> <p>Art. 5 rozporządzenia 1303/2013 mówi o partnerstwie w zarządzaniu programem czy umowie partnerstwa, a nie partnerstwie lokalnym. Nie można stosować odnośnika do art. 5, który nie dotyczy partnerstw lokalnych a partnerstwa na poziomie tworzenia dokumentów, monitorowania, wdrażania itp... programów lub całości programów, które obejmuje umowa partnerstwa. Art. 5 to inny poziom partnerstwa i jest to tam jasno zapisane „1. <u>W odniesieniu do umowy</u></p>	<p>Uwaga nieaktualna ze względu na usunięcie ust. 1.</p> <p>Zasady udzielania wsparcia przygotowawczego będą regulowane w przepisach właściwych dla poszczególnych funduszy EFSI.</p>

			partnerstwa i każdego programu państwo członkowskie organizuje, zgodnie z jego ramami instytucjonalnymi i prawnymi, partnerstwo z właściwymi instytucjami regionalnymi i lokalnymi. Partnerstwo obejmuje także następujących partnerów...”. LSR nie jest umową partnerstwa ani programem.	
146.	Art. 15 ust. 1 pkt. 2	Kujawsko-Pomorska Sieć LGD	Zapis powinien dotyczyć powołania na artykuł 32 ust. 2 pkt. b rozporządzenia 1303/2013	Uwaga nieaktualna ze względu na usunięcie ust. 1 Zasady udzielania wsparcia przygotowawczego będą regulowane w przepisach właściwych dla poszczególnych funduszy EFSI.
147.	Art. 15 ust. 3	SW Małopolskiego	proponuje się usunięcie powyższego ustępu. Uzasadnienie: Powyższy zapis ogranicza dostęp nowopowstałym LGD, nieposiadającym doświadczenia, co może wpłynąć na ograniczenie dostępu do wsparcia przygotowawczego oraz w późniejszym etapie konkurencyjność.	Uwaga uwzględniona poprzez zrezygnowanie z regulowania tej kwestii w projektowanej ustawie. Zasady udzielania wsparcia przygotowawczego będą regulowane w przepisach właściwych dla poszczególnych funduszy EFSI.
148.	Art. 15 ust 3	Kujawsko-Pomorska Sieć LGD	Jakim aktem prawnym/dokumentem zostaną określone kryteria wyboru w ramach wsparcia przygotowawczego. W art. 23 mowa jest o rozporządzeniu Rady Ministrów w zakresie warunków, trybu i kryteriów wyboru LSR. Czy ten artykuł dotyczy również zakresu wsparcia przygotowawczego? Ponadto skoro w projekcie PROW 2014-2020 mówi się, „Z uwagi na znaczne pokrycie obszaru kwalifikującego się do objęcia działaniem LEADER przez LGD wybrane do realizacji LSR w ramach PROW 2007-2013 nie przewiduje się wsparcia	Proponuje się ograniczyć w ustawie o RLKS do wskazania jako mechanizmu koordynacji przyznawanie pomocy tylko z jednego EFSI oraz wspólnych kryteriów dostępu (takich samych jak dla wyboru LSR). Szczegółowe warunki będą określone w poszczególnych EFSI. Oznacza to usunięcie ust. 3 w art. 15 (obecnie 16) oraz



			<p>w ramach Pakietu startowego LEADER dedykowanego jedynie dla obszarów niemających dotąd doświadczenia w realizacji LSR” ze wsparcia będą mogły korzystać LGD obecnie wdrażające LSR a więc mające doświadczenie. Jak zatem różnicowane będzie to doświadczenie, jakimi parametrami?</p>	<p>usunięcie pkt 1 w art. 24. Takie rozwiązanie pozwoli na uruchamianie wsparcie przygotowawczymi zgodnie z zapotrzebowaniem i zaawansowaniem wdrażania programów z poszczególnych funduszy</p>
149.	Art. 15 ust. 3	Związek Stowarzyszeń Pomorska Sieć Leader	<p>należy doprecyzować co oznacza używane w przepisie pojęcie „jakości koncepcji rozwoju lokalnego obszaru, na którym podmiot zamierza realizować LSR” – sugerujemy, aby kryterium wyboru dotyczyło jakości koncepcji prac nad strategią rozwoju lokalnego, gdyż wsparcie przygotowawcze ma umożliwić przygotowanie się do ubiegania się o pomoc na wybór LSR, prawdopodobne jest więc to, że koncepcja rozwoju obszaru nie będzie jeszcze znana na etapie wnioskowania o wsparcie przygotowawcze, lub przedstawiona koncepcja nie będzie się opierała na wynikach przeprowadzonej uspołecznionej diagnozy i partycypacyjnych metod planowania, co jest kluczowym elementem podejścia Leader</p>	<p>Proponuje się ograniczyć w ustawie o RLKS do wskazania jako mechanizmu koordynacji przyznawanie pomocy tylko z jednego EFSI oraz wspólnych kryteriów dostępu. Szczegółowe warunki będą określone w poszczególnych EFSI. Oznacza to usunięcie ust. 3 w art. 15 (obecnie 16) oraz usunięcie pkt 1 w art. 24.</p>
150.	Art. 16 ust. 1	Kujawsko-Pomorska Sieć LGD	<p>„Pomoc w ramach zakresu, o którym mowa w art. 14 ust.1 pkt. jest przyznawana, jeżeli są spełnione warunki przyznania tej pomocy wynikające z <b>właściwych programów</b>”</p>	<p>Proponuje się uwzględnić poprzez dodanie w art. 17 przepisu o tym że przyznawanie pomocy odbywa się zgodnie z odrębnymi przepisami dla poszczególnych EFSI z zastrzeżeniem przepisów projektowanej ustawy.</p>
151.	Art. 16 ust. 2 oraz Art. 21	SW Podlaskiego	<p>Art. 16 ust. 2 odnosi się do pojedynczego projektu, a powinien odnosić się do całego naboru. Proponuje się dodanie zapisu „... dokonywania wyboru operacji w ramach naboru ...” . Uzasadnienie:</p>	<p><b>Uwaga nieuwzględniona.</b> Każdy projekt musi być oceniony pod kątem spełniania warunków udzielenia wsparcia (a więc także</p>

	ust. 4		<p>Odmowa przyznania pomocy z powodu naruszenia przepisów przy wyborze operacji może być polem do nadużyć. Rada celowo może doprowadzić do złamania przepisów, by nie przyznać dotacji konkretnemu projektowi.</p> <p>Art. 21 ust 4 - Należałoby uzupełnić zapis o „oraz unieważnienie naboru”.</p> <p>Uzasadnienie: W przypadku dokonania wyboru operacji niezgodnie z wymaganiami należy unieważnić cały nabór, a nie odmówić przyznania pomocy wyłącznie jednemu wnioskodawcy.</p>	<p>czy został wybrany w sposób prawidłowy przez LGD). W zależności od stwierdzonych nieprawidłowości samorząd województwa będzie decydował czy dotyczą one całego naboru (a w konsekwencji odmowa udzielenia wsparcia dotyczyć będzie wszystkich wnioskodawców) czy też stanowi to nieprawidłowość w odniesieniu do konkretnego projektu.</p>
152.	Art. 16 ust. 2	SW Małopolskiego	<p>proponuje się zmianę zapisu na: „2. Pomoc w ramach zakresu, o którym mowa w art. 14 ust. 1 pkt 2 nie przyznaje się, jeżeli podczas dokonywania wyboru operacji: (...)”</p> <p>Uzasadnienie: Powyższe pozwoli na zwiększenie przejrzystości przepisów.</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Ten przepis zostanie usunięty z art. 16 a nieprawidłowości przy wyborze będą skutkować odmową pomocy wszystkim wnioskodawcom (czyli regulacja w obecnym art. 232).</p>
153.	Art. 16 ust. 3	Podlaska Sieć LGD	<p><b>Art. 16, pkt 3</b> Pomoc w ramach zakresu, o którym mowa w art. 14 ust. 1 pkt 2, może być przyznana LGD, która jest stroną umowy ramowej, na projekt grantowy. Przepisów ust. 1 pkt 1 i ust. 2 nie stosuje się.</p> <p>Zapisi zupełnie niezrozumiałe</p>	<p>Uwaga uwzględniona, dodano przepis o stosowaniu do projektów grantowych art. 35 i 36 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. poz. 1146) oraz doprecyzowano zasady wyboru operacji własnych. Ponadto wskazano, iż przepisy ust. 1 pkt 1 i ust. 2 stosuje się do wyboru grantobiorców, a nie projektów grantowych.</p>

154.	Art. 16 ust. 3	Dolnośląska Sieć Partnerstw LGD	<p><b>Treść projektu:</b> Pomoc w ramach zakresu, o którym mowa w art. 14 ust. 1 pkt 2, może być przyznana LGD, która jest stroną umowy ramowej, na projekt grantowy. Przepisów ust. 1 pkt 1 i ust. 2 nie stosuje się.</p> <p><b>Propozycja zmiany:</b> Art. 16 ust. 3. Pomoc w ramach zakresu, o którym mowa w art. 14 ust. 1 pkt 2, może być przyznana LGD, która jest stroną umowy ramowej, na projekt grantowy.</p> <p><b>Uzasadnienie:</b> Ust. 3 proponuje nie stosować się do jednakowych zasad oceny projektów grantowych i innych, co jest niezrozumiałe. Ponadto kolejny ustęp tego art. Ust. mówi, że „4. Pomoc na projekt grantowy nie przysługuje, jeżeli LGD dokonała wyboru grantobiorców niezgodnie z wymaganiami określonymi w art. 34 ust. 3 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013”. Odwołanie się do art. 34 ust. 3 lit b jest w zanegowanym wcześniej ust. 2. Zatem zapisy są sprzeczne, ponieważ ust, 3 znosi wskazaną tam zasadę, a ust 4 ją nakazuje.</p>	Uwaga uwzględniona, dodano przepis o stosowaniu do projektów grantowych art. 35 i 36 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. poz. 1146) oraz doprecyzowano zasady wyboru operacji własnych. Ponadto wskazano, iż przepisy ust. 1 pkt 1 i ust. 2 stosuje się do wyboru grantobiorców, a nie projektów grantowych.
155.	Art. 16 ust 3	Krajowa Rada Izb Rolniczych	Przepis budzi wątpliwości, jest niejasny – dlatego należy go doprecyzować lub wykreślić	Uwaga uwzględniona, dodano przepis o stosowaniu do projektów grantowych art. 35 i 36 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. poz. 1146) doprecyzowano zasady wyboru grantobiorców oraz operacji własnych. Ponadto wskazano, iż przepisy ust. 1 pkt 1

				i ust. 2 stosuje się do wyboru grantobiorców, a nie projektów grantowych.
156.	Art. 16 ust. 3	Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich	Uwaga: To jest zupełnie niezrozumiałe. Dlaczego rada wybierając operacje musi stosować rozporządzenie 1303/2013, a przy wyborze projektów grantowych nie musi go stosować? (w szczególności art. 32 ust. 2 b mówiącego o zakresie dominacji sektora publicznego lub innej grupy interesu na poziomie organu decyzyjnego partnerstwa? (czyli NIE TYLKO przy wyborze operacji/projektów)	Uwaga uwzględniona, dodano przepis o stosowaniu do projektów grantowych art. 35 i 36 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. poz. 1146), doprecyzowano zasady wyboru grantobiorców oraz operacji własnych. Ponadto wskazano, iż przepisy ust. 1 pkt 1 i ust. 2 stosuje się do wyboru grantobiorców, a nie projektów grantowych.
157.	Art. 16 ust. 4	SW Małopolskiego	proponuje się zmianę zapisu na: „Pomoc na projekt grantowy w rozumieniu ustawy wdrożeniowej nie przysługuje, jeżeli LGD dokonała wyboru grantobiorców niezgodnie z wymaganiami określonymi w art. 34 ust. 3 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013.” Uzasadnienie: Powyższe pozwoli na zwiększenie przejrzystości przepisów.	Uwaga uwzględniona poprzez wskazanie, iż przepisy ust. 1 pkt 1 i ust. 2 stosuje się do wyboru grantobiorców, a nie projektów grantowych.
158.	Art. 17-24	SW Małopolskiego	przepisy zbyt szczegółowe jak na ustawę. Należy przenieść do rozporządzeń wykonawczych w ramach poszczególnych EFSI wydanych na podstawie art.24	Uwaga nieuwzględniona, ponieważ zrezygnowano z rozporządzeń wykonawczych
159.	Art. 17 ust. 2	SW Małopolskiego	proponuje się doprecyzowanie powyższego ustępu: „2. Pomoc w ramach zakresu, o którym mowa w art. 14 ust. 1 pkt 4, jest przyznawana do wysokości środków, o których	Częściowo uwzględniona poprzez wskazanie, iż pomoc w ramach przedmiotowego zakresu

			<p>mowa w art. 33 ust. 5 rozporządzenia nr 1303/2013, przewidzianych w umowie ramowej, z uwzględnieniem art. 35 ust. 2 rozporządzenia nr 1303/2013 .”</p> <p><b>Uzasadnienie:</b> Powyższe pozwoli na zwiększenie przejrzystości przepisów.</p>	<p>przyznawana będzie do wysokości środków przewidzianych w umowie ramowej dla wsparcia w tym zakresie, a nie do wysokości wsparcia, o którym mowa w art. 33 ust. 5 (bo to cała kwota na cały LSR) a nie tylko na koszty bieżące i aktywizację</p>
160.	Art. 18 ust. 1 pkt 2, Art. 19 ust. 1, Art. 20	ARiMR	<p>W przepisach obok projektów grantowych należy uwzględnić również projekty własne LGD.</p> <p><b>Uzasadnienie:</b> Projekty własne LGD podobnie jak projekty grantowe nie będą podlegały ogłoszeniu w trybie przewidzianym dla pozostałych operacji, nie będą one składane do samorządu województwa za pośrednictwem LGD, nie będą podlegały wykonywanej przez LGD ocenie zgodności z LSR i wyborowi.</p>	<p>uwaga uwzględniona</p>
161.	Art. 18 ust. 2	SW Świętokrzyskiego	<p>proponuje się skrócić terminy w następujący sposób: nie wcześniej niż 30 dni i nie później niż 14 dni przed planowanym terminem rozpoczęcia biegu terminu składania wniosków.</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p>
162.	Art. 18 ust. 2	Polska Sieć LGD	<p>... „w prasie o zasięgu krajowym lub regionalnym”</p> <p>Czy to konieczne?</p> <p><b>Uzasadnienie:</b> Realizacja LSR dotyczy obszarów mniejszych niż regionalne. Także Internet jest dziś powszechniejszym środkiem przekazu niż prasa.</p>	<p>Uwaga uwzględniona, usunięto wymóg umieszczenia ogłoszenia w prasie</p>
163.	Art. 18 ust. 2	Kujawsko-Pomorska Sieć LGD	<p>Wskazany termin ogłoszenia naboru <i>nie wcześniej niż 60 dni i nie później niż 30 dni przed rozpoczęciem naboru</i> w przypadku ogłoszenia LGD a więc jak wskazano w pkt. 2) na operacje inne niż projekt grantowy jest zbyt długi.</p>	<p>uwaga uwzględniona</p>

			<p>W przypadku gdy w ramach naboru nie wszystkie środki zostaną wykorzystane LGD długo będzie musiała czekać aby je móc znów wydatkować.</p> <p>Jak pokazują dzisiejsze doświadczenia w ciągu 30 dni LGD może mieć już ogłoszony, a nawet fizycznie przeprowadzony nabór i przekazane dokumenty do oceny przez Radę.</p> <p>Wiadomo też, że Wnioskodawcy do projektów siadają w ostatnim momencie i nawet dokumenty, na które długo się oczekuje zbierają w ostatniej chwili lub na uzupełnieniach.</p>	
164.	Art. 18 ust. 3	SW Wielkopolskiego	<p>W art. 18 ust 3 proponujemy zminimalizować ilość informacji umieszczanych w ogłoszeniu o naborze wniosków wykreślając pkt. 2 oraz 3. W zamian postulujemy w ogłoszeniu umieścić informację o adresie strony internetowej na której się te informacje znajdują. Ogłoszenie będzie dzięki temu bardziej czytelne i zrozumiałe dla potencjalnego Beneficjenta.</p>	Uwaga uwzględniona poprzez usunięcie wymogu zamieszczenia ogłoszenia w prasie
165.	Art. 18 ust. 3 pkt 1 lit. a	Polska Sieć LGD	<p>Czy może być termin „bezterminowy”, gdyby LGD chciała zastosować nabór ciągły dla całości lub części LSR?</p>	Uwaga nieuwzględniona, z uwagi na konieczność zaplanowania wydatków a także pracy w SW konieczne jest określenie terminów naboru.
166.	Art. 18 ust. 3 pkt 2	SW Świętokrzyskiego	<p>ogłoszenie o naborze wniosków: proponuje się usunąć z treści ogłoszenia o naborze wniosków informacji o warunkach przyznania pomocy (podpunkt a). Warunki przyznania pomocy powinny być publikowane na stronach internetowych Instytucji wdrażających i LGD.</p>	Uwaga uwzględniona poprzez usunięcie wymogu zamieszczenia ogłoszenia w prasie
167.	Art. 18 ust. 3 pkt. 2 lit. a	SW Podlaskiego	<p>Należałoby zmodyfikować zapis o „warunki przyznania pomocy poprzez wskazanie miejsca udostępnienie informacji”</p> <p>Uzasadnienie: W celu uniknięcia rozbudowania treści ogłoszenia proponuje się w ogłoszeniu wskazać miejsce udostępnienia</p>	Uwaga uwzględniona poprzez usunięcie wymogu zamieszczenia ogłoszenia w prasie oraz dodano wymóg wskazania miejsca składania wniosków.

			szczegółowych informacji dotyczących naboru (np. adres www, siedziba LGD, siedziba SW).	
168.	Art. 18 ust. 3 pkt 2 lit. b	Kujawsko-Pomorska Sieć LGD	<p>W ogłoszeniu o naborze powinna być jedynie informacja o miejscu udostępniania wymaganych dokumentów, potwierdzających spełnienie warunków przyznania pomocy oraz kryteriów wyboru operacji.</p> <p>Ilość kryteriów będzie zróżnicowana w poszczególnych LGD obszerność ich opisu również to niewątpliwie przełoży się na wysokie koszty związane z publikacją ogłoszenia w prasie. Czy wydatek będzie zatem racjonalny?</p> <p>Ponadto obszerność ogłoszenia spowoduje, że znikną z pola widzenia Beneficjentowi najważniejsze kwestie: termin, miejsce, forma pomocy, pula środków, etc.</p>	Uwaga uwzględniona poprzez usunięcie wymogu zamieszania ogłoszenia w prasie
169.	Art. 19	SW Małopolskiego	<p>brak informacji jak procedować wnioski grantowe. Brak informacji o możliwości odwołania wnioskodawcy od decyzji LGD w sprawie wyboru wniosków do operacji grantowych.</p> <p>Brak wskazań jakie elementy powinna zawierać procedura dotycząca wyboru projektów realizowanych w ramach operacji grantowych. Ponadto, proponuje się wprowadzenie zapisu wskazującego odwołanie do rozporządzenia dotyczącego projektów grantowych.</p> <p>Uzasadnienie: Powyższe pozwoli na zwiększenie przejrzystości przepisów.</p>	Uwaga częściowo uwzględniona poprzez propozycję odesłania do art. 35 i 36 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146). Powyższe pozwoli na rezygnację z rozporządzenia wykonawczego co również było postulowane w ramach konsultacji społecznych.
170.	Art. 19	SW Małopolskiego	<p>zapisy sprzeczne z art. 20 – dotyczy składania wniosków. Proponuje się doprecyzowanie zapisów.</p> <p>Uzasadnienie: Powyższe pozwoli na zwiększenie przejrzystości przepisów.</p>	Uwaga uwzględniona. Usunięcie składania za pośrednictwem LGD wniosków o płatność oraz skorygowanie, że wnioski o przyznanie pomocy składa się w LGD.

171.	Art. 19 ust. 1	SW Wielkopolskiego	W art. 19 ust 1 proponuję doprecyzowanie celu w jakim wnioski o płatność będzie składany do SW za pośrednictwem LGD. Czy w założeniach ustawy LGD ma dokonać wstępnej oceny formalnej wniosku o płatność (m.in. weryfikacji załączników). Składanie wniosku o płatność do SW za pośrednictwem LGD może powodować zbędne wydłużenie czasu na weryfikację ww. dokumentu.	Uwaga uwzględniona. Usunięcie składania za pośrednictwem LGD wniosków o płatność oraz skorygowanie, że wnioski o przyznanie pomocy składa się w LGD.
172.	Art. 19 ust. 1	SW Małopolskiego	proponuje się usunięcie z zapisu słów „(...) oraz wniosków o płatność”. Uzasadnienie: Brak określonych kompetencji LGD w zakresie weryfikacji wniosku o płatność i skrócenie terminu na złożenie wniosku o płatność przez beneficjenta oraz jednoczesne wydłużenie okresu oceny wniosku. W celu zagwarantowania kompletności składanej przez beneficjentów dokumentów oraz z uwagi na fakt, iż powyższa dokumentacja niejednokrotnie zawiera dane wrażliwe, niezasadne wydaje się włączenie w proces obsługi wniosku o płatność kolejnego podmiotu. Ponadto pracownicy samorządu województwa w momencie składania przez beneficjenta wniosku o płatność mają możliwość dokonania wstępnej weryfikacji kompletności dokumentacji i udzielenia rzetelnych informacji beneficjentom. Stąd proponuje się, aby wniosek o płatność składany był bezpośrednio do samorządu województwa.	Uwaga uwzględniona. Usunięcie składania za pośrednictwem LGD wniosków o płatność oraz skorygowanie, że wnioski o przyznanie pomocy składa się do LGD.
173.	Art. 19 ust. 1	SW Podlaskiego	Wniosek o przyznanie pomocy oraz wniosek o płatność w ramach zakresu, o którym mowa w art. 14 ust. 1 pkt 2, na operację inną niż projekt grantowy składa się za pośrednictwem LGD, która jest stroną umowy ramowej, do samorządu województwa. Uzasadnienie: Proponuje się usunąć zapis dotyczący wniosku o płatność. Nie ma potrzeby składania wniosków o płatność za	Uwaga uwzględniona. Usunięcie składania za pośrednictwem LGD wniosków o płatność oraz skorygowanie, że wnioski o przyznanie pomocy składa się w LGD.



			pośrednictwem LGD, niepotrzebnie wydłuży to czas weryfikacji i wypłacania środków, skoro umowa ma być zawierana bezpośrednio z SW, to i wnioski o płatność również powinny być składane do SW. Ponadto zapis ten uniemożliwi wywiązanie się z obowiązku prowadzenia procesu obsługi wniosku o płatność w ramach systemu informatycznego – UP Rozdział 4 <i>Zarys centralnego systemu komunikacji elektronicznej z beneficjentami</i> oraz stoi w sprzeczności z postulowanym przez KE wprowadzaniem uproszczeń administracyjnych dla beneficjentów.	
174.	Art. 19 ust. 1	Polska Sieć LGD	<p>Czyli również wnioski o płatność składane będą przez Beneficjentów do LGD. Pytanie co LGD może z nimi zrobić? Czy ma je jedynie przekazać do UM? Jaki jest cel takiego zapisu i jaki zakres działania LGD?</p> <p><b>I/lub:</b> Art. 19. 1. Wniosek o przyznanie pomocy na operację inną niż projekt grantowy składa się za pośrednictwem LGD, która jest stroną umowy ramowej, do samorządu województwa.</p> <p><b>Uzasadnienie:</b> Jaki jest cel zapisu o obowiązku składania wniosku o płatność przez Beneficjenta za pośrednictwem LGD? Jaki byłby zakres działania LGD w tym obszarze? Czy jest jakieś uzasadnienie tego zapisu, które równoważyłoby kolejne wydłużenie procedury wdrażania środków LSR. W przytaczanych przez LGD-y przykładach z procedur w euroregionach absurdalnie wydłużało to procedurę do 1-2 lat.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Wykreślono wniosek o płatność.</p>
175.	Art. 19 ust. 1	Kujawsko-Pomorska Sieć LGD	Czy zapis oznacza, że Wniosek o płatność Beneficjenci (projektów innych niż projekt grantowy/ nieparasolowych?) mają składać za pośrednictwem LGD? Czy LGD będzie zatem również stroną umowy z Beneficjentem i organem uprawnionym do kontroli? Jakie obowiązki będzie miała LGD w związku z otrzymywaniem od Beneficjentów Wniosków o	Uwaga uwzględniona poprzez usunięcie pośrednictwa LGD w zakresie wniosków o płatność

			<p>płatność, które i tak przekazuje dalej do SW?  Czyżby tylko potwierdzanie dokumentów finansowych za zgodność z oryginałem i przystawianie pieczętki: „Przedstawiono do refundacji” oraz zawożenie dokumentacji do SW przez co wzrosną koszty bieżące? Czy też LGD weryfikuje WoP i wzywa wnioskodawcę do uzupełnień jak w parasolu a potem wysyła do SW wnioski kompletne do refundacji a SW podpisuje jedynie zlecenie płatności?  Czy termin wpływu wniosku o płatność do LGD będzie oznaczał zachowanie terminu złożenia wniosku przez Beneficjenta, czy termin przekazania wniosków o płatność przez LGD do SW?  Wydaje się, iż proponowany zapis art. 19 ust. 1 jak dotąd nie pojawiał się w żadnych proponowanych rozwiązaniach.</p>	
176.	Art. 19 ust. 1	Podlaska Sieć LGD	<p><b>Treść projektu:</b>  <b>Art. 19.</b> 1. Wniosek o przyznanie pomocy oraz wniosek o płatność w ramach zakresu, o którym mowa w art. 14 ust. 1 pkt 2, na operację inną niż projekt grantowy składa się za pośrednictwem LGD, która jest stroną umowy ramowej, do samorządu województwa.  <b>Propozycja zmiany:</b>  <b>Art. 19.</b> 1. Wniosek o przyznanie pomocy na operację inną niż projekt grantowy składa się za pośrednictwem LGD, która jest stroną umowy ramowej, do samorządu województwa.  <b>Uzasadnienie:</b>  Jaki jest cel zapisu o obowiązku składania wniosku o płatność przez Beneficjenta za pośrednictwem LGD? Jaki byłby zakres działania LGD w tym obszarze? Czy jest jakieś uzasadnienie tego zapisu, które równoważyłoby kolejne wydłużenie procedury wdrażania środków LSR. W przytoczonych przez LGD-y przykładach z procedur w euroregionach absurdalnie wydłużało to procedurę do 1-2 lat.</p>	Uwaga uwzględniona. Usunięcie składania za pośrednictwem LGD wniosków o płatność oraz skorygowanie, że wnioski o przyznanie pomocy składa się do LGD.

177.	Art. 19 ust. 1	Krajowa Rada Izb Rolniczych	Wątpliwości budzi cel przepisu zgodnie z którym wniosek o płatność jest składany przez beneficjenta za pośrednictwem LGD. Nie jest jasne, jaki byłby zakres działania LGD w tym zakresie. Czy jest jakieś uzasadnienie tego zapisu, które równoważyłoby kolejne wydłużenie procedury wdrażania środków LSR.	Uwaga uwzględniona. Usunięcie składania za pośrednictwem LGD wniosków o płatność oraz skorygowanie że wnioski o przyznanie pomocy składa się do LGD.
178.	Art. 19 ust. 2 oraz Art. 22	ARiMR	Ujęcie regulacji dotyczących właściwości miejscowej samorządu województwa odnoszącej się do zakresów, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 2-4 ustawy w ramach jednego przepisu. <b>Uzasadnienie:</b> Z uwagi na fakt, iż w ramach trzech zakresów, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 2-4 ustawy właściwość miejscowa samorządu województwa jest określona w taki sam sposób, proponuję uwzględnić regulacje w tym zakresie w ramach jednego przepisu.	Uwaga uwzględniona.
179.	Art. 20 i 21	SW Wielkopolskiego	Proponuję w następujący sposób zmodyfikować art. 20 i 21: <i>„Art. 20. 1. Po przyjęciu wniosku o przyznanie pomocy w ramach zakresu, o którym mowa w art. 14 ust. 1 pkt 2, na operację inną niż projekt grantowy, LGD dokonuje oceny zgodności operacji z LSR i wymogami formalnymi (m.in. złożenie wniosku w terminie, prawidłowa wersja wniosku, weryfikacja ilości załączników).</i> <i>2. Jeżeli operacja inna niż projekt grantowy:</i> <i>1. nie jest zgodna z LSR, LGD informuje, w formie pisemnej, podmiot ubiegający się o pomoc o negatywnej ocenie zgodności operacji z LSR i wymogami formalnymi;</i> <i>2. jest zgodna z LSR, LGD dokonuje oceny wniosków o przyznanie pomocy zgodnie z kryteriami wyboru operacji określonymi w LSR”</i>	Uwaga nieuwzględniona. Ocena formalna jest elementem kontroli administracyjnej która zgodnie z przepisami ustawy o PROW (art. 7) jest zadaniem agencji płatniczej. W projekcie dodano jednak przepis o dokonywaniu przez LGD oceny zgodności operacji z Programem, co stanowi element oceny kwalifikowalności operacji do wsparcia.

			<p>3. Od negatywnej oceny dokonanej przez LGD podmiotowi ubiegającemu się o przyznanie pomocy przysługuje odwołanie zgodnie z procedurą odwoławczą określoną w LSR.</p> <p>Art. 21. 1. Rada LGD dokonuje wyboru operacji spośród operacji, które spełniają warunki przyznania pomocy w ramach zakresu, o którym mowa w art. 14 ust. 1 pkt 2.</p> <p>2. Od decyzji Rady LGD w sprawie wyboru operacji podmiotowi ubiegającemu się o przyznanie pomocy przysługuje odwołanie zgodnie z procedurą odwoławczą określoną w LSR.</p> <p>3. Po dokonaniu wyboru operacji LGD przekazuje samorządowi województwa wnioski o przyznanie pomocy dotyczące wybranych operacji.</p> <p>4. Jeżeli LGD dokonała wyboru operacji niezgodnie z wymaganiami określonymi w art. 16 ust. 2, samorząd województwa informuje podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy o odmowie jej przyznania zgodnie z przepisami dotyczącymi wsparcia z poszczególnych EFSI.”</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zaproponowane w projekcie ustawy rozwiązanie dotyczące sposobu wyboru i oceny wniosków oraz ich przekazywania znacznie skomplikuje proces weryfikacji – LGD dwukrotnie musiałaby przekazywać wnioski do SW, natomiast SW dwukrotnie będzie zobowiązany do analizowania sprawy w znacznym odstępie czasowym. Ostatecznie wydłużyłoby to znacznie czas w jakim wnioskodawca mógłby liczyć na przyznanie pomocy. Kilkakrotne przekazywanie wniosków pomiędzy instytucjami jest również nieracjonalne ze względów typowo finansowych ponieważ generuje dodatkowe koszty. Natomiast dodanie obowiązku weryfikacji wymogów formalnych przez LGD jest zgodne z ich oczekiwaniami dotyczącymi większych uprawnień.</li> </ul>	
--	--	--	---	--

			Weryfikacja wymogów formalnych dotyczyłoby w szczególności sprawdzenia ilości załączników obligatoryjnych, kompletności wniosku, sprawdzenia prawidłowości wersji wniosku na którym został przygotowany, terminu złożenia wniosku, czy zgodności z zapisami rozporządzeń. Zakładamy, iż merytoryczna weryfikacja wniosku należy w pełni do obowiązków Samorządu Województwa, który następnie będzie podpisywał umowę z Wnioskodawcą.	
180.	Art. 20 i 21	SW Podlaskiego	<p>Proponuje się zmianę procedury wskazanej w art. 20 i 21:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– niezwłocznie po zakończeniu naboru Rada dokonuje oceny zgodności wniosków z LSR;</li> <li>– następnie Rada dokonuje oceny wniosków zgodnych z LSR, nadając im punktację zgodnie ze spełnieniem lokalnych kryteriów wyboru;</li> <li>– następnie przekazuje wnioski do SW w celu weryfikacji spełnienia warunków o przyznanie pomocy oraz zawarcia umów. Na każdym etapie wnioskodawcy przysługuje prawo do wniesienia odwołania od dokonanej oceny.</li> </ul> <p>Każdy z organów informuje wnioskodawcę o przyczynach negatywnej oceny.</p> <p>Uzasadnienie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• W obecnym kształcie zapisy art. 20 i 21 w znaczny sposób wydłużają procedurę oceny i weryfikacji wniosków, co jest sprzeczne z ideą uproszczeń dla beneficjentów. Wniosek dwukrotnie przekazywany jest z LGD do SW i z powrotem. Istnieje ryzyko zgubienia dokumentacji oraz niepotrzebnego wydłużania procesu weryfikacji.</li> </ul>	Uwaga uwzględniona. Po przyjęciu wniosku LGD dokonuje oceny zgodności a następnie Rada dokonuje wyboru spośród operacji zgodnych. Następnie przekazuje wnioski na operacje zgodne wraz z listą i dokumentami potwierdzającymi wybór do właściwej instytucji. Właściwa instytucja dokonuje weryfikacji prawidłowości dokonania wyboru oraz weryfikuje wniosek zgodnie z zasadami dla poszczególnych funduszy. Następnie przyznaje pomoc do 100% limitu. Istnieje możliwość uzupełnienia na tym etapie braków lub poprawienia oczywistych pomyłek bez możliwości istotnej modyfikacji wniosku.
181.	Art. 20 i 21	SW Małopolskiego	proponuje się ujęcie we właściwym rozporządzeniu informacji dotyczącej sposobu wyboru wniosków przez LGD oraz oceny wniosków przez SW. Ponadto w rozporządzeniu należy	Uwaga nieuwzględniona gdyż planuje się rezygnację z wydania rozporządzenia wykonawczego

			<p>wskazać kiedy i na jakich zasadach wnioskodawca może złożyć odwołanie od wyboru/oceny.</p> <p>Uzasadnienie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Nie ma potrzeby formułowania takich szczegółów na poziomie ustawowym. Konieczność uwzględnienia wszystkich aspektów związanych z oceną wniosków.</li> </ul>	dot. trybu wyboru operacji oraz projektów grantowych.
182.	Art. 20 i 21	Polska Sieć LGD	<p>Opisana w projekcie ustawy procedura wzbudza największe obaw. Dotyczą one m.in.:</p> <p>a) długiego przebiegu oceny formalnej,</p> <p>b) tego, że wnioskodawcy mogą dostawać pisma od różnych podmiotów, w tym tak ważne, jak odrzucenie wniosku,</p> <p>c) sensu sprawdzania formalnego wszystkich wniosków przy znanym limicie,</p> <p>d) krótkich terminów dawanych na uzupełnienia, podczas gdy potrzebna jest praca z wnioskodawcą nad dokumentacją</p> <p><b>I/lub:</b></p> <p>Jedna z propozycji zmiany procedury:</p> <p>1/ Fiszki projektowe będące elementem pracy Biura z Beneficjentem (obowiązkowe lub tylko mocno premiuwane dodatkową ilością punktów w karcie oceny projektów). Fiszki nie stają na Radę, ale jest możliwość roboczej konsultacji fiszki pod kątem kosztów kwalifikowanych z pracownikami SW. Praca nad fiszkami projektowymi jest elementem doradztwa beneficjentom i toczy się niezależnie od terminów konkursowych. Na tym etapie w drodze roboczych kontaktów Biuro LGD może skonsultować z SW kwalifikowalność beneficjenta lub kosztów.</p> <p>2/ Po zakończeniu terminu konkursu Rada ocenia projekty za zgodność z LSR. Dokonana zostaje także ocena formalna wniosku, w tym kwalifikowalność beneficjenta. Beneficjent otrzymuje informację o decyzji Rady i może się od niej odwołać.</p>	Uwaga uwzględniona w następujący sposób. Po przyjęciu wniosku LGD dokonuje oceny zgodności a następnie Rada dokonuje wyboru spośród operacji zgodnych. Następnie przekazuje wnioski na operacje zgodne wraz z listą i dokumentami potwierdzającymi wybór do właściwej instytucji. Właściwa instytucja dokonuje weryfikacji prawidłowości dokonania wyboru oraz weryfikuje wniosek zgodnie z zasadami dla poszczególnych funduszy. Następnie przyznaje pomoc do 100% limitu. Istnieje możliwość uzupełnienia na tym etapie braków lub poprawienia oczywistych pomyłek bez możliwości istotnej modyfikacji wniosku.

		<p>3/ LGD przekazuje samorządowi wnioski zgodnie z listą rankingową do wysokości np. 120 czy 150% wniosków wybranych i osiągających minimum punktowe. SW ocenia te wnioski zgodnie z kolejnością na liście rankingowej, ale od razu do wysokości 120 czy 150%, tak by oceniony wniosek „wskakiwał” od razu na miejsce wniosku, który odpada. Beneficjent otrzymuje informację o ocenie SW i może się od niej odwołać.</p> <p>4/ SW podpisuje umowę z beneficjentem.</p> <p><b>Uzasadnienie:</b></p> <p>Przyjęcie proponowanej w art. 20 i 21 procedury wydłuży znacznie proces wyboru projektów. Biorąc pod uwagę dwukrotne krążenie wniosku między LGD a SW wraz z procedurami odwoławczymi już z założenia da procedurę trwającą min. 6 miesięcy i to zakładając, że obie strony, w tym SW dotrzymują wszystkich terminów.</p> <p>Zawiera też ona szereg niejasności:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- art.20, pkt.1: kto podejmuje decyzję o zgodności z LSR (Rada, Zarząd, Biuro) i w jakim trybie, jeśli „niezwłocznie po przyjęciu wniosku”</li> <li>- art. 20, pkt. 4.1: trudno mówić na tym etapie o odmowie przyznania pomocy, jeśli pomoc ta jeszcze nie została przyznana przez LGD, więc SW może tylko poinformować Beneficjenta o niespełnieniu przez operację warunków przyznania pomocy;</li> <li>- art. 21, pkt. 4: opisana procedura nie zawiera procedury odwoławczej od decyzji samorządu. A więc od decyzji LGD, które w całej procedurze są mało znaczące Beneficjent może odwołać się 2 razy, a od kluczowej dla sprawy oceny SW ani razu.</li> </ul> <p>Generalnie procedura ta tylko w sposób pozorny zwiększa kompetencje LGD dotyczące wyboru projektów (a tego</p>	
--	--	---	--

			<p>dotyczy Rozporządzenie Ramowe 1303/2013 w art. 33, pkt.3, lit. f). To że LGD raz wybierze operację za zgodność z LSR, a drugi raz zgodnie z kryteriami swojej karty oceny projektów, wcale samo w sobie nie zwiększa w żaden sposób kompetencji LGD w tym zakresie, a jedynie niepotrzebnie wydłuża terminy.</p> <p>Generalnie istnieje poważne niebezpieczeństwo, że z perspektywy beneficjenta zaproponowane procedury to „krok do tyłu” jeśli chodzi o wypracowane procedury wyboru projektów stosowane w RPO i POKL w tej perspektywie finansowej.</p> <p><b>I/lub:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Pytanie ile będzie trwała proponowana procedura. Czy SW w międzyczasie będzie wzywało Beneficjentów do uzupełnienia wniosków? Co będzie jeżeli okaże się, że beneficjent uzupełnił wniosek w SW, SW przekaze wniosek do wyboru przez LGD, a LGD go nie wybierze to beneficjent się chyba wkurzy po pół roku wymiany wniosków pomiędzy LGD i SW oraz uzupełnieniami.</li> </ul>	
183.	Art. 20 i 21	Polska Sieć LGD	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Podtrzymuje się propozycję znaną MRiRW, w której ocena formalna jest przedmiotem wspólnej pracy LGD i SW. Model taki jest prawdopodobnie realizowany w Finlandii.</li> </ul>	Uwaga nieuwzględniona, ustawa nie może regulować nieformalnych kontaktów
184.	Art. 20 i 21	Podlaska Sieć LGD	<p><b>Treść projektu:</b>  <b>Art. 20 i 21</b>  <b>Propozycja zmiany:</b>  Zmiana procedury zawartej w art. 20 i 21  Proponowana procedura:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) Fiszki projektowe będące elementem pracy Biura z Beneficjentem (obowiązkowe lub tylko mocno premiiowane dodatkową ilością punktów w karcie oceny</li> </ol>	Uwaga uwzględniona w następujący sposób. Po przyjęciu wniosku LGD dokonuje oceny zgodności a następnie Rada dokonuje wyboru spośród operacji zgodnych. Następnie przekazuje wnioski na operacje zgodne wraz z listą i dokumentami



			<p>projektów). Fiszki nie stają na Radę, ale jest możliwość roboczej konsultacji fiszki pod kątem kosztów kwalifikowanych z pracownikami SW. Praca nad fiskami projektowymi jest elementem doradztwa beneficjentom i toczy się niezależnie od terminów konkursowych. Na tym etapie w drodze roboczych kontaktów Biuro LGD może skonsultować z SW kwalifikowalność beneficjenta lub kosztów.</p> <p>2) Po zakończeniu terminu konkursu Rada ocenia projekty za zgodność z LSR. Dokonana zostaje także ocena formalna wniosku, w tym kwalifikowalność beneficjenta. Beneficjent otrzymuje informację o decyzji Rady i może się od niej odwołać.</p> <p>3) LGD przekazuje samorządowi wnioski zgodnie z listą rankingową do wysokości np. 120 czy 150% wniosków wybranych i osiągających minimum punktowe. SW ocenia te wnioski zgodnie z kolejnością na liście rankingowej, ale od razu do wysokości 120 czy 150%, tak by oceniony wniosek „wskakiwał” od razu na miejsce wniosku, który odpada. Beneficjent otrzymuje informację o ocenie SW i może się od niej odwołać.</p> <p>4) SW podpisuje umowę z beneficjentem.</p> <p><b>Uzasadnienie:</b> Przyjęcie proponowanej w art. 20 i 21 procedury wydłuży znacznie proces wyboru projektów. Biorąc pod uwagę dwukrotne krążenie wniosku między LGD a SW wraz z procedurami odwoławczymi już z założenia da procedurę trwającą min. 6 miesięcy i to zakładając, że obie strony, w tym SW dotrzymują wszystkich terminów. Zawiera też ona szereg niejasności:</p> <p>– art.20, pkt.1: kto podejmuje decyzję o zgodności z LSR (Rada, Zarząd,</p>	<p>potwierdzającymi wybór do właściwej instytucji. Właściwa instytucja dokonuje weryfikacji prawidłowości dokonania wyboru oraz weryfikuje wnioski zgodnie z zasadami dla poszczególnych funduszy. Następnie przyznaje pomoc do 100% limitu. Istnieje możliwość uzupełnienia na tym etapie braków lub poprawienia oczywistych pomyłek bez możliwości istotnej modyfikacji wniosku.</p> <p>Wyjaśnienie odnośnie nieścisłości:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ustawa nie rozstrzyga kto ocenia operację pod kątem zgodności z LSR</li> <li>• Uwaga niezasadna w związku ze zmianą zasad podziału zadań pomiędzy LGD i SW</li> <li>• Wyjaśnienie – procedura odwoławcza od decyzji SW jest regulowana zgodnie z przepisami dla poszczególnych funduszy.</li> </ul>
--	--	--	--	---

			<p>Biuro) i w jakim trybie, jeśli „niezwłocznie po przyjęciu wniosku”</p> <p>– art. 20, pkt. 4.1: trudno mówić na tym etapie o odmowie przyznania pomocy, jeśli pomoc ta jeszcze nie została przyznana przez LGD, więc SW może tylko poinformować Beneficjenta o niespełnieniu przez operację warunków przyznania pomocy;</p> <p>– art. 21, pkt. 4: opisana procedura nie zawiera procedury odwoławczej od decyzji samorządu. A więc od decyzji LGD, które w całej procedurze są mało znaczące Beneficjent może odwołać się 2 razy, a od kluczowej dla sprawy oceny SW ani razu.</p> <p><b>Generalnie procedura ta tylko w sposób pozorny zwiększa kompetencje LGD dotyczące wyboru projektów</b> (a tego dotyczy Rozporządzenie Ramowe 1303/2013 w art. 33, pkt.3, lit. f). To że LGD raz wybierze operację za zgodność z LSR, a drugi raz zgodnie z kryteriami swojej karty oceny projektów, wcale samo w sobie nie zwiększa w żaden sposób kompetencji LGD w tym zakresie, a jedynie niepotrzebnie wydłuża terminy.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Generalnie istnieje poważne niebezpieczeństwo, że z perspektywy beneficjenta zaproponowane procedury to „krok do tyłu” jeśli chodzi o wypracowane procedury wyboru projektów stosowane w RPO i POKL w tej perspektywie finansowej.</li> </ul>	
185.	Art. 20 i 21	Krajowa Rada Izb Rolniczych	<p>Proponuje się zmianę procedury zawartej w art. 20 i 21</p> <p><b><u>Wersja 1:</u></b></p> <p>1. LGD sprawdza czy projekt jest zgodny ze strategią (to może być fiszka projektowa z budżetem, albo wniosek). Ocena jest oceną „miękką” np. Zarządu, Grupy Roboczej, a</p>	Uwaga uwzględniona w następujący sposób. Po przyjęciu wniosku LGD dokonuje oceny zgodności a następnie Rada dokonuje wyboru spośród operacji

		<p>nie formalną oceną Rady.</p> <p>2. LGD przekazuje SW wnioski ocenione pozytywnie. Samorząd Województwa sprawdza kwalifikowalność kosztów (decyzja polega na stwierdzeniu: projekt jest kwalifikowalny lub nie). To nie jest decyzja o przyznaniu środków, ale na tym etapie pewnie trzeba wszystko dokładnie sprawdzić i to może potrwać); suma wniosków powinna móc przekraczać budżet LGD, trzeba by było ustalić jakiś racjonalny pułap.</p> <p>3. Jeśli projekt jest kwalifikowalny, wniosek wraca do LGD, które rozpatruje go na Radzie i dokonuje wyboru. Na tym etapie LGD ustala również wysokość wsparcia, czyli decyduje, które spośród kosztów projektu (już uznanych za kwalifikowalne przez SW) będzie finansowa, a które beneficjent powinien pokryć we własnym zakresie. Beneficjent ma prawo odwołać się od tej decyzji.</p> <p>4. Następnie projekt wraca do SW, ale na tym etapie jest już sprawdzane tylko postępowanie LGD, czy wybór odbył się zgodnie z kryteriami i procedurą. Samego wniosku już nie trzeba analizować skoro już wiadomo że jest kwalifikowalny.</p> <p>5. SW podpisuje umowę z beneficjentem.</p> <p>Ta procedura też wymaga „krążenia” wniosku pomiędzy LGD a SW, ale wyraźnie określa kompetencje LGD i SW w każdym z etapów i daje możliwość krótszych terminów wyboru, niż ta zaproponowana w projekcie ustawy.</p> <p><b><u>Wersja 2:</u></b></p> <p>1. Fiszki projektowe będące elementem pracy Biura z Beneficjentem. Istnieje możliwość roboczej konsultacji fiszki pod kątem kosztów kwalifikowalnych z pracownikami SW. Praca nad fiskami projektowymi jest elementem doradztwa beneficjentom i toczy się niezależnie od terminów konkursowych.</p>	<p>zgodnych. Następnie przekazuje wnioski na operacje zgodne wraz z listą i dokumentami potwierdzającymi wybór do właściwej instytucji. Właściwa instytucji dokonuje weryfikacji prawidłowości dokonania wyboru oraz weryfikuje wniosek zgodnie z zasadami dla poszczególnych funduszy. Następnie przyznaje pomoc do 100% limitu. Istnieje możliwość uzupełnienia na tym etapie braków lub poprawienia oczywistych pomyłek bez możliwości istotnej modyfikacji wniosku.</p>
--	--	---	---

		<p>2. Po zakończeniu terminu konkursu Rada ocenia projekty za zgodność z LSR. Dokonana zostaje także ocena formalna wniosku, w tym kwalifikowalność beneficjenta. Beneficjent otrzymuje informację o decyzji Ray i możliwość odwołania.</p> <p>3. LGD przekazuje samorządowi wnioski zgodnie z listą rankingową do wysokości np. 150 % wniosków wybranych i osiągających minimum punktowe. SW ocenia te wnioski zgodnie z kolejnością na liście rankingowej, ale od razu do wysokości 150%, tak by oceniony wniosek wszedł od razu na miejsce wniosku, który odpada. Beneficjent otrzymuje informację o ocenie SW i może się od niej odwołać.</p> <p>4. SW podpisuje umowę z beneficjentem.</p> <p><b>Jednak w tej propozycji LGD nie decyduje m.in. o wysokości kwoty wsparcia.</b></p> <p>Przyjęcie proponowanej w art. 20 i 21 procedury w istotny sposób wydłuży proces wyboru projektów. Biorąc pod uwagę dwukrotne krążenie wniosku między LGD a SW wraz z procedurami odwoławczymi już z założenia da nam procedurę trwającą min. 6-8 miesięcy i to zakładając, że obie strony, w tym SW dotrzymują wszystkich terminów.</p> <p>Zawiera też ona szereg niejasności:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– art. 20 ust. 1: kto podejmuje decyzję o zgodności z LSR (Rada, Zarząd, Biuro) i w jakim trybie, jeśli „niezwłocznie po przyjęciu wniosku”</li> <li>– art. 20 ust. 4 pkt 1: trudno stanowić na tym etapie o odmowie przyznania pomocy, jeśli pomoc ta jeszcze nie została przyznana przez LGD, więc SW może tylko poinformować Beneficjenta o niespełnieniu przez operację warunków przyznania pomocy;</li> </ul> <p>Procedura ta wydaje się, że w sposób <b>pozorny</b> zwiększa kompetencje LGD dotyczące wyboru projektów (co jest</p>	
--	--	--	--

			<p>niezgodne z przepisami rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 w art. 34 ust. 3 lit. f). To że LGD raz wybierze operację za zgodną z LSR, a drugi raz zgodnie z kryteriami swojej karty oceny projektów, samo w sobie nie zwiększa w żaden sposób kompetencji LGD w tym zakresie, a jedynie niepotrzebnie wydłuża terminy.</p> <p>Z drugiej strony – jeśli umowę z beneficjentem, z wyjątkiem „parasoli” – podpisuje SW, to nie ma żadnych podstaw, by nie dokonywał on oceny kosztów kwalifikowalnych, czy zgodności generalnie zasadności wsparcia zgodnie z zasadami programu. Natomiast bezwzględnie należy wg zasad KE unikać dublowania czynności, a więc ewentualnej podwójnej oceny formalnej i merytorycznej projektu.</p> <p>Wobec powyższego <b>pierwsza</b> zaproponowana formuła jest próbą zastosowania rozwiązania, które z jednej strony nie będzie wydłużało nadmiernie procedur oraz nie będzie powtarzało czynności LGD i SW. Rozwiązanie to będzie jednak wymagało współpracy partnerskiej między LGD i SW w ocenie projektu.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Druga</b> propozycja eliminuje koncepcję „krążenia” wniosku między LGD a SW.</li> </ul>	
186.	Art. 20	Kujawsko-Pomorska Sieć LGD	<ul style="list-style-type: none"> <li>• ust. 1 Przekazywanie wniosków po ocenie zgodności do SW potem znów do LGD i wybór i potem znów do SW oznacza, że aplikowanie będzie trwało w nieskończoność!!! Biorąc pod uwagę, że po każdym etapie wnioskodawca winien mieć możliwość odwołania, okres na wybór operacji i zawarcie umowy z beneficjentem zostanie jeszcze bardziej wydłużony niż w obecnym okresie.</li> <li>• ust. 1 - jeśli na poziomie ustawy określa się szczegółowy tryb oceny i wyboru operacji przez LGD, to należałoby</li> </ul>	Uwaga uwzględniona w następujący sposób. Po przyjęciu wniosku LGD dokonuje oceny zgodności a następnie Rada dokonuje wyboru spośród operacji zgodnych. Następnie przekazuje wnioski na operacje zgodne wraz z listą i dokumentami potwierdzającymi wybór do właściwej instytucji. Właściwa instytucji dokonuje weryfikacji

		<p>podać maksymalny termin na dokonanie oceny zgodności operacji z LSR.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ust. 2 pkt. 1 – czy LGD o tym fakcie informuje również SW?</li> <li>• ust. 2 pkt. 2 – LGD przekazuje wnioski zgodne z LSR do SW, ale Beneficjentowi już informacji nie podaje, że wniosek został pozytywnie oceniony?</li> <li>• ust. 3 – czy jeśli Rada LGD na podstawie odwołania Beneficjenta uzna operację za zgodną z LSR, to ten wniosek po ponownej ocenie przekazuje do SW? A może dopiero po procedurze odwoławczej przekazać już wszystkie wnioski do SW?</li> <li>• ust. 4 pkt. 1 – jak wskazano powyżej Beneficjentowi winno zatem przysługiwać odwołanie od decyzji SW. Pytanie w jakim trybie? Użyte w ust. 4 pkt. 1 sformułowane „SW informuje o odmowie jej przyznania” jest mylące. Wskazuje, że to SW podejmuje decyzję o niewybraniu operacji a to jest kompetencja Rady! Należy doprecyzować że na tym etapie SW określa jedynie kwalifikowalności operacji.</li> <li>• ust. 4 pkt. 2 – SW zwraca LGD całe wnioski, kopie dokumentów, skany czy tylko przekazuje decyzję o spełnieniu przez Beneficjentów warunków przyznania pomocy? A co z wnioskami, które nie spełniły warunków – pozostają w SW?</li> </ul> <p>Podsumowując należy zaznaczyć, iż cała opisana w art. 20 procedura jest bardzo skomplikowana, wydłużony zostaje znacznie czas postępowania co niewątpliwie zniechęci beneficjentów do sięgania po środki jak to ma miejsce również w obecnym okresie. Z opisanego schematu wynika, że zarówno LGD jak SW będą nieustannie przekazywać sobie</p>	<p>prawidłowości dokonania wyboru oraz weryfikuje wniosek zgodnie z zasadami dla poszczególnych funduszy. Następnie przyznaje pomoc do 100% limitu. Istnieje możliwość uzupełnienia na tym etapie braków lub poprawienia oczywistych pomyłek bez możliwości istotnej modyfikacji wniosku.</p>
--	--	--	---

			<p>dokumenty (kopie lub oryginały) i podróżować z dokumentami od swojej siedziby do siedziby SW i na odwrót! Być może dobrym rozwiązaniem byłoby bazowanie na schemacie, który mamy dzisiaj, kiedy to LGD przekazuje całość dokumentacji do SW po zakończeniu procedury wyboru. Oczywiście wcześniej ocena formalna wniosków przez LGD i wezwanie wnioskodawców do uzupełnień jeszcze przed przekazaniem dokumentacji pod obrady Rady. Ustalając kwotę wsparcia LGD mogłoby wskazywać w uchwale dot. wyboru, że Wnioskodawcy przysługuje kwota wsparcia <b>do xxx</b> zł. zatem w przypadku, gdy na etapie oceny kwalifikowalności przez SW pewne koszty zostałyby uznane za nieracjonalne czy też niekwalifikowane nadal spełniony zostałby warunek ustalenia kwoty wsparcia przez LGD.</p>	
187.	<b>Art. 20</b>	Związek Stowarzyszeń Pomorska Sieć Leader	<p>postulujemy o zaprojektowanie procesu wyboru projektów w taki sposób, aby był on krótki dla beneficjenta, tj. o wyeliminowanie ostatniego etapu wyboru operacji przez Radę LGD, na korzyść uznania za wybór operacji procedury jej oceny pod kątem zgodności z LSR. W tej sytuacji LGD pracowałaby z beneficjentami już wybranych projektów nad spełnieniem przez nich warunków przyznania pomocy, aż do uzyskania pożądanego efektu.</p>	<p>Uwaga uwzględniona w następujący sposób. Po przyjęciu wniosku LGD dokonuje oceny zgodności a następnie Rada dokonuje wyboru spośród operacji zgodnych. Następnie przekazuje wnioski na operacje zgodne wraz z listą i dokumentami potwierdzającymi wybór do właściwej instytucji. Właściwa instytucja dokonuje weryfikacji prawidłowości dokonania wyboru oraz weryfikuje wniosek zgodnie z zasadami dla poszczególnych funduszy. Następnie przyznaje pomoc do 100% limitu. Istnieje możliwość uzupełnienia na tym etapie braków lub poprawienia</p>

				oczywistych pomyłek bez możliwości istotnej modyfikacji wniosku.
188.	Art. 20 ust. 2	SW Mazowieckiego	<p>Proponujemy znaczne uproszczenie obiegu wniosków o przyznanie pomocy w szczególności przez rezygnację ze zwrotnego przekazywania wniosków przez samorząd województwa do LGD w celu dokonania wyboru tj. wykreślenie art. 20 ust. 4 pkt 2 projektu. W zamian proponujemy wprowadzenie zasady, iż LGD:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dokonuje weryfikacji formalnej wniosków i sprawdza ich kompletność;</li> <li>- dokonuje oceny zgodności z LSR;</li> <li>- przyznaje punkty wg kryteriów określonych w LSR i dokonuje wyboru projektów do limitu środków.</li> </ul> <p>Dobrym rozwiązaniem było proponowane wcześniej wprowadzenie możliwości odwołania od decyzji LGD w sprawie wyboru operacji do marszałka województwa. Proponujemy również rozważenie przeniesienia bardziej szczegółowych rozwiązań na poziom aktów wykonawczych.</p> <p>Uzasadnienie: Zwracanie wniosków przez samorząd województwa do LGD celem dokonania wyboru niepotrzebnie przedłuży proces ich weryfikacji, zwłaszcza iż będzie ona obejmowała również te wnioski, które nie mieszczą się w limicie środków. Jednocześnie LGD nie będzie odpowiedzialna nawet za formalną poprawność przekazywanych wniosków.</p>	Uwaga uwzględniona. Po przyjęciu wniosku LGD dokonuje oceny zgodności a następnie Rada dokonuje wyboru spośród operacji zgodnych. Następnie przekazuje wnioski na operacje zgodne wraz z listą i dokumentami potwierdzającymi wybór do właściwej instytucji. Właściwa instytucja dokonuje weryfikacji prawidłowości dokonania wyboru oraz weryfikuje wniosek zgodnie z zasadami dla poszczególnych funduszy. Istnieje możliwość uzupełnienia na tym etapie braków lub poprawienia oczywistych pomyłek bez możliwości istotnej modyfikacji wniosku.
189.	Art. 20 ust. 2 pkt 2	Polska Sieć LGD	Z tego wynika, że LGD przekazuje wszystkie wnioski zgodne z LSR – może być ich dużo więcej w stosunku do ilości, która może być sfinansowana – czy nie szkoda pracy. Do SW mogłyby być przekazywane tylko wnioski do wysokości limitu.	Uwaga uwzględniona w następujący sposób. Po przyjęciu wniosku LGD dokonuje oceny zgodności a następnie Rada dokonuje wyboru spośród operacji



				<p>zgodnych. Następnie przekazuje wnioski na operacje zgodne wraz z listą i dokumentami potwierdzającymi wybór do właściwej instytucji. Właściwa instytucja dokonuje weryfikacji prawidłowości dokonania wyboru oraz weryfikuje wniosek zgodnie z zasadami dla poszczególnych funduszy. Następnie przyznaje pomoc do 100% limitu. Istnieje możliwość uzupełnienia na tym etapie braków lub poprawienia oczywistych pomyłek bez możliwości istotnej modyfikacji wniosku.</p>
190.	Art. 20 ust. 4 pkt 1	Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich	<p>Uwaga: Sądzymy, że to sformułowanie jest mylące, bo sugeruje, że samorząd województwa podejmuje „decyzję” o przyznaniu pomocy lub nie. Tymczasem na tym etapie projekt nie jest jeszcze wybrany przez LGD, więc samorząd nie podejmuje tu żadnej decyzji. Musi być jasne, że na tym etapie ma miejsce potwierdzenie kwalifikowalności operacji, o którym mowa w rozporządzeniu 1303 art. 34.3(f). Proponujemy zapis „samorząd województwa informuje podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy ORAZ ZAINTERESOWANĄ LGD o niespełnieniu przez operację warunków przyznania pomocy zgodnie z przepisami...”</p>	<p>Uwaga uwzględniona w następujący sposób. Po przyjęciu wniosku LGD dokonuje oceny zgodności a następnie Rada dokonuje wyboru spośród operacji zgodnych. Następnie przekazuje wnioski na operacje zgodne wraz z listą i dokumentami potwierdzającymi wybór do właściwej instytucji. Właściwa instytucja dokonuje weryfikacji prawidłowości dokonania wyboru oraz weryfikuje wniosek zgodnie z zasadami dla poszczególnych funduszy. Następnie przyznaje pomoc do 100% limitu. Istnieje</p>

				możliwość uzupełnienia na tym etapie braków lub poprawienia oczywistych pomyłek bez możliwości istotnej modyfikacji wniosku.
191.	Art. 21 ust. 1	Kujawsko-Pomorska Sieć LGD	LGD dokonuje wyboru operacji z tych wyselekcjonowanych przez SW, ale czy na liście operacji niewybranych będą znajdowały się również te wnioski, które LGD uznało za zgodne z LSR, ale SW uznało, że nie spełniają warunków przyznania pomocy?	Uwaga uwzględniona w następujący sposób. Po przyjęciu wniosku LGD dokonuje oceny zgodności a następnie Rada dokonuje wyboru spośród operacji zgodnych. Następnie przekazuje wnioski na operacje zgodne wraz z listą i dokumentami potwierdzającymi wybór do właściwej instytucji. Właściwa instytucja dokonuje weryfikacji prawidłowości dokonania wyboru oraz weryfikuje wniosek zgodnie z zasadami dla poszczególnych funduszy. Następnie przyznaje pomoc do 100% limitu. Istnieje możliwość uzupełnienia na tym etapie braków lub poprawienia oczywistych pomyłek bez możliwości istotnej modyfikacji wniosku.
192.	Art. 21 ust. 3	Kujawsko-Pomorska Sieć LGD	LGD przekazuje do SW wnioski na operacje wybrane - chyba już po procedurze odwoławczej??? Bo inaczej dwa razy by musiała LGD przekazywać wnioski, gdyby w procedurze odwołania któryś z wniosków niewybranych znalazł się na liście wybranych operacji do finansowania) – a co z operacjami niewybranymi? Gdzie przechowywane są	Wyjaśnienie. Oryginały wniosków będą przechowywane w podmiocie, który podjął ostateczną decyzję na danym etapie. Czyli w LGD będą przechowywane wnioski

			oryginały tych wniosków?	niezgodne z LSR i niewybrane. Jeśli chodzi o procedurę odwoławczą to w projekcie dodano regulację analogiczne jak w rozdziale 15 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. poz. 1146), złożenie protestu nie wstrzymuje przekazywania do właściwej instytucji wniosków wybranych.
193.	Art. 21 ust. 4	SW Małopolskiego	proponuje się dodanie zapisu umożliwiającego przekazanie operacji do LGD do ponownej oceny. Uzasadnienie: Zapisy ww. przepisu wskazują, że w przypadku stwierdzenia np. błędnego składu Rady, odmawia się przyznania pomocy wszystkim wnioskodawcom wybranym przez LGD, bez możliwości skorygowania błędu przez LGD. Takie podejście jest bardzo niekorzystne dla beneficjentów i w sposób znaczący podniesie koszty obsługi Programu (konieczność przeprowadzenia ponownego naboru wniosków).	Uwaga nieuwzględniona ze względu na wprowadzone zmiany w zakresie czynności wykonywanych przez LGD przed przekazaniem wniosków do instytucji właściwej.
194.	Art. 21 ust. 4	Polska Sieć LGD	Zdecydowanie zanim SW kogokolwiek o tym poinformuje, powinna mieć pewność, że wymogi art. 16 ust. 2 nie zostały spełnione, a to będzie zapewne przedmiotem sporów	Uwaga niezrozumiała, ponadto dokonano zmian w podziale zadań pomiędzy LGD i instytucję właściwą (SW).
195.	Art. 21 ust. 4	Kujawsko-Pomorska Sieć LGD	Czy od tej decyzji przysługuje Beneficjentowi odwołanie? A może to LGD powinna się odwołać lub złożyć skargę do sądu administracyjnego?	Procedura odwoławcza regulowana w innych przepisach w przypadku PROW to ustawa o ROW.

196.	Art. 21 ust. 4	Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich	Uwaga: Tutaj dopiero samorząd podejmuje decyzję. Przy czym proponujemy to sformułować następująco: „Jeżeli LGD dokonała wyboru operacji zgodnie z wymaganiami ... samorząd województwa informuje podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy, JAK RÓWNIEŻ ZAINTERESOWANĄ LGD, o jej przyznaniu. W przeciwnym przypadku samorząd województwa informuje podmiot ubiegający się I ZAINTERESOWANĄ LGD o odmowie przyznania pomocy zgodnie z przepisami....” Pytanie: Co z procedurą odwoławczą od decyzji samorządu? Uważamy, że powinna być opisana właśnie w tym miejscu.	Uwaga nieaktualna ze względu na zmiany w podziale zadań pomiędzy LGD i instytucją właściwą (SW)
197.	Art. 22	SW Małopolskiego	powieli zapis art 19 ust 2.	Uwaga uwzględniona
198.	Art. 23 ust. 1 pkt 2	SW Małopolskiego	wzór umowy przygotowuje minister właściwy do spraw rozwoju wsi i minister właściwy do spraw rybołówstwa . Uzasadnienie: Powyższe pozwoli na zwiększenie przejrzystości przepisów.	Uwaga uwzględniona. Formularz przygotowany przez MRiRW w uzgodnieniu z pozostałymi IZ i zaopiniowaniu przez pozostałe samorządy województw i ARiMR.
199.	Art. 23 ust. 2	SW Wielkopolskiego	Art. 23 ust 2 „...rozporządzenie Rady Ministrów może określić szczegółowy sposób monitorowania i oceny... oraz wydawania wytycznych...” proponuje się wykreślenie słowa „może”. W opinii Samorządu Województwa Wielkopolskiego w celu zapewnienia jednolitości sposobu postępowania przez wszystkie samorządy wydanie takich wytycznych jest niezbędne.	Uwaga nieaktualna. Zrezygnowano z wydawania rozporządzenia jednocześnie dodano art. w ustawie o PROW umożliwiającą IZ wydawanie wiążących wytycznych nie tylko instytucjom pośredniczącym ale i LGD.
200.	Art. 24 pkt 2	SW Małopolskiego	proponuje się doprecyzowanie zapisu „2) tryb i warunki wyboru operacji w ramach działania, o którym mowa w art. 14 ust. 1 pkt 2, lub grantobiorców w ramach projektów grantowych”. Uzasadnienie:	Uwaga nieaktualna, w związku z rezygnacją z wydawania rozporządzeń

			Powyższe pozwoli na zwiększenie przejrzystości przepisów.	
201.	Art. 25	ARiMR	<p>Z treści przypisu nr 1 wynika, że ustawa o rozwoju lokalnym kierowanym przez społeczność miałyby zmieniać ustawę z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich (...). Zgodnie z art. 25 projektu ustawy o rozwoju lokalnym (...) zmiana ta miałyby polegać na uchyleniu art. 15 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. Zwracamy uwagę, iż z treści przedmiotowego projektu ustawy o rozwoju lokalnym (...) wynika, że ustawa ta i rozwiązania w niej przewidziane dotyczą nowego okresu programowania, tj. PROW na lata 2014-2020. W takim przypadku powstaje wątpliwość, co do podstawy prawnej funkcjonowania LGD w zakresie dotyczącym PROW na lata 2007-2013, w przypadku wykreślenia art. 15 ustawy z dnia 7 marca 2007 r.</p> <p><b>Uzasadnienie:</b> Uwaga zmierza do wyjaśnienia zasadności dokonywania zmiany ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich (...).</p>	Uwaga uwzględniona poprzez zmianę przepisu

Nikt nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa. Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia organom i instytucjom Unii Europejskiej.

## TABELA ZGODNOŚCI

<b>TYTUŁ PROJEKTU:</b>		Projekt ustawy o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności			
<b>TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH:</b>		Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.)*			
<b>WYJAŚNIENIE TERMINU WEJŚCIA W ŻYCIE PROJEKTU/ÓW</b>		Projektowana ustawa powinna wejść w życie niezwłocznie w celu jak najszybszego rozpoczęcia wdrażania nowego instrumentu rozwoju terytorialnego, jakim jest rozwój lokalny z udziałem lokalnej społeczności			
----- -----					
<b>PRZEPISY UNII EUROPEJSKIEJ</b>					
<b>JEDN. RED.</b>	<b>TREŚĆ PRZEPISU UE</b>	<b>KONIECZNOŚĆ WDROŻENIA</b>	<b>JEDN. RED.</b>	<b>TREŚĆ PRZEPISU/ÓW PROJEKTU USTAWY</b>	<b>UZASADNIENIE</b>
		T / N			
<b>Art. 32-35</b>	<i>ROZDZIAŁ II</i> <i>Rozwój lokalny kierowany przez społeczność</i> <i>Artykuł 32</i> <b>Rozwój lokalny kierowany przez</b>	<b>T</b>	<b>Art. 1</b>	Ustawa określa: 1) zadania oraz właściwość organów w zakresie określonym w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013	

\* Tabela dotyczy wyłącznie przepisów, które mają zastosowanie do rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.

	<p><b>społeczność</b></p> <p>1. Rozwój lokalny kierowany przez społeczność jest wspierany ze środków EFRROW, określany nazwą LEADER, i może być wspierany ze środków EFRR, EFS lub EFMR. Dla potrzeb niniejszego rozdziału fundusze te zwane są dalej „właściwymi EFSI”.</p> <p>2. Rozwój lokalny kierowany przez społeczność jest:</p> <p>a) skoncentrowany na konkretnych obszarach poniżej szczebla regionalnego;</p> <p>b) kierowany przez lokalne grupy działania, w których skład wchodzi przedstawiciele władz publicznych, lokalnych partnerów społecznych i gospodarczych oraz mieszkańców, przy czym na poziomie podejmowania decyzji ani władze publiczne – określone zgodnie z przepisami krajowymi – ani żadna z grup interesu nie posiada więcej niż 49 % praw głosu;</p> <p>c) prowadzony na podstawie zintegrowanych i wielosektorowych lokalnych strategii rozwoju;</p> <p>d) zaprojektowany z uwzględnieniem lokalnych potrzeb i potencjału oraz zawiera elementy innowacyjne w kontekście lokalnym i zakłada</p>			<p>r. ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.), zwanym dalej „rozporządzeniem nr 1303/2013”, w odniesieniu do rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, o którym mowa w części drugiej w tytule III w rozdziale II rozporządzenia nr 1303/2013, zwanego dalej „rozwojem lokalnym kierowanym przez społeczność”;</p> <p>2) zasady:</p> <p>a) organizacji i działania lokalnych grup działania, o</p>	
--	---	--	--	---	--

<p>tworzenie sieci kontaktów oraz, w stosownych przypadkach, współpracę.</p> <p>3. Wsparcie z właściwych EFSI na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność jest spójne i skoordynowane między poszczególnymi właściwymi EFSI. Jest to osiągnięte między innymi poprzez skoordynowane rozwijanie potencjału, wybór, zatwierdzanie i finansowanie strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność oraz lokalne grupy działania.</p> <p>4. W przypadku gdy ustanowiona na mocy art. 33 ust. 3 komisja odpowiedzialna za wybór strategii rozwoju lokalnego kierowanych przez społeczność stwierdzi, że realizacja wybranej strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność wymaga wsparcia ze strony więcej niż jednego funduszu, może on wyznaczyć – zgodnie z krajowymi przepisami i procedurami – fundusz wiodący w celu wspierania wszystkich kosztów bieżących i kosztów animacji na mocy art. 35 ust. 1 lit. d) i e) związanych z daną strategią rozwoju lokalnego kierowaną przez społeczność.</p> <p>5. Rozwój lokalny kierowany przez społeczność wspierany z właściwych</p>			<p>których mowa w art. 32 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, zwanych dalej „LGD”,</p> <p>b) dokonywania wyboru strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w rozumieniu art. 2 pkt 19 rozporządzenia nr 1303/2013, zwanych dalej „LSR”,</p> <p>c) udzielania wsparcia z udziałem poszczególnych funduszy wymienionych w art. 32 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013, zwanych dalej „EFSI”, wspólnie dla wszystkich EFSI</p> <p>– w zakresie nieokreślonym w przepisach Unii Europejskiej, o których mowa w pkt 1, lub przewidzianym w tych przepisach do określenia przez państwo członkowskie Unii Europejskiej.</p>	
---	--	--	--	--



	<p>EFSI jest prowadzony w ramach jednego lub więcej priorytetów właściwego programu lub właściwych programów, zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych właściwych EFSI.</p> <p><i>Artykuł 33</i></p> <p><b>Strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność</b></p> <p>1. Strategia rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność zawiera przynajmniej następujące elementy:</p> <p>a) określenie obszaru i ludności objętych strategią;</p> <p>b) analizę potrzeb i potencjału obszaru w zakresie rozwoju, w tym analizę mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń;</p> <p>c) opis strategii i jej celów, opis zintegrowanego i innowacyjnego charakteru strategii oraz hierarchię celów, w tym wartości docelowe dotyczące produktów lub rezultatów. W odniesieniu do rezultatów wartości docelowe mogą być ujęte ilościowo lub jakościowo. Strategia jest spójna z odpowiednimi programami wszystkich właściwych zaangażowanych EFSI;</p> <p>d) opis procesu zaangażowania społeczności w opracowanie strategii;</p>				
--	---	--	--	--	--

<p>e) plan działania wskazujący, w jaki sposób cele przekładają się na działania;</p> <p>f) opis rozwiązań w zakresie zarządzania i monitorowania strategii wykazujący potencjał lokalnej grupy działania do realizacji strategii oraz opis szczegółowych rozwiązań dotyczących ewaluacji;</p> <p>g) plan finansowy strategii, w tym planowaną alokację każdego z właściwych EFSI.</p> <p>2. Państwa członkowskie określają kryteria wyboru strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.</p> <p>3. Strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność wybierane są przez komisję utworzoną w tym celu przez odpowiedzialną instytucję lub instytucje zarządzające i zatwierdzone przez odpowiedzialną instytucję lub instytucje zarządzające.</p> <p>4. Pierwsza runda wyboru strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność zostanie ukończona w terminie dwóch lat od daty przyjęcia umowy partnerstwa. Państwa członkowskie mogą wybrać dodatkowe strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność po tej</p>				
---	--	--	--	--

	<p>dacie, jednak nie później niż do dnia 31 grudnia 2017 r.</p> <p>5. W decyzji zatwierdzającej strategię rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność określa się alokacje każdego z właściwych EFSI. W decyzji określa się również obowiązki w zakresie zadań dotyczących zarządzania i kontroli w ramach programu lub programów w odniesieniu do strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.</p> <p>6. Liczba ludności obszaru, o którym mowa w ust. 1 lit. a), nie może być mniejsza niż 10 000 i większa niż 150 000 mieszkańców. Jednak w należycie uzasadnionych przypadkach i na wniosek państwa członkowskiego, Komisja może przyjąć lub zmienić te limity w decyzji akceptującej lub zmieniającej odpowiednio umowę partnerstwa, na podstawie art. 15 ust. 2 lub 3 w przypadku tego państwa w celu uwzględnienia obszarów o bardzo niskiej lub wysokiej gęstości zaludnienia lub w celu zapewnienia spójności terytorialnej obszarów objętych strategiami rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.</p> <p><i>Artykuł 34</i></p>				
--	---	--	--	--	--

	<p><b>Lokalne grupy działania</b></p> <p>1. Lokalne grupy działania opracowują i realizują strategie rozwoju lokalnego kierowane przez społeczność.</p> <p>Państwa członkowskie określają odnośne role lokalnej grupy działania i instytucji odpowiedzialnych za wdrażanie odpowiednich programów w odniesieniu do wszystkich zadań związanych z realizacją strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.</p> <p>2. Odpowiedzialne instytucja lub instytucje zarządzające zapewniają, aby lokalne grupy działania wybrały jednego partnera w ramach grupy jako partnera wiodącego w kwestiach administracyjnych i finansowych albo zrzeczyły się w ustanowionej na podstawie prawa wspólnej strukturze.</p> <p>3. Zadania lokalnych grup działania obejmują:</p> <p>a) rozwijanie zdolności podmiotów lokalnych do opracowywania i wdrażania operacji, w tym rozwijania ich zdolności zarządzania projektami;</p> <p>b) opracowanie niedyskryminującej i przejrzystej procedury wyboru oraz obiektywnych kryteriów wyboru operacji, które pozwalają uniknąć konfliktów interesów, gwarantują, że</p>				
--	---	--	--	--	--

	<p>co najmniej 50 % głosów w decyzjach dotyczących wyboru pochodzi od partnerów niebędących instytucjami publicznymi i umożliwiają wybór w drodze procedury pisemnej;</p> <p>(iv) koszty administracyjne (operacyjne i koszty personelu) organizacji wnioskującej o udzielenie wsparcia przygotowawczego na etapie przygotowania;</p> <p>(v) pomoc dla małych projektów pilotażowych.</p> <p>Takie wsparcie przygotowawcze jest kwalifikowalne niezależnie od tego, czy strategia rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność zaprojektowana przez lokalną grupę działania korzystająca ze wsparcia zostanie wybrana do finansowania przez komisję wybierającą ustanowioną na podstawie art. 33 ust. 3.</p> <p>b) wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność;</p> <p>c) przygotowanie i realizację przedsięwzięć lokalnej grupy działania w zakresie współpracy;</p> <p>d) koszty bieżące związane z zarządzaniem wdrażania strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez</p>				
--	--	--	--	--	--

	<p>społeczność obejmujące koszty operacyjne, koszty personelu, koszty szkoleń, koszty związane z public relations, koszty finansowe, a także koszty związane z monitorowaniem i ewaluacją tej strategii, o których mowa w art. 34 ust. 3 lit. g);</p> <p>e) animowanie realizacji strategii kierowanej przez społeczność w celu ułatwienia wymiany między zainteresowanymi podmiotami, aby zapewniać informacje i propagować strategię oraz aby wspierać potencjalnych beneficjentów w celu opracowywania operacji i przygotowywania wniosków.</p> <p>2. Wsparcie kosztów bieżących i kosztów animowania, o których mowa w ust. 1 lit. d) i e) nie przekracza 25 % całkowitych wydatków publicznych poniesionych w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.</p>				
<b>Art. 32 ust. 1</b>	Rozwój lokalny kierowany przez społeczność jest wspierany ze środków EFRROW, określany nazwą LEADER, i może być wspierany ze środków EFRR, EFS lub EFMR. Dla potrzeb niniejszego rozdziału fundusze te zwane są dalej „właściwymi EFSI”.	<b>T</b>	<b>Art. 2 ust. 1</b>	Rozwój lokalny kierowany przez społeczność jest wspierany w ramach programów w rozumieniu art. 2 pkt 6 rozporządzenia nr 1303/2013, jeżeli takie wsparcie zostało przewidziane w tych programach, zwanych dalej „programami”.	
<b>Art. 32</b>	Rozwój lokalny kierowany przez				

<b>ust. 5</b>	społeczność wspierany z właściwych EFSI jest prowadzony w ramach jednego lub więcej priorytetów właściwego programu lub właściwych programów, zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych właściwych EFSI.				
<b>Art. 2 pkt 18</b>	„instytucja pośrednicząca” oznacza każdy podmiot publiczny lub prywatny, za którego działalność odpowiedzialność ponosi instytucja zarządzająca lub instytucja certyfikująca, bądź podmiot wykonujący obowiązki w imieniu takiej instytucji, w odniesieniu do beneficjentów realizujących operacje;	<b>T</b>	<b>Art. 2 ust. 2</b>	Określone w ustawie zadania w zakresie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność zarząd województwa wykonuje jako: <ol style="list-style-type: none"> <li>1) instytucja zarządzająca – w przypadku programów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego lub Europejskiego Funduszu Społecznego;</li> <li>2) organ reprezentujący: <ol style="list-style-type: none"> <li>a) instytucję pośredniczącą właściwą w zakresie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność – w przypadku: <ul style="list-style-type: none"> <li>– programu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, w zakresie zadań dotyczących powoływania komisji, o której mowa w art. 33 ust. 3 rozporządzenia nr</li> </ul> </li> </ol> </li> </ol>	
<b>Art. 33 ust. 3</b>	Strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność wybierane są przez komisję utworzoną w tym celu przez odpowiedzialną instytucję lub instytucje zarządzające i zatwierdzone przez odpowiedzialną instytucję lub instytucje zarządzające.				

				<p>1303/2013, i dokonywania wyboru LSR,</p> <p>– programu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego,</p> <p>b) podmiot wdrażający właściwy do przyznawania pomocy w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” objętego programem współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich – w przypadku programu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, w zakresie zadań dotyczących udzielania wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013.</p>	
<b>Art. 32 ust. 3</b>	Wsparcie z właściwych EFSI na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność jest spójne i skoordynowane między	<b>T</b>	<b>Art. 3</b>	1. Komisję, o której mowa w art. 33 ust. 3 rozporządzenia nr 1303/2013, zwaną dalej „komisją”, powołuje zarząd województwa w drodze	



<p><b>Art. 33 ust. 3</b></p>	<p>poszczególnymi właściwymi EFSI. Jest to osiągane między innymi poprzez skoordynowane rozwijanie potencjału, wybór, zatwierdzanie i finansowanie strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność oraz lokalne grupy działania.</p> <p>Strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność wybierane są przez komisję utworzoną w tym celu przez odpowiedzialną instytucję lub instytucje zarządzające i zatwierdzane przez odpowiedzialną instytucję lub instytucje zarządzające.</p>		<p>uchwały, określając w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) liczbę członków komisji;</li> <li>2) skład komisji, w tym przewodniczącego i jego zastępcę będących przedstawicielami zarządu województwa;</li> <li>3) regulamin działania komisji normujący zasady jej funkcjonowania, w tym podział zadań między członków komisji i zasady wynagradzania członków komisji będących ekspertami.</li> </ol> <p>2. W skład komisji wchodzi przedstawiciele zarządu województwa i eksperci.</p> <p>3. Eksperci stanowią co najmniej jedną trzecią składu komisji, a do ich powoływania stosuje się odpowiednio art. 49 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146), zwanej dalej „ustawą w zakresie polityki spójności”.</p> <p>4. Na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, ministra właściwego do spraw rybołówstwa lub ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, zarząd województwa powołuje w skład komisji nie więcej niż po dwóch przedstawicieli</p>	
----------------------------------	---	--	---	--

				<p>wskazanych przez każdego z tych ministrów. Zarząd województwa informuje tych ministrów o powoływaniu komisji w terminie umożliwiającym tym ministrom zgłoszenie do udziału w jej pracach swoich przedstawicieli.</p> <p>5. Uchwały komisji zapadają zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy składu komisji. W razie równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego.</p> <p>6. Uchwałę komisji podpisuje przewodniczący komisji albo jego zastępca.</p> <p>7. Obsługę komisji zapewnia zarząd województwa.</p>	
<b>Art. 34</b>	<p><b>Lokalne grupy działania</b></p> <p>1. Lokalne grupy działania opracowują i realizują strategie rozwoju lokalnego kierowane przez społeczność.</p> <p>Państwa członkowskie określają odnośne role lokalnej grupy działania i instytucji odpowiedzialnych za wdrażanie odpowiednich programów w odniesieniu do wszystkich zadań związanych z realizacją strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.</p> <p>2. Odpowiedzialne instytucja lub</p>	<b>T</b>	<b>Art. 4</b>	<p>1. LGD działa jako stowarzyszenie posiadające osobowość prawną.</p> <p>2. Siedziba LGD znajduje się w miejscowości położonej w województwie, którego obszar jest objęty LSR, a w przypadku gdy LSR obejmuje obszar więcej niż jednego województwa – w miejscowości położonej w jednym z tych województw.</p> <p>3. Do tworzenia i działania LGD stosuje się przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2001 r. Nr</p>	

<p>instytucje zarządzające zapewniają, aby lokalne grupy działania wybrały jednego partnera w ramach grupy jako partnera wiodącego w kwestiach administracyjnych i finansowych albo zrzeszyły się w ustanowionej na podstawie prawa wspólnej strukturze.</p> <p>3. Zadania lokalnych grup działania obejmują:</p> <p>a) rozwijanie zdolności podmiotów lokalnych do opracowywania i wdrażania operacji, w tym rozwijania ich zdolności zarządzania projektami;</p> <p>b) opracowanie niedyskryminującej i przejrzystej procedury wyboru oraz obiektywnych kryteriów wyboru operacji, które pozwalają uniknąć konfliktów interesów, gwarantują, że co najmniej 50 % głosów w decyzjach dotyczących wyboru pochodzi od partnerów niebędących instytucjami publicznymi i umożliwiają wybór w drodze procedury pisemnej;</p> <p>c) zapewnianie spójności ze strategią rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność podczas wyboru operacji poprzez uszeregowanie tych operacji w zależności od ich wkładu w realizację celów i strategii;</p>		<p>79, poz. 855, z późn. zm.<sup>1)</sup>), z tym że:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) członkami zwyczajnymi LGD mogą być osoby fizyczne i osoby prawne, w tym jednostki samorządu terytorialnego, z wyłączeniem województw;</li> <li>2) nadzór nad LGD sprawuje marszałek województwa;</li> <li>3) LGD, w zakresie określonym w jej statucie, może prowadzić działalność gospodarczą służącą realizacji LSR;</li> <li>4) LGD, oprócz organów wymaganych na podstawie art. 11 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach, jest obowiązana posiadać organ, do którego właściwości należy: <ol style="list-style-type: none"> <li>a) wybór operacji w rozumieniu art. 2 pkt 9 rozporządzenia nr 1303/2013, zwanych dalej „operacjami”, które mają być realizowane w ramach LSR, oraz</li> <li>b) ustalenie kwoty wsparcia – zgodnie z art. 34 ust. 3 lit. f rozporządzenia nr 1303/2013, zwany dalej „radą”, chyba że w statucie LGD przewidziano, że zadania te należą do właściwości</li> </ol> </li> </ol>	
--	--	---	--

<sup>1)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 96, poz. 874, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, z 2007 r. Nr 112, poz. 766 oraz z 2011 r. Nr 112, poz. 654.

<p>d) opracowanie i publikowanie naborów wniosków lub ciągłej procedury składania projektów, w tym określanie kryteriów wyboru;</p> <p>e) przyjmowanie i dokonywanie oceny wniosków o dofinansowanie;</p> <p>f) wybór operacji i ustalanie kwoty wsparcia oraz, w stosownych przypadkach, przedkładanie wniosków do podmiotu odpowiedzialnego za ostateczną weryfikację kwalifikowalności przed ich zatwierdzeniem;</p> <p>g) monitorowanie wdrażania strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność i operacji będących przedmiotem wsparcia oraz przeprowadzanie szczegółowych działań ewaluacyjnych związanych z tą strategią.</p> <p>4. Bez uszczerbku dla ust. 3 lit. b) lokalna grupa działania może być beneficjentem i wdrażać operacje zgodnie ze strategią rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.</p> <p>5. W przypadku przedsięwzięć lokalnych grup działania w zakresie współpracy, o których mowa w art. 35 ust. 1 lit. c), zadania określone w ust. 3 lit. f) niniejszego artykułu mogą być realizowane przez odpowiedzialną</p>			<p>zarządu.</p> <p>4. Rada jest wybierana przez walne zebranie członków albo przez zebranie delegatów LGD, spośród członków LGD. Członek rady nie może być równocześnie członkiem organu kontroli wewnętrznej LGD, zarządu LGD lub pracownikiem LGD.</p> <p>5. Członkowie rady będący osobami fizycznymi uczestniczą w jej pracach, w tym biorą udział w głosowaniu nad jej uchwałami, osobiście, a członkowie będący osobami prawnymi – przez organ uprawniony do reprezentowania tej osoby prawnej albo pełnomocnika umocowanego do uczestniczenia w pracach rady. Udzielenie dalszego pełnomocnictwa do uczestniczenia w pracach rady jest niedopuszczalne.</p> <p>6. W przypadku gdy do właściwości zarządu należy wybór operacji, które mają być realizowane w ramach LSR, i ustalanie kwoty wsparcia, zgodnie z art. 34 ust. 3 lit. f rozporządzenia nr 1303/2013, członkowie zarządu nie mogą być zatrudnieni przez LGD na stanowisku związanym ze świadczeniem doradztwa na rzecz podmiotów ubiegających się o wsparcie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013.</p>	
---	--	--	---	--

	instytucję zarządzającą.			7. Ilekroć w dalszych przepisach ustawy jest mowa o radzie należy przez to rozumieć zarząd, jeżeli do właściwości zarządu należy wybór operacji, które mają być realizowane w ramach LSR, i ustalanie kwoty wsparcia, zgodnie z art. 34 ust. 3 lit. f rozporządzenia nr 1303/2013.	
<b>Art. 33</b>	<p><b>Strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność</b></p> <p>1. Strategia rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność zawiera przynajmniej następujące elementy:</p> <p>a) określenie obszaru i ludności objętych strategią;</p> <p>b) analizę potrzeb i potencjału obszaru w zakresie rozwoju, w tym analizę mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń;</p> <p>c) opis strategii i jej celów, opis zintegrowanego i innowacyjnego charakteru strategii oraz hierarchię celów, w tym wartości docelowe dotyczące produktów lub rezultatów. W odniesieniu do rezultatów wartości docelowe mogą być ujęte ilościowo lub jakościowo. Strategia jest spójna z odpowiednimi programami wszystkich właściwych zaangażowanych EFSI;</p>	<b>T</b>	<b>Art. 5</b>	<p>1. Wyboru LSR dokonuje się spośród LSR, które, oprócz warunków określonych w regulaminie konkursu, spełniają następujące warunki:</p> <p>1) oprócz elementów określonych w art. 33 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013, LSR zawiera plan komunikacji z lokalną społecznością;</p> <p>2) obszar objęty LSR jest spójny przestrzennie, zamieszkaný nie więcej niż przez 150 tys. mieszkańców oraz:</p> <p>a) w przypadku gdy realizacja LSR ma być współfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich – jest zamieszkaný nie mniej niż przez 30 tys. mieszkańców, nie licząc mieszkańców miast zamieszkaných przez więcej niż 20 tys. mieszkańców, a co</p>	

	<p>d) opis procesu zaangażowania społeczności w opracowanie strategii;</p> <p>e) plan działania wskazujący, w jaki sposób cele przekładają się na działania;</p> <p>f) opis rozwiązań w zakresie zarządzania i monitorowania strategii wykazujący potencjał lokalnej grupy działania do realizacji strategii oraz opis szczegółowych rozwiązań dotyczących ewaluacji;</p> <p>g) plan finansowy strategii, w tym planowaną alokację każdego z właściwych EFSI.</p> <p>2. Państwa członkowskie określają kryteria wyboru strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.</p> <p>3. Strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność wybierane są przez komisję utworzoną w tym celu przez odpowiedzialną instytucję lub instytucje zarządzające i zatwierdzone przez odpowiedzialną instytucję lub instytucje zarządzające.</p> <p>4. Pierwsza runda wyboru strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność zostanie ukończona w terminie dwóch lat od daty przyjęcia umowy partnerstwa. Państwa członkowskie mogą wybrać dodatkowe</p>			<p>najmniej dwie gminy spośród gmin objętych tym obszarem nie są miastami zamieszkanymi przez więcej niż 20 tys. mieszkańców,</p> <p>b) w przypadku gdy realizacja LSR ma być współfinansowana wyłącznie ze środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Społecznego lub Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, a jej obszarem objęte jest wyłącznie miasto lub część miasta – jest zamieszkanym nie mniej niż przez 20 tys. mieszkańców,</p> <p>c) w pozostałych przypadkach – obejmuje co najmniej dwie gminy i jest zamieszkanym nie mniej niż przez 30 tys. mieszkańców;</p> <p>3) LSR będzie realizowana przez LGD spełniającą wymagania określone w przepisach, o których mowa w art. 1 pkt 1, oraz w art. 4, a wszystkie gminy, których obszar jest objęty LSR, są członkami tej LGD i nie są członkami innych LGD, które ubiegają się o wybór LSR albo których LSR została wybrana.</p> <p>2. W przypadku gdy obszar gminy</p>	
--	---	--	--	---	--

<p>strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność po tej dacie, jednak nie później niż do dnia 31 grudnia 2017 r.</p> <p>5. W decyzji zatwierdzającej strategię rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność określa się alokacje każdego z właściwych EFSI. W decyzji określa się również obowiązki w zakresie zadań dotyczących zarządzania i kontroli w ramach programu lub programów w odniesieniu do strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.</p> <p>6. Liczba ludności obszaru, o którym mowa w ust. 1 lit. a), nie może być mniejsza niż 10 000 i większa niż 150 000 mieszkańców. Jednak w należycie uzasadnionych przypadkach i na wniosek państwa członkowskiego, Komisja może przyjąć lub zmienić te limity w decyzji akceptującej lub zmieniającej odpowiednio umowę partnerstwa, na podstawie art. 15 ust. 2 lub 3 w przypadku tego państwa w celu uwzględnienia obszarów o bardzo niskiej lub wysokiej gęstości zaludnienia lub w celu zapewnienia spójności terytorialnej obszarów objętych strategiami rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.</p>		<p>jest objęty LSR, której realizacja ma być współfinansowana ze środków EFSI innych niż Europejski Fundusz Morski i Rybacki, obszar tej gminy może być objęty również inną LSR, która będzie realizowana przez inną LGD, o ile realizacja tej LSR ma być współfinansowana wyłącznie ze środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego.</p> <p>3. Wyboru LSR dokonuje się:</p> <p>1) przy zastosowaniu kryteriów wyboru jednakowych dla wszystkich programów, dotyczących:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) charakterystyki obszaru objętego LSR,</li> <li>b) reprezentatywności składu rady,</li> <li>c) wiedzy i doświadczenia osób zaangażowanych w opracowanie i realizację LSR,</li> <li>d) zasad funkcjonowania LGD,</li> <li>e) zasad wyboru operacji,</li> <li>f) doświadczenia LGD w zakresie realizacji strategii lub projektów o charakterze podobnym odpowiednio do LSR lub operacji realizowanych w jej ramach,</li> <li>g) jakości diagnozy obszaru</li> </ul>	
---	--	---	--

				<p>objętego LSR,</p> <p>h) adekwatności celów i przedsięwzięć określonych w LSR do diagnozy obszaru objętego LSR i wniosków wynikających z konsultacji projektu LSR z lokalną społecznością,</p> <p>i) zgodności LSR z celami określonymi w programach,</p> <p>j) opracowania LSR z udziałem lokalnej społeczności i zasad udziału tej społeczności w realizacji LSR,</p> <p>k) poprawności określenia wskaźników realizacji LSR i ich adekwatności do celów i przedsięwzięć określonych w LSR,</p> <p>l) innowacyjnego charakteru LSR,</p> <p>m) zintegrowania LSR,</p> <p>n) zgodności i komplementarności LSR z innymi dokumentami planistycznymi opracowanymi dla obszaru objętego LSR,</p> <p>o) monitorowania i oceny przez LGD realizacji LSR,</p> <p>p) poziomu zaangażowania w realizację LSR środków innych niż środki przewidziane na realizację programu;</p>	
--	--	--	--	---	--



				2) do wysokości dostępnych środków przeznaczonych na realizację LSR. 4. Liczbę mieszkańców, o których mowa w ust. 1 pkt 2, ustala się według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. na podstawie wynikowych informacji statystycznych, ogłaszanych, udostępnianych lub rozpowszechnianych zgodnie z przepisami o statystyce publicznej.	
<b>Art. 33 ust. 3</b>	Strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność wybierane są przez komisję utworzoną w tym celu przez odpowiedzialną instytucję lub instytucje zarządzające i zatwierdzone przez odpowiedzialną instytucję lub instytucje zarządzające.	<b>T</b>	<b>Art. 6</b>	Wyboru LSR dokonuje się na wniosek LGD w ramach konkursu ogłoszonego przez zarząd województwa.	
<b>Art. 33 ust. 4</b>	Pierwsza runda wyboru strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność zostanie ukończona w terminie dwóch lat od daty przyjęcia umowy partnerstwa. Państwa członkowskie mogą wybrać dodatkowe strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność po tej dacie, jednak nie później niż do dnia 31 grudnia 2017 r.				
<b>Art. 33 ust. 3</b>	Strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność wybierane są przez komisję utworzoną	<b>T</b>	<b>Art. 7</b>	Wniosek o wybór LSR składa się do zarządu województwa: 1) na formularzu opracowanym przez	

<p><b>Art. 33 ust. 4</b></p>	<p>w tym celu przez odpowiedzialną instytucję lub instytucje zarządzające i zatwierdzone przez odpowiedzialną instytucję lub instytucje zarządzające.</p> <p>Pierwsza runda wyboru strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność zostanie ukończona w terminie dwóch lat od daty przyjęcia umowy partnerstwa. Państwa członkowskie mogą wybrać dodatkowe strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność po tej dacie, jednak nie później niż do dnia 31 grudnia 2017 r.</p>			<p>ministra właściwego do spraw rozwoju wsi oraz ministra właściwego do spraw rybołówstwa i udostępnionym przez zarząd województwa;</p> <p>2) w terminie wskazanym w ogłoszeniu o konkursie na wybór LSR, uzgodnionym przez zarząd województwa z ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi i ministrem właściwym do spraw rybołówstwa.</p>	
<p><b>Art. 33 ust. 3</b></p> <p><b>Art. 33 ust. 4</b></p>	<p>Strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność wybierane są przez komisję utworzoną w tym celu przez odpowiedzialną instytucję lub instytucje zarządzające i zatwierdzone przez odpowiedzialną instytucję lub instytucje zarządzające.</p> <p>Pierwsza runda wyboru strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność zostanie ukończona w terminie dwóch lat od daty przyjęcia umowy partnerstwa. Państwa członkowskie mogą wybrać dodatkowe strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność po tej dacie, jednak nie później niż do dnia</p>	<p><b>T</b></p>	<p><b>Art. 8</b></p>	<p>1. Ogłoszenie o konkursie:</p> <p>1) zawiera w szczególności wskazanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) terminu składania wniosków o wybór LSR,</li> <li>b) miejsca i trybu składania wniosków o wybór LSR,</li> <li>c) sposobu ustalania wysokości dostępnych środków przeznaczonych na realizację LSR,</li> <li>d) miejsca zamieszczenia formularza wniosku o wybór LSR, formularza umowy o warunkach i sposobie realizacji LSR, zwanej dalej „umową ramową”, oraz regulaminu</li> </ul>	

	31 grudnia 2017 r.			<p>konkursu,</p> <p>e) dokumentów potwierdzających spełnienie warunków oraz kryteriów wyboru LSR,</p> <p>f) EFSI, z których środków będą współfinansowane LSR wybrane w ramach tego konkursu;</p> <p>2) jest podawane do publicznej wiadomości przez zarząd województwa, w szczególności na stronie internetowej województwa, co najmniej 30 dni przed dniem rozpoczęcia terminu składania wniosków o wybór LSR.</p> <p>2. Termin składania wniosków o wybór LSR nie może być krótszy niż 14 dni i dłuższy niż 60 dni.</p>	
<b>Art. 33 ust. 2</b>	Państwa członkowskie określają kryteria wyboru strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.	<b>T</b>	<b>Art. 9</b>	<p>1. Zarząd województwa przeprowadza wybór LSR na podstawie regulaminu konkursu.</p> <p>2. Regulamin konkursu w szczególności określa:</p> <p>1) tryb składania wniosków o wybór LSR i sposób uzupełniania w nich braków oraz poprawiania w nich oczywistych omyłek;</p> <p>2) kryteria wyboru LSR wraz z podaniem ich znaczenia i sposobu oceny;</p> <p>3) minimalną liczbę punktów, której</p>	
<b>Art. 33 ust. 3</b>	Strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność wybierane są przez komisję utworzoną w tym celu przez odpowiedzialną instytucję lub instytucje zarządzające i zatwierdzone przez odpowiedzialną instytucję lub instytucje zarządzające.				

				<p>uzyskanie jest niezbędne do wyboru LSR;</p> <p>4) sposób ustalania wysokości dostępnych środków przeznaczonych na realizację LSR;</p> <p>5) sposób podania do publicznej wiadomości wysokości środków dostępnych w ramach konkursu przeznaczonych na realizację LSR;</p> <p>6) sposób podania do publicznej wiadomości wyników konkursu;</p> <p>7) formę i sposób udzielania LGD wyjaśnień w kwestiach dotyczących konkursu.</p> <p>3. Regulamin konkursu może określić minimalną liczbę punktów dla danego kryterium wyboru, której uzyskanie jest niezbędne do wyboru LSR.</p> <p>4. Zarząd województwa podaje do publicznej wiadomości, w szczególności na stronie internetowej województwa, regulamin konkursu. Do czasu rozstrzygnięcia konkursu niedopuszczalna jest zmiana regulaminu konkursu skutkująca nierównym traktowaniem LGD.</p>	
<b>Art. 33 ust. 3</b>	Strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność wybierane są przez komisję utworzoną w tym celu przez odpowiedzialną	<b>T</b>	<b>Art. 10</b>	<p>1. W przypadku gdy:</p> <p>1) wniosek o wybór LSR:</p> <p>a) nie został złożony w terminie lub</p>	

	<p>instytucję lub instytucje zarządzające i zatwierdzone przez odpowiedzialną instytucję lub instytucje zarządzające.</p>		<p>b) nie zawiera nazwy LGD, lub  c) nie zawiera adresu LGD i nie można ustalić tego adresu na podstawie posiadanych danych, lub</p> <p>2) do wniosku o wybór LSR nie dołączono LSR  – zarząd województwa pozostawia wniosek bez rozpatrzenia.</p> <p>2. W razie stwierdzenia, że wniosek o wybór LSR zawiera braki inne niż określone w ust. 1 lub oczywiste omyłki, zarząd województwa wzywa LGD do usunięcia tych braków lub poprawienia oczywistych omyłek w terminie 7 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.</p> <p>3. Usunięcie braków we wniosku o wybór LSR lub poprawienie w nim oczywistych omyłek nie może prowadzić do jego istotnej modyfikacji.</p> <p>4. Jeżeli nie są spełnione warunki wyboru LSR, zarząd województwa informuje LGD o odrzuceniu LSR z podaniem przyczyn odrzucenia LSR oraz pouczeniem o możliwości wniesienia skargi, o której mowa w ust. 5.</p> <p>5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, LGD przysługuje prawo wniesienia do sądu administracyjnego</p>	
--	---	--	---	--

				<p>skargi na zasadach i w trybie określonych dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270, późn. zm.<sup>2)</sup>).</p> <p>6. Jeżeli są spełnione warunki wyboru LSR, LSR podlega ocenie pod względem spełnienia kryteriów wyboru LSR dokonywanej przez komisję.</p>	
<b>Art. 32 ust. 4</b>	<p>W przypadku gdy ustanowiona na mocy art. 33 ust. 3 komisja odpowiedzialna za wybór strategii rozwoju lokalnego kierowanych przez społeczność stwierdzi, że realizacja wybranej strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność wymaga wsparcia ze strony więcej niż jednego funduszu, może on wyznaczyć – zgodnie z krajowymi przepisami i procedurami – fundusz wiodący w celu wspierania wszystkich kosztów bieżących i kosztów animacji na mocy art. 35 ust. 1 lit. d) i e) związanych z daną strategią rozwoju lokalnego kierowaną przez społeczność.</p>	<b>T</b>	<b>Art. 11</b>	<p>1. Wybór LSR jest dokonywany w drodze uchwały komisji. Jeżeli realizacja LSR ma być współfinansowana ze środków więcej niż jednego spośród EFSI, w uchwale o wyborze LSR wyznacza się spośród EFSI fundusz wiodący, o którym mowa w art. 32 ust. 4 rozporządzenia nr 1303/2013, biorąc pod uwagę wysokość wkładu poszczególnych EFSI w realizację LSR oraz dostępność środków w ramach poszczególnych programów.</p> <p>2. Komisja przygotowuje i zamieszcza na stronie internetowej województwa listę ocenionych LSR zawierającą liczbę punktów otrzymanych przez poszczególne LSR</p>	
<b>Art. 33</b>	<p>W decyzji zatwierdzającej strategię</p>				

<sup>2)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. 1101 i 1529 oraz z 2014 r. poz. 183 i 543.

<p><b>ust. 5</b></p>	<p>rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność określa się alokacje każdego z właściwych EFSI. W decyzji określa się również obowiązki w zakresie zadań dotyczących zarządzania i kontroli w ramach programu lub programów w odniesieniu do strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.</p>		<p>oraz wskazanie LSR, które zostały wybrane.</p> <p>3. Komisja informuje LGD o wyniku wyboru LSR, przesyłając uchwałę o wyborze LSR zawierającą informację o liczbie punktów otrzymanych w ramach oceny poszczególnych kryteriów wyboru LSR, uzasadnienie tej oceny i pouczenie o możliwości wniesienia skargi, o której mowa w ust. 6.</p> <p>4. Jeżeli LSR otrzymała minimalną liczbę punktów, której uzyskanie jest niezbędne do wyboru LSR, jednakże nie otrzymała minimalnej liczby punktów, której uzyskanie jest niezbędne do wyboru LSR, określonej dla co najmniej jednego kryterium w regulaminie konkursu na podstawie art. 9 ust. 3, a są dostępne środki przeznaczone na realizację tej LSR, uchwała, o której mowa w ust. 3, zawiera również informację o wyborze LSR pod warunkiem wprowadzenia zmian w LSR zapewniających otrzymanie w ramach oceny każdego kryterium wyboru co najmniej minimalnej liczby punktów, której uzyskanie jest niezbędne do wyboru LSR, określonej dla tych kryteriów w regulaminie konkursu na podstawie art. 9 ust. 3.</p>	
----------------------	--	--	--	--

				<p>5. Wyboru LSR dokonuje się w terminie 4 miesiące od dnia upływu terminu składania wniosków o wybór LSR.</p> <p>6. Od uchwały komisji LGD przysługuje prawo wniesienia do sądu administracyjnego skargi na zasadach i w trybie określonych dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.</p>	
<b>Art. 33 ust. 3</b>	Strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność wybierane są przez komisję utworzoną w tym celu przez odpowiedzialną instytucję lub instytucje zarządzające i zatwierdzone przez odpowiedzialną instytucję lub instytucje zarządzające.	<b>T</b>	<b>Art. 12</b>	<p>1. Do postępowania w sprawie oceny spełniania warunków wyboru i w sprawie wyboru LSR nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, z wyjątkiem przepisów dotyczących:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) właściwości miejscowej organów, wyłączenia pracowników organu, doręczeń, udostępniania akt, skarg i wniosków,</li> <li>2) wezwań – w przypadku postępowania w sprawie oceny spełniania warunków wyboru</li> </ol> <p>– o ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej.</p> <p>2. W postępowaniu w sprawie oceny spełniania warunków wyboru i w sprawie wyboru LSR zarząd województwa oraz komisja, przed</p>	



			<p>którymi toczy się postępowanie:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) stoją na straży praworządności;</li> <li>2) są obowiązane w sposób wyczerpujący rozpatrzyć wniosek o wybór LSR i załączone do niego dokumenty oraz dowody przedstawione przez LGD w toku postępowania w sprawie oceny spełniania warunków wyboru.</li> <li>3. W postępowaniu w sprawie oceny spełniania warunków wyboru zarząd województwa, przed którym toczy się postępowanie, udziela LGD, na ich żądanie, niezbędnych pouczeń co do okoliczności faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania.</li> <li>4. LGD uczestnicząca w postępowaniu w sprawie oceny spełniania warunków wyboru jest obowiązana przedstawiać dowody oraz dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek; ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne.</li> </ol>	
<b>Art. 33 ust. 1</b>	<b>Strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność</b> 1. Strategia rozwoju lokalnego	<b>T</b>	<b>Art. 13</b>	Do LSR nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

	<p>kierowanego przez społeczność zawiera przynajmniej następujące elementy:</p> <p>a) określenie obszaru i ludności objętych strategią;</p> <p>b) analizę potrzeb i potencjału obszaru w zakresie rozwoju, w tym analizę mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń;</p> <p>c) opis strategii i jej celów, opis zintegrowanego i innowacyjnego charakteru strategii oraz hierarchię celów, w tym wartości docelowe dotyczące produktów lub rezultatów. W odniesieniu do rezultatów wartości docelowe mogą być ujęte ilościowo lub jakościowo. Strategia jest spójna z odpowiednimi programami wszystkich właściwych zaangażowanych EFSI;</p> <p>d) opis procesu zaangażowania społeczności w opracowanie strategii;</p> <p>e) plan działania wskazujący, w jaki sposób cele przekładają się na działania;</p> <p>f) opis rozwiązań w zakresie zarządzania i monitorowania strategii wykazujący potencjał lokalnej grupy działania do realizacji strategii oraz opis szczegółowych rozwiązań dotyczących ewaluacji;</p> <p>g) plan finansowy strategii, w tym</p>			(Dz. U. z 2014 r. poz. 1649).	
--	---	--	--	-------------------------------	--

	planowaną alokację każdego z właściwych EFSI.				
<b>Art. 33 ust. 5</b>	W decyzji zatwierdzającej strategię rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność określa się alokacje każdego z właściwych EFSI. W decyzji określa się również obowiązki w zakresie zadań dotyczących zarządzania i kontroli w ramach programu lub programów w odniesieniu do strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.	<b>T</b>	<b>Art. 14</b>	<p>1. Niezwłocznie po dokonaniu wyboru LSR zarząd województwa zatwierdza LSR, zawierając z LGD, która będzie realizowała tę LSR, umowę ramową.</p> <p>2. Umowa ramowa jest zawierana pod rygorem nieważności w formie pisemnej na formularzu opracowanym przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi oraz ministra właściwego do spraw rybołówstwa, udostępnionym przez zarząd województwa.</p> <p>3. W przypadku, o którym mowa w art. 11 ust. 4, umowa ramowa jest zawierana pod warunkiem wprowadzenia, w terminie 30 dni od dnia jej zawarcia, zmian w LSR zapewniających otrzymanie w ramach oceny każdego kryterium wyboru co najmniej minimalnej liczby punktów określonej dla tych kryteriów w regulaminie konkursu na podstawie art. 9 ust. 3.</p> <p>4. Umowa ramowa, oprócz wskazania wysokości środków oraz obowiązków, o których mowa w art. 33 ust. 5 rozporządzenia nr 1303/2013, zawiera co najmniej określenie:</p> <p>1) terminu i miejsca realizacji LSR;</p> <p>2) zasad realizacji LSR, w tym</p>	
<b>Art. 34 ust. 3</b>	<p>Zadania lokalnych grup działania obejmują:</p> <p>a) rozwijanie zdolności podmiotów lokalnych do opracowywania i wdrażania operacji, w tym rozwijania ich zdolności zarządzania projektami;</p> <p>b) opracowanie niedyskryminującej i przejrzystej procedury wyboru oraz obiektywnych kryteriów wyboru operacji, które pozwalają uniknąć konfliktów interesów, gwarantują, że co najmniej 50 % głosów w decyzjach dotyczących wyboru pochodzi od partnerów niebędących instytucjami publicznymi i umożliwiają wybór w drodze procedury pisemnej;</p> <p>c) zapewnianie spójności ze strategią</p>				

	<p>rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność podczas wyboru operacji poprzez uszeregowanie tych operacji w zależności od ich wkładu w realizację celów i strategii;</p> <p>d) opracowanie i publikowanie naborów wniosków lub ciągłej procedury składania projektów, w tym określanie kryteriów wyboru;</p> <p>e) przyjmowanie i dokonywanie oceny wniosków o dofinansowanie;</p> <p>f) wybór operacji i ustalanie kwoty wsparcia oraz, w stosownych przypadkach, przedkładanie wniosków do podmiotu odpowiedzialnego za ostateczną weryfikację kwalifikowalności przed ich zatwierdzeniem;</p> <p>g) monitorowanie wdrażania strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność i operacji będących przedmiotem wsparcia oraz przeprowadzanie szczegółowych działań ewaluacyjnych związanych z tą strategią.</p>			<p>dokonywania wyboru:</p> <p>a) operacji realizowanych przez podmioty inne niż LGD,</p> <p>b) operacji własnych LGD,</p> <p>c) grantobiorców w ramach projektów grantowych;</p> <p>3) zasad monitorowania, oceny i kontroli realizacji LSR;</p> <p>4) zasad współpracy LGD z podmiotami zaangażowanymi we wdrażanie LSR;</p> <p>5) harmonogramu naborów wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013;</p> <p>6) wysokości środków na realizację poszczególnych celów LSR z podziałem na środki pochodzące z poszczególnych EFSI;</p> <p>7) warunków zmiany albo rozwiązania umowy w zakresie przewidzianym do wsparcia w ramach poszczególnych programów;</p> <p>8) zobowiązania LGD do zamieszczenia umowy ramowej wraz z LSR na stronie internetowej LGD;</p> <p>9) zobowiązanie LGD do stosowania wytycznych, o których mowa w art. 8 ust. 2 ustawy z dnia ..... o wspieraniu rozwoju</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. ...).</p> <p>5. Projekt grantowy jest operacją, której beneficjent będący LGD udziela grantobiorcom grantów na realizację zadań służących osiągnięciu celu tej operacji.</p> <p>6. Wybrana LSR stanowi załącznik do umowy ramowej.</p>	
<b>Art. 32 ust. 3</b>	Wsparcie z właściwych EFSI na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność jest spójne i skoordynowane między poszczególnymi właściwymi EFSI. Jest to osiągnięte między innymi poprzez skoordynowane rozwijanie potencjału, wybór, zatwierdzanie i finansowanie strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność oraz lokalne grupy działania.	<b>T</b>	<b>Art. 15</b>	<p>1. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi i minister właściwy do spraw rybołówstwa opracowują formularze, o których mowa w art. 7 pkt 1 i art. 14 ust. 2, oraz regulamin, o którym mowa w art. 9 ust. 1:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) w uzgodnieniu z zarządami województw będącymi instytucjami zarządzającymi programami;</li> <li>2) po zasięgnięciu opinii Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz zarządów województw niebędących instytucjami zarządzającymi programami.</li> </ol> <p>2. Regulamin, o którym mowa w</p>	
<b>Art. 33 ust. 3</b>	Strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność wybierane są przez komisję utworzoną w tym celu przez odpowiedzialną				

	instytucję lub instytucje zarządzające i zatwierdzone przez odpowiedzialną instytucję lub instytucje zarządzające.			art. 9 ust. 1, w zakresie kryteriów wyboru LSR minister właściwy do spraw rozwoju wsi i minister właściwy do spraw rybołówstwa opracowują po zasięgnięciu opinii komitetów monitorujących ustanowionych dla programów.	
<b>Art. 33 ust. 6</b>	Liczba ludności obszaru, o którym mowa w ust. 1 lit. a), nie może być mniejsza niż 10 000 i większa niż 150 000 mieszkańców. Jednak w należycie uzasadnionych przypadkach i na wniosek państwa członkowskiego, Komisja może przyjąć lub zmienić te limity w decyzji akceptującej lub zmieniającej odpowiednio umowę partnerstwa, na podstawie art. 15 ust. 2 lub 3 w przypadku tego państwa w celu uwzględnienia obszarów o bardzo niskiej lub wysokiej gęstości zaludnienia lub w celu zapewnienia spójności terytorialnej obszarów objętych strategiami rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.	<b>T</b>	<b>Art. 16</b>	1. Wsparcie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1303/2013, temu samemu podmiotowi lub na przygotowanie LSR obejmującej tą samą gminę może być udzielone tylko raz i tylko w ramach jednego programu. 2. Wsparcie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1303/2013, jest udzielane, jeżeli są spełnione warunki jego udzielenia określone w przepisach regulujących zasady wsparcia z udziałem poszczególnych EFSI lub na podstawie tych przepisów oraz: 1) obszar planowany do objęcia LSR spełnia warunki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2; 2) wszystkie gminy, których obszar jest planowany do objęcia LSR, są członkami tego podmiotu lub zobowiązały się do współpracy z tym podmiotem i nie są członkami innego podmiotu ubiegającego się	
<b>Art. 35 ust. 1 lit. a</b>	Wsparcie z właściwych EFSI rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność obejmuje: a) koszty wsparcia przygotowawczego obejmującego budowanie potencjału,				

	<p>szkolenie i tworzenie sieci kontaktów w celu przygotowania i wdrożenia strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.</p> <p>Takie koszty mogą obejmować co najmniej jeden z następujących elementów:</p> <p>(i) działania szkoleniowe dla lokalnych zainteresowanych podmiotów;</p> <p>(ii) badania nad danymi obszarami;</p> <p>(iii) koszty związane z opracowywaniem strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, w tym koszty konsultacji i przedsięwzięć związanych z konsultacjami zainteresowanych podmiotów w celu przygotowania strategii;</p> <p>(iv) koszty administracyjne (operacyjne i koszty personelu) organizacji wnioskującej o udzielenie wsparcia przygotowawczego na etapie przygotowania;</p> <p>(v) pomoc dla małych projektów pilotażowych.</p> <p>Takie wsparcie przygotowawcze jest kwalifikowalne niezależnie od tego, czy strategia rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność zaprojektowana przez lokalną grupę</p>			<p>o to wsparcie, ani podmiotami, które zobowiązały się do współpracy z innym podmiotem ubiegającym się o to wsparcie; przepis art. 5 ust. 2 stosuje się odpowiednio.</p>	
--	--	--	--	---	--

	działania korzystającą ze wsparcia zostanie wybrana do finansowania przez komisję wybierającą ustanowioną na podstawie art. 33 ust. 3.				
<b>Art. 34 ust. 3</b>	<p>Zadania lokalnych grup działania obejmują:</p> <p>a) rozwijanie zdolności podmiotów lokalnych do opracowywania i wdrażania operacji, w tym rozwijania ich zdolności zarządzania projektami;</p> <p>b) opracowanie niedyskryminującej i przejrzystej procedury wyboru oraz obiektywnych kryteriów wyboru operacji, które pozwalają uniknąć konfliktów interesów, gwarantują, że co najmniej 50 % głosów w decyzjach dotyczących wyboru pochodzi od partnerów niebędących instytucjami publicznymi i umożliwiają wybór w drodze procedury pisemnej;</p> <p>c) zapewnianie spójności ze strategią rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność podczas wyboru operacji poprzez uszeregowanie tych operacji w zależności od ich wkładu w realizację celów i strategii;</p> <p>d) opracowanie i publikowanie naborów wniosków lub ciągłej procedury składania projektów, w tym określanie kryteriów wyboru;</p>	<b>T</b>	<b>Art. 17</b>	<p>1. Wsparcie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, jest udzielane, jeżeli są spełnione warunki jego udzielenia określone w przepisach regulujących zasady wsparcia z udziałem poszczególnych EFSI lub na podstawie tych przepisów:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) na operację wybraną przez LGD, która jest stroną umowy ramowej;</li> <li>2) do wysokości środków, o których mowa w art. 33 ust. 5 rozporządzenia nr 1303/2013, przewidzianych w umowie ramowej.</li> </ol> <p>2. Wsparcie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, nie przysługuje, jeżeli podczas dokonywania wyboru operacji:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) nie zastosowano określonych w LSR: <ol style="list-style-type: none"> <li>a) procedury zapewniającej bezstronność członków rady lub</li> <li>b) kryteriów wyboru operacji, lub</li> </ol> </li> <li>2) nie zachowano: <ol style="list-style-type: none"> <li>a) składu rady zgodnego z</li> </ol> </li> </ol>	



<p><b>Art. 34 ust. 4</b></p> <p><b>Art. 35 ust. 1 lit. b</b></p>	<p>e) przyjmowanie i dokonywanie oceny wniosków o dofinansowanie;</p> <p>f) wybór operacji i ustalanie kwoty wsparcia oraz, w stosownych przypadkach, przedkładanie wniosków do podmiotu odpowiedzialnego za ostateczną weryfikację kwalifikowalności przed ich zatwierdzeniem;</p> <p>g) monitorowanie wdrażania strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność i operacji będących przedmiotem wsparcia oraz przeprowadzanie szczegółowych działań ewaluacyjnych związanych z tą strategią.</p> <p>Bez uszczerbku dla ust. 3 lit. b) lokalna grupa działania może być beneficjentem i wdrażać operacje zgodnie ze strategią rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.</p> <p>Wsparcie z właściwych EFSI rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność obejmuje:</p> <p>b) wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność;</p>		<p>wymaganiami określonymi w art. 32 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, lub</p> <p>b) parytetu określonego w art. 34 ust. 3 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013.</p> <p>3. Wsparcie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, może być udzielone również LGD, która jest stroną umowy ramowej, na operacje, które dzielą się na:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) projekty grantowe;</li> <li>2) operacje własne LGD.</li> </ol> <p>4. Do projektów grantowych i grantobiorców stosuje się odpowiednio przepisy art. 35 i art. 36 ustawy w zakresie polityki spójności.</p> <p>5. Do wyboru:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) projektów grantowych nie stosuje się przepisów ust. 1 pkt 1 i ust. 2;</li> <li>2) grantobiorców przepisy ust. 1 pkt 1 i ust. 2 stosuje się odpowiednio.</li> </ol> <p>6. W przypadku operacji własnych LGD, wsparcie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, może być udzielone LGD pod warunkiem, że nikt inny, uprawniony do wsparcia, w terminie 30 dni od dnia zamieszczenia przez LGD na jej stronie internetowej informacji o</p>	
--	--	--	--	--

				planowanej do realizacji operacji własnej, nie zgłosił LGD zamiaru realizacji takiej operacji.	
<b>Art. 35 ust. 1 lit. c-e</b>	<p>Wsparcie z właściwych EFSI rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność obejmuje:</p> <p>c) przygotowanie i realizację przedsięwzięć lokalnej grupy działania w zakresie współpracy;</p> <p>d) koszty bieżące związane z zarządzaniem wdrażania strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność obejmujące koszty operacyjne, koszty personelu, koszty szkoleń, koszty związane z public relations, koszty finansowe, a także koszty związane z monitorowaniem i ewaluacją tej strategii, o których mowa w art. 34 ust. 3 lit. g);</p> <p>e) animowanie realizacji strategii kierowanej przez społeczność w celu ułatwienia wymiany między zainteresowanymi podmiotami, aby zapewniać informacje i propagować strategię oraz aby wspierać potencjalnych beneficjentów w celu opracowywania operacji i przygotowywania wniosków.</p> <p>2. Wsparcie kosztów bieżących i</p>	<b>T</b>	<b>Art. 18.</b>	<p>1. Wsparcie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. c–e rozporządzenia nr 1303/2013, jest udzielane LGD, która jest stroną umowy ramowej, jeżeli są spełnione warunki udzielenia tego wsparcia określone w przepisach regulujących zasady wsparcia z udziałem poszczególnych EFSI lub na podstawie tych przepisów.</p> <p>2. Wsparcie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. d i e rozporządzenia nr 1303/2013, jest udzielane do wysokości środków, o których mowa w art. 33 ust. 5 rozporządzenia nr 1303/2013, przewidzianych w umowie ramowej na wsparcie w tym zakresie.</p>	

<b>Art. 35 ust.2</b>	kosztów animowania, o których mowa w ust. 1 lit. d) i e) nie przekracza 25 % całkowitych wydatków publicznych poniesionych w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.				
<b>Art. 34 ust. 3 lit. d</b>  <b>Art. 35 ust. 1 lit. b</b>	Zadania lokalnych grup działania obejmują:  d) opracowanie i publikowanie naborów wniosków lub ciągłej procedury składania projektów, w tym określanie kryteriów wyboru;  Wsparcie z właściwych EFSI rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność obejmuje:  b) wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność;	<b>T</b>	<b>Art. 19.</b>	1. Ogłoszenie o naborze wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, na operacje realizowane przez podmioty inne niż LGD, podaje do publicznej wiadomości LGD, która jest stroną umowy ramowej, po uzgodnieniu terminu naboru tych wniosków z zarządem województwa. 2. LGD występuje o uzgodnienie terminu naboru wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, na operacje realizowane przez podmioty inne niż LGD nie później niż 30 dni przed planowanym terminem rozpoczęcia biegu terminu składania tych wniosków. 3. LGD zamieszcza ogłoszenie o naborze wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, na operacje realizowane przez podmioty inne niż LGD, w szczególności na swojej stronie internetowej, nie wcześniej niż 30 dni i nie później niż	

			<p>14 dni przed planowanym terminem rozpoczęcia biegu terminu składania tych wniosków.</p> <p>4. Ogłoszenie o naborze wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, na operacje realizowane przez podmioty inne niż LGD zawiera w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) wskazanie: <ol style="list-style-type: none"> <li>a) terminu i miejsca składania tych wniosków,</li> <li>b) formy wsparcia,</li> <li>c) zakresu tematycznego operacji;</li> </ol> </li> <li>2) obowiązujące w ramach naboru: <ol style="list-style-type: none"> <li>a) warunki udzielenia wsparcia,</li> <li>b) kryteria wyboru operacji wraz ze wskazaniem minimalnej liczby punktów, której uzyskanie jest warunkiem wyboru operacji;</li> </ol> </li> <li>3) informację o wymaganych dokumentach, potwierdzających spełnienie warunków udzielenia wsparcia oraz kryteriów wyboru operacji;</li> <li>4) wskazanie wysokości limitu środków w ramach ogłaszanego naboru;</li> <li>5) informację o miejscu udostępnienia LSR, formularza wniosku o udzielenie wsparcia, formularza</li> </ol>	
--	--	--	---	--

				wniosku o płatność oraz formularza umowy o udzielenie wsparcia.	
<b>Art. 34 ust. 3 lit. e</b>	Zadania lokalnych grup działania obejmują:  e) przyjmowanie i dokonywanie oceny wniosków o dofinansowanie;	<b>T</b>	<b>Art. 20</b>	1. Wniosek o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, na operację realizowaną przez podmiot inny niż LGD składa się do LGD. 2. Wniosek o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, na projekt grantowy lub operację własną LGD składa się do zarządu województwa, z którym LGD zawarła umowę ramową.	
<b>Art. 34 ust. 4</b>	Bez uszczerbku dla ust. 3 lit. b) lokalna grupa działania może być beneficjentem i wdrażać operacje zgodnie ze strategią rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.				
<b>Art. 34 ust. 3 lit. b, c, e, f</b>	Zadania lokalnych grup działania obejmują:  b) opracowanie niedyskryminującej i przejrzystej procedury wyboru oraz obiektywnych kryteriów wyboru operacji, które pozwalają uniknąć konfliktów interesów, gwarantują, że co najmniej 50 % głosów w decyzjach dotyczących wyboru pochodzi od partnerów niebędących instytucjami publicznymi i umożliwiają wybór w drodze procedury pisemnej;  c) zapewnianie spójności ze strategią rozwoju lokalnego kierowanego przez	<b>T</b>	<b>Art. 21</b>	1. W terminie 45 dni od dnia następującego po ostatnim dniu terminu składania wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, na operacje realizowane przez podmioty inne niż LGD, LGD dokonuje oceny zgodności operacji z LSR, wybiera operacje oraz ustala kwotę wsparcia. 2. Przez operację zgodną z LSR rozumie się operację, która: 1) zakłada realizację celów głównych i szczegółowych LSR, przez osiągnięcie zaplanowanych w LSR wskaźników;	

<p><b>Art. 34 ust. 4</b></p>	<p>społeczność podczas wyboru operacji poprzez uszeregowanie tych operacji w zależności od ich wkładu w realizację celów i strategii;</p> <p>e) przyjmowanie i dokonywanie oceny wniosków o dofinansowanie;</p> <p>f) wybór operacji i ustalanie kwoty wsparcia oraz, w stosownych przypadkach, przedkładanie wniosków do podmiotu odpowiedzialnego za ostateczną weryfikację kwalifikowalności przed ich zatwierdzeniem;</p> <p>Bez uszczerbku dla ust. 3 lit. b) lokalna grupa działania może być beneficjentem i wdrażać operacje zgodnie ze strategią rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.</p>		<p>2) jest zgodna z programem, w ramach którego jest planowana realizacja tej operacji.</p> <p>3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do projektów grantowych i operacji własnych.</p> <p>4. Rada LGD dokonuje wyboru operacji realizowanych przez podmioty inne niż LGD:</p> <p>1) spośród operacji, które:</p> <p>a) są zgodne z LSR,</p> <p>b) zostały złożone w miejscu i terminie wskazanym w ogłoszeniu o naborze wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013,</p> <p>c) są zgodne z zakresem tematycznym, który został wskazany w ogłoszeniu o naborze wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013;</p> <p>2) na podstawie kryteriów wyboru określonych w LSR.</p> <p>5. W terminie 7 dni od dnia zakończenia wyboru operacji, LGD:</p> <p>1) przekazuje podmiotowi ubiegającemu się o wsparcie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b</p>	
----------------------------------	--	--	--	--

				<p>rozporządzenia nr 1303/2013, pisemną informację o wyniku oceny zgodności jego operacji z LSR lub wyniku wyboru, w tym oceny w zakresie spełniania przez jego operację kryteriów wyboru wraz z uzasadnieniem oceny i podaniem liczby punktów otrzymanych przez operację, a w przypadku pozytywnego wyniku wyboru – zawierającą dodatkowo wskazanie, czy w dniu przekazania wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, do zarządu województwa operacja mieści się w limicie środków wskazanym w ogłoszeniu o naborze tych wniosków;</p> <p>2) zamieszcza na swojej stronie internetowej listę operacji zgodnych z LSR oraz listę operacji wybranych, ze wskazaniem, które z operacji mieszczą się w limicie środków wskazanym w ogłoszeniu o naborze wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013.</p> <p>6. Jeżeli operacja:</p> <p>1) uzyskała negatywną ocenę zgodności z LSR albo</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>2) nie uzyskała minimalnej liczby punktów, o której mowa w art. 19 ust. 4 pkt 2 lit. b, albo</p> <p>3) w dniu przekazania przez LGD wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, do zarządu województwa nie mieści się w limicie środków wskazanym w ogłoszeniu o naborze tych wniosków</p> <p>– informacja, o której mowa w ust. 5 pkt 1, zawiera pouczenie o możliwości wniesienia protestu na zasadach i w trybie określonych w art. 22.</p> <p>7. Do pouczenia, o którym mowa w ust. 6, stosuje się odpowiednio przepis art. 46 ust. 5 ustawy w zakresie polityki spójności.</p>	
<b>Art. 34 ust. 3 lit. b</b>	<p>Zadania lokalnych grup działania obejmują:</p> <p>b) opracowanie niedyskryminującej i przejrzystej procedury wyboru oraz obiektywnych kryteriów wyboru operacji, które pozwalają uniknąć konfliktów interesów, gwarantują, że co najmniej 50 % głosów w decyzjach dotyczących wyboru pochodzi od partnerów niebędących instytucjami publicznymi i umożliwiają wybór w</p>	<b>T</b>	<b>Art. 22</b>	<p>1. Od:</p> <p>1) negatywnej oceny zgodności operacji z LSR albo</p> <p>2) niezyskania przez operację minimalnej liczby punktów, o której mowa w art. 19 ust. 4 pkt 2 lit. b, albo</p> <p>3) wyniku wyboru, który powoduje że operacja nie mieści się w limicie środków wskazanym w ogłoszeniu o naborze wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35</p>	



	<p>drodze procedury pisemnej;</p>		<p>ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013</p> <p>– przysługuje podmiotowi ubiegającemu się o wsparcie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, prawo wniesienia protestu.</p> <p>2. Protest wnosi się w terminie 7 dni od dnia doręczenia informacji, o której mowa w art. 21 ust. 5 pkt 1.</p> <p>3. Do protestu stosuje się odpowiednio przepisy art. 54 ust. 2–6 ustawy w zakresie polityki spójności.</p> <p>4. Oprócz elementów określonych w art. 54 ust. 2 ustawy w zakresie polityki spójności, protest od negatywnej oceny zgodności operacji z LSR zawiera wskazanie, w jakim zakresie podmiot ubiegający się o wsparcie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, nie zgadza się z tą oceną oraz uzasadnienie stanowiska tego podmiotu.</p> <p>5. Protest jest rozpatrywany przez zarząd województwa, a jest wnoszony za pośrednictwem LGD.</p> <p>6. O wniesionym proteście LGD informuje niezwłocznie zarząd województwa.</p> <p>7. Wniesienie protestu nie wstrzymuje przekazywania do zarządu</p>	
--	-----------------------------------	--	--	--

				<p>województwa wniosków o udzielenie wsparcia dotyczących wybranych operacji.</p> <p>8. Do wnoszenia protestu i postępowania wszczętego na skutek jego wniesienia przepisy art. 53 ust. 2 i 3, art. 56 ust. 2 oraz art. 57–67 ustawy w zakresie polityki spójności stosuje się odpowiednio, z tym że:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) termin na dokonanie czynności określonych w art. 56 ust. 2 ustawy w zakresie polityki spójności wynosi 14 dni;</li> <li>2) protest pozostawia się bez rozpatrzenia również w przypadku, gdy nie spełnia wymagań określonych w ust. 4 – gdy dotyczy negatywnej oceny zgodności operacji z LSR;</li> <li>3) art. 66 ust. 2 ustawy w zakresie polityki spójności ma zastosowanie, gdy zostanie wyczerpana kwota środków, o których mowa w art. 33 ust. 5 rozporządzenia nr 1303/2013, przewidzianych w umowie ramowej na realizację danego celu LSR w ramach środków pochodzących z danego EFSI.</li> </ol>	
<b>Art. 34 ust. 3 lit.</b>	Zadania lokalnych grup działania	<b>T</b>	<b>Art. 23</b>	1. W terminie 7 dni od dnia dokonania wyboru operacji	

<p><b>f</b></p> <p><b>Art. 35</b> <b>ust. 1 lit.</b> <b>b</b></p>	<p>obejmują:</p> <p>f) wybór operacji i ustalanie kwoty wsparcia oraz, w stosownych przypadkach, przedkładanie wniosków do podmiotu odpowiedzialnego za ostateczną weryfikację kwalifikowalności przed ich zatwierdzeniem;</p> <p>Wsparcie z właściwych EFSI rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność obejmuje:</p> <p>b) wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność;</p>		<p>realizowanych przez podmioty inne niż LGD, LGD przekazuje zarządowi województwa wnioski o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, dotyczące wybranych operacji wraz z dokumentami potwierdzającymi dokonanie wyboru operacji.</p> <p>2. W przypadku gdy w dokumentach, o których mowa w ust. 1, zarząd województwa stwierdzi braki lub będzie konieczne uzyskanie wyjaśnień, zarząd województwa wzywa LGD do uzupełnienia braków lub złożenia wyjaśnień w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 7 dni.</p> <p>3. Jeżeli nie są spełnione warunki udzielenia wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, zarząd województwa informuje podmiot ubiegający się o wsparcie o odmowie udzielenia tego wsparcia, zgodnie z przepisami regulującymi zasady wsparcia z udziałem poszczególnych EFSI.</p> <p>4. Jeżeli są spełnione warunki udzielenia wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, zarząd województwa udziela wsparcia zgodnie z przepisami regulującymi zasady wsparcia z udziałem poszczególnych EFSI, do</p>	
---	---	--	--	--

			<p>limitu środków wskazanego w ogłoszeniu o naborze wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013.</p> <p>5. W razie stwierdzenia, że wniosek o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, zawiera braki lub oczywiste omyłki, zarząd województwa wzywa podmiot ubiegający się o wsparcie do usunięcia tych braków lub poprawienia oczywistych omyłek w terminie 7 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.</p> <p>6. Usunięcie braków we wniosku o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, lub poprawienie w nim oczywistych omyłek nie może prowadzić do jego istotnej modyfikacji.</p> <p>7. Jeżeli po upływie 6 miesięcy od dnia przekazania wniosków do zarządu województwa okaże się, że nie jest możliwe udzielenie wsparcia w ramach limitu środków wskazanego w ogłoszeniu o naborze wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, zarząd województwa informuje podmiot ubiegający się o</p>	
--	--	--	---	--

				udzielenie wsparcia o braku dostępnych środków na udzielenie tego wsparcia i pozostawia wniosek bez rozpatrzenia.	
<b>Art. 35 ust. 1 lit. b-e</b>	<p>Wsparcie z właściwych EFSI rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność obejmuje:</p> <p>b) wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność;</p> <p>c) przygotowanie i realizację przedsięwzięć lokalnej grupy działania w zakresie współpracy;</p> <p>d) koszty bieżące związane z zarządzaniem wdrażania strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność obejmujące koszty operacyjne, koszty personelu, koszty szkoleń, koszty związane z public relations, koszty finansowe, a także koszty związane z monitorowaniem i ewaluacją tej strategii, o których mowa w art. 34 ust. 3 lit. g);</p> <p>e) animowanie realizacji strategii kierowanej przez społeczność w celu ułatwienia wymiany między zainteresowanymi podmiotami, aby zapewniać informacje i propagować strategię oraz aby wspierać potencjalnych beneficjentów w celu opracowywania operacji i</p>	<b>T</b>	<b>Art. 24</b>	Właściwym miejscowo w sprawie udzielenia wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b–e rozporządzenia nr 1303/2013, na daną operację jest zarząd województwa, z którym została zawarta umowa ramowa dotycząca LSR, w ramach której będzie realizowana ta operacja.	

	przygotowywania wniosków.			
<b>Art. 34 ust. 2</b>	2. Odpowiedzialne instytucja lub instytucje zarządzające zapewniają, aby lokalne grupy działania wybrały jednego partnera w ramach grupy jako partnera wiodącego w kwestiach administracyjnych i finansowych albo zrzeszyły się w ustanowionej na podstawie prawa wspólnej strukturze.	<b>T</b>	<b>Art. 25</b>	W ustawie z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. z 2013 r. poz. 173) w art. 15 ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie: „Do działania lokalnych grup działania stosuje się przepisy o stowarzyszeniach, z tym że:”.
<b>Art. 33 ust. 1</b>	<b>Strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność</b> 1. Strategia rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność zawiera przynajmniej następujące elementy: a) określenie obszaru i ludności objętych strategią; b) analizę potrzeb i potencjału obszaru w zakresie rozwoju, w tym analizę mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń; c) opis strategii i jej celów, opis zintegrowanego i innowacyjnego charakteru strategii oraz hierarchię celów, w tym wartości docelowe dotyczące produktów lub rezultatów. W odniesieniu do rezultatów wartości	<b>T</b>	<b>Art. 26</b>	W ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146) po art. 30 dodaje się art. 30a w brzmieniu: „Art. 30a. 1. Rozwój lokalny kierowany przez społeczność, zwany dalej „RLKS” jest instrumentem rozwoju, o którym mowa w części drugiej w tytule III w rozdziale II rozporządzenia ogólnego. 2. RLKS może być realizowany wyłącznie w ramach regionalnych programów operacyjnych. 3. Realizacja RLKS odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia ... o rozwoju lokalnym z udziałem

	<p>docelowe mogą być ujęte ilościowo lub jakościowo. Strategia jest spójna z odpowiednimi programami wszystkich właściwych zaangażowanych EFSI;</p> <p>d) opis procesu zaangażowania społeczności w opracowanie strategii;</p> <p>e) plan działania wskazujący, w jaki sposób cele przekładają się na działania;</p> <p>f) opis rozwiązań w zakresie zarządzania i monitorowania strategii wykazujący potencjał lokalnej grupy działania do realizacji strategii oraz opis szczegółowych rozwiązań dotyczących ewaluacji;</p> <p>g) plan finansowy strategii, w tym planowaną alokację każdego z właściwych EFSI.</p>			<p>lokalnej społeczności (Dz. U. poz. ...), a w zakresie nieuregulowanym w tej ustawie – na zasadach określonych w niniejszej ustawie.”.</p>	
<b>Art. 34</b>	<p><b>Lokalne grupy działania</b></p> <p>1. Lokalne grupy działania opracowują i realizują strategię rozwoju lokalnego kierowane przez społeczność.</p> <p>Państwa członkowskie określają odnośne role lokalnej grupy działania i instytucji odpowiedzialnych za wdrażanie odpowiednich programów w odniesieniu do wszystkich zadań związanych z realizacją strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.</p>	<b>T</b>	<b>Art. 27</b>	<p>Lokalną grupę działania, o której mowa w art. 15 ustawy wymienionej w art. 25, oraz stowarzyszenie wybrane zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 3 kwietnia 2009 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Rybackiego (Dz. U. Nr 72, poz. 619 i Nr 157, poz. 1241), uznaje się za LGD, jeżeli spełniają wymagania określone w przepisach, o których mowa w art. 1 pkt 1, oraz w art. 4.</p>	

	<p>2. Odpowiedzialne instytucja lub instytucje zarządzające zapewniają, aby lokalne grupy działania wybrały jednego partnera w ramach grupy jako partnera wiodącego w kwestiach administracyjnych i finansowych albo zrzeczyły się w ustanowionej na podstawie prawa wspólnej strukturze.</p> <p>3. Zadania lokalnych grup działania obejmują:</p> <p>a) rozwijanie zdolności podmiotów lokalnych do opracowywania i wdrażania operacji, w tym rozwijania ich zdolności zarządzania projektami;</p> <p>b) opracowanie niedyskryminującej i przejrzystej procedury wyboru oraz obiektywnych kryteriów wyboru operacji, które pozwalają uniknąć konfliktów interesów, gwarantują, że co najmniej 50 % głosów w decyzjach dotyczących wyboru pochodzi od partnerów niebędących instytucjami publicznymi i umożliwiają wybór w drodze procedury pisemnej;</p> <p>c) zapewnianie spójności ze strategią rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność podczas wyboru operacji poprzez uszeregowanie tych operacji w zależności od ich wkładu w realizację celów i strategii;</p> <p>d) opracowanie i publikowanie</p>				
--	--	--	--	--	--



	<p>naborów wniosków lub ciągłej procedury składania projektów, w tym określanie kryteriów wyboru;</p> <p>e) przyjmowanie i dokonywanie oceny wniosków o dofinansowanie;</p> <p>f) wybór operacji i ustalanie kwoty wsparcia oraz, w stosownych przypadkach, przedkładanie wniosków do podmiotu odpowiedzialnego za ostateczną weryfikację kwalifikowalności przed ich zatwierdzeniem;</p> <p>g) monitorowanie wdrażania strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność i operacji będących przedmiotem wsparcia oraz przeprowadzanie szczegółowych działań ewaluacyjnych związanych z tą strategią.</p> <p>4. Bez uszczerbku dla ust. 3 lit. b) lokalna grupa działania może być beneficjentem i wdrażać operacje zgodnie ze strategią rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.</p> <p>5. W przypadku przedsięwzięć lokalnych grup działania w zakresie współpracy, o których mowa w art. 35 ust. 1 lit. c), zadania określone w ust. 3 lit. f) niniejszego artykułu mogą być realizowane przez odpowiedzialną instytucję zarządzającą.</p>				
--	--	--	--	--	--

<b>Art. 33 ust. 4</b>	Pierwsza runda wyboru strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność zostanie ukończona w terminie dwóch lat od daty przyjęcia umowy partnerstwa. Państwa członkowskie mogą wybrać dodatkowe strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność po tej dacie, jednak nie później niż do dnia 31 grudnia 2017 r.	<b>T</b>	<b>Art. 28</b>	Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.	
---------------------------	---	----------	--------------------	--	--



Warszawa, dnia 26 stycznia 2015 r.

---

Minister  
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.1311.2014/11/KS

dot.: RM-10-5-15 z 26.01.2015 r.

Pan  
Maciej Berek  
Sekretarz Rady Ministrów

**Opinia**  
**o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o rozwoju lokalnym z udziałem**  
**lokalnej społeczności wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa**  
**Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej**

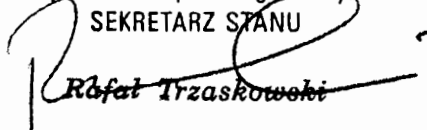
*Szanowny Panie Ministrze,*

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

**Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.**

*Z poważaniem*

Z up. Ministra Spraw Zagranicznych  
SEKRETARZ STANU

  
Rafał Trzaskowski

**Do wiadomości:**

Pan Marek Sawicki

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi